

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

fortalt af P. A. Gödecke ; med Billeder af A. Malmström ; paa Dansk ved Fr. Winkel Horn.
Sagaen om Ragnar Lodbrog og hans Sønner

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place: Stockholm : P. A. Norstedt & Söner ;

Kjøbenhavn : G. E. C. Gad, 1880

Fysiske størrelse | Physical extent:

112 s. :

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

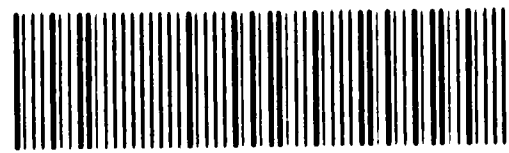
The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

35, - 101: - Tal.

27

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021588696

SAGAEN

OM

RAGNAR LODBROG

OG

HANS SØNNER.

FORTALT AF

P. A. GÖDECKE.

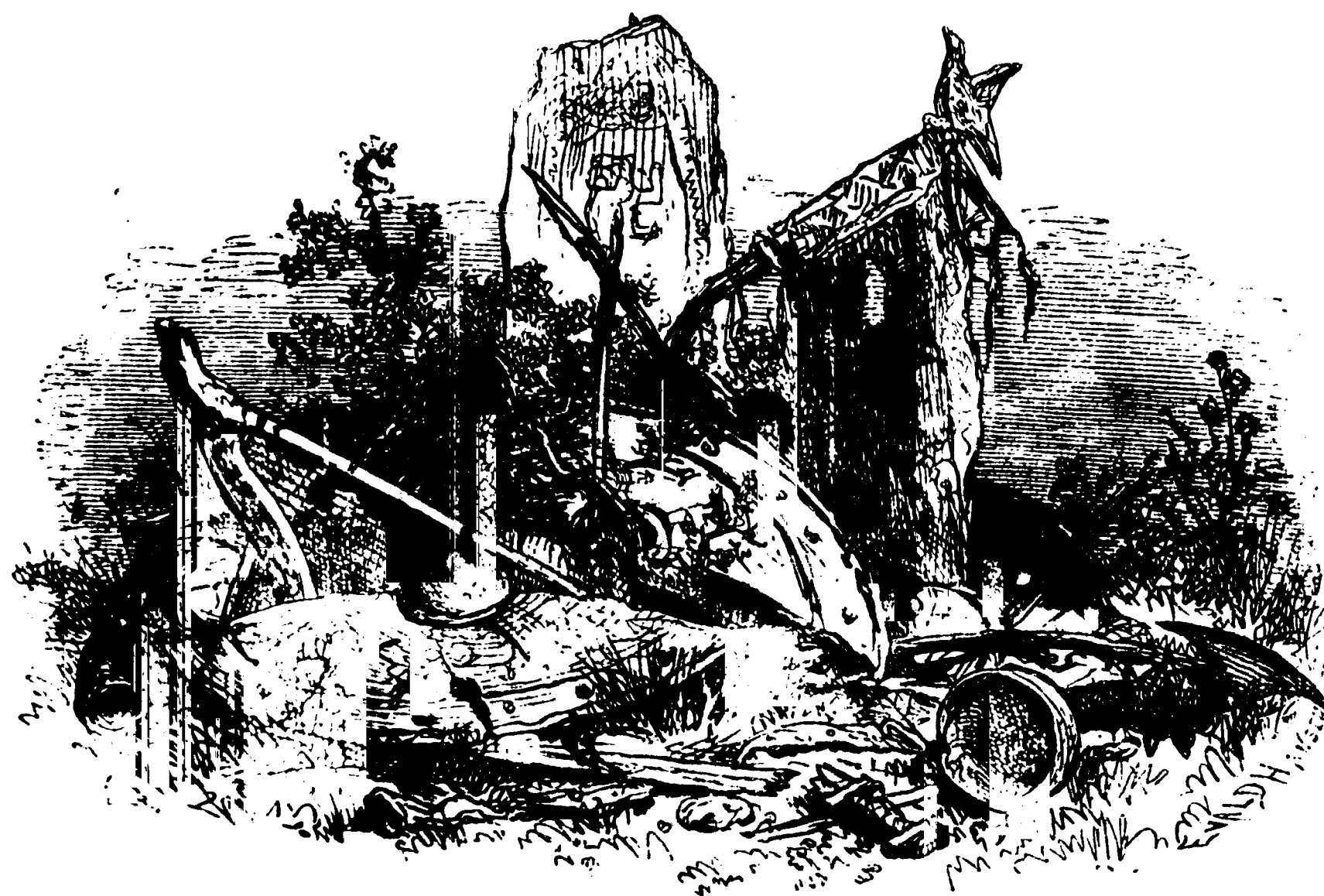
PAA DANSK VED

FR. WINKEL HORN.

MED BILLEDER AF

A. MALMSTRÖM.

FÖRLAGT AF P. A. NORSTEDT & SÖNER I STOCKHOLM.

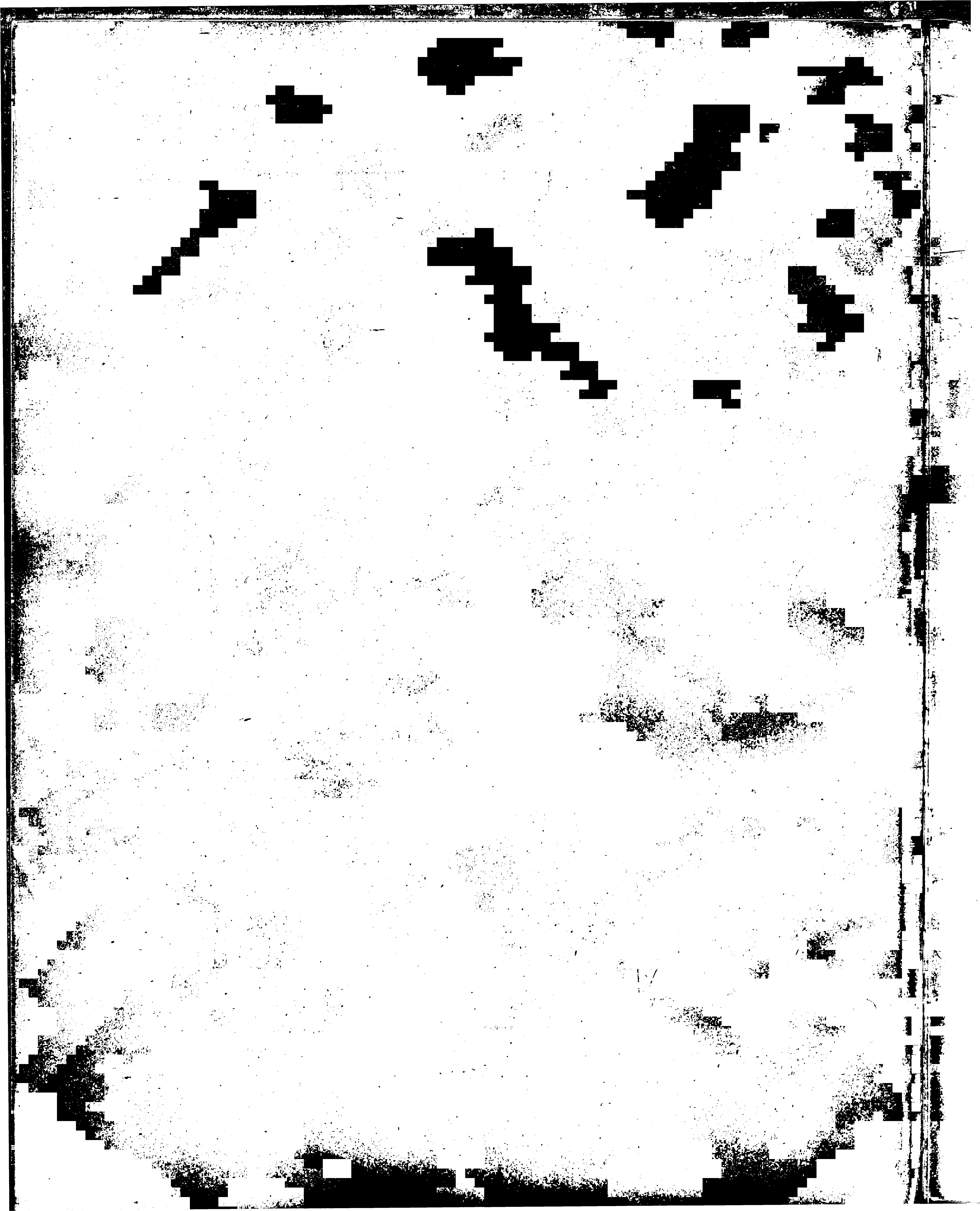

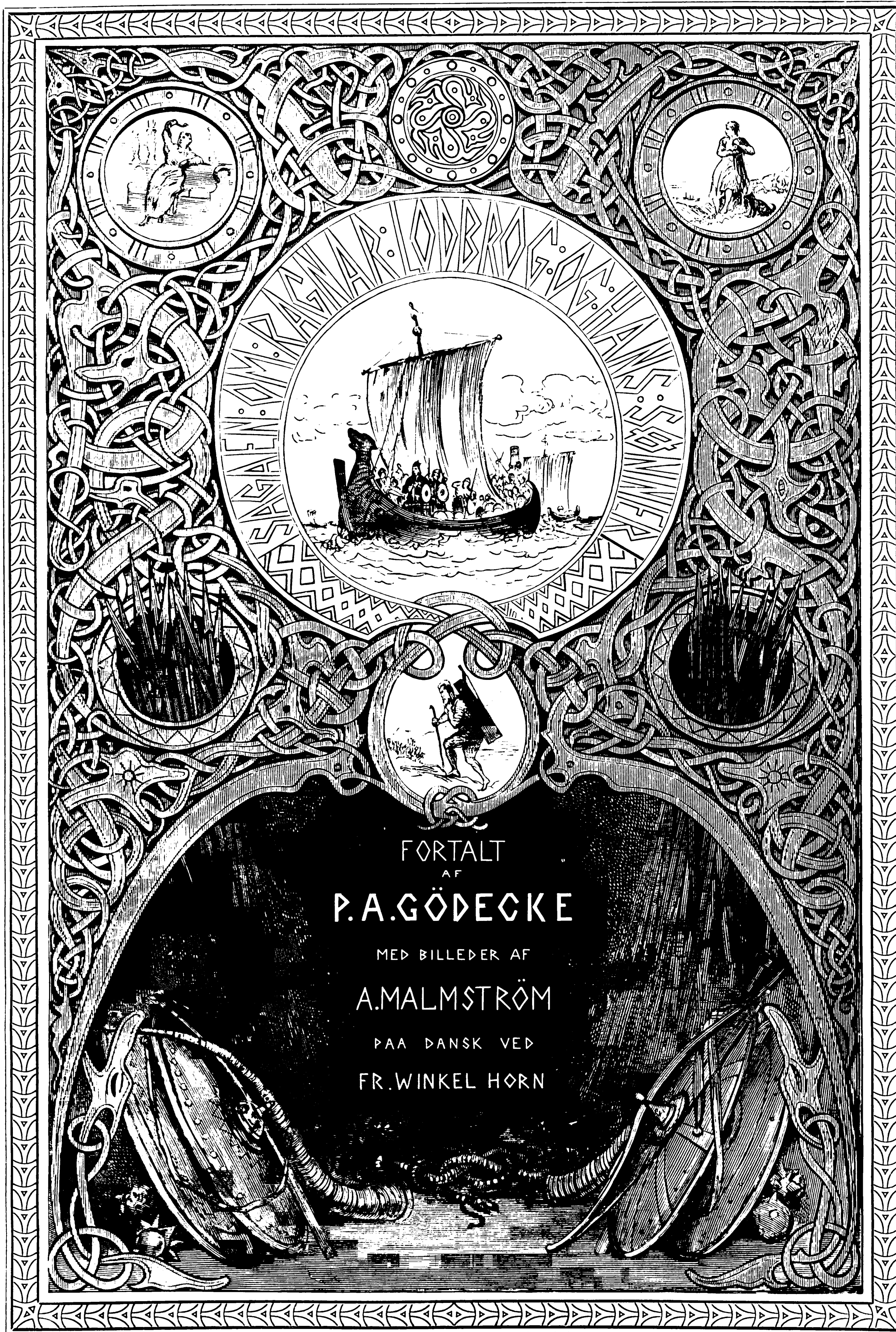
DET DANSKE OPLAG

TILHØRER G. E. C. GAD I KJØBENHAVN.

Kun fuldkommen ubeskadigede og med dette Omslag forsynede Exemplarer tilbagetages.

STOCKHOLM, 1880.
KONGL. BOKTRYCKERIET,
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

FORORD.

I Begyndelsen af Halvfjerdserne blev undertegnede, Professor August Malmstrøm og Firmaet P. A. Norstedt & Sønner enige om, at jeg skulde oversætte og Professor Malmstrøm illustrere den herlige Saga om Ragnar Lodbrog og hans Sønner, som det nævnte Firma saa skulde udgive, udstyret med særlig Omhu. Jeg havde nogen Tid efter min Oversættelse færdig, men saa' saa i flere Aar, medens de talrige Illustrationer blev udførte, ikke noget til mit Manuskript, som derfor i Fjor, da Trykningen skulde begynde, tog sig fremmed og i mange Henseender lidet tiltalende ud. Paa Grund heraf omarbejdede jeg det, og det er Resultatet af denne Omarbejdelse, der nu forelægges Almenheden.

Den oprindelig næsten ordrette Oversættelse er bleven mildnet noget og derved bragt i nærmere Overensstemmelse med det nu almindelige Skriftsprogs Tone og Karakter, uden at dog det gammeldags Skjær, et saadant Værk bør have, er bleven fjærnet. Oldskriftets primitive Vilkaarlighed i Brugen af Verbaltiderne er opgiven, og den stundum alt for store Omstændelighed er hist og her bleven begrænset noget. Paa den anden Side har Oversætteren imidlertid ikke skyet at tilføje noget, hvor det af en eller anden Grund ansaas for nødvendigt, eller at gjøre mindre Ændringer, hvor den islandske Text i Overensstemmelse med Oldtidens Fremstillingsmaade gjør større Spring, end en moderne Læser kan være med til. Det behøver vel ikke at bemærkes, at Oversætteren under disse Ændringer omhyggelig har vogtet sig for at gjøre nogen Vold paa det for den gamle Saga virkelig karakteristiske eller paa dens til alle Tider lige henrivende Oprindelighed og Friskhed.

Af Ændringer og Tilføjelser bør følgende særlig nævnes:

Alle Kapiteloverskrifterne ere tilføjede, adskillige med Vejledning af Rafns danske Oversættelse;

Den første og største Del af Kap. 1 er ren Tildigtning; Slutningen af samme Kapitel (om Ragnars Barndom) stammer fra Oldskriftets andet Kapitel, men er meget frit behandlet;

Kap. 2 er sammensat af Oldskriftets første og andet Kapitel;

Slutningsordene i Kap. 3 er tilføjede og ligeledes mindre Stykker i Kap. 4, 5 og 8; hist og her hele Sagaen igjennem er der derhos indskudt enkelte Ord eller Linier;

Oldskriftets Kap. VIII omfatter dels Oversættelsens Kap. 8, dels Begyndelsen og Slutningen af Oversættelsens Kap. 9, hvilket er Grunden til, at Oversættelsen har et Kapitel mere end Originalen;

»Kraakas Saga» i Kap. 9 er frit digtet efter Edda og Vølsungasaga — den maatte uundgaaelig slutte sig til den sidst nævntes bedrøvelige Forvrængning af det oprindelig saa smukke Sagn om Sigurd og Brynhild;

Den i Kap. 16 indførte »Ragnars Dødssang», Krákumál, findes ikke i Oldskriftet, men tilføjes sædvanlig i Udgaverne efter Sagaen. Kvadet, som paa Islandsk bestaar af 29 Strofer, er her sammendraget til 16, og dets kunstige Versform med Alliteration og Assonans er, da den næppe kan nydes af moderne Læsere, som ikke ere Islændere, ombyttet med en Forening af strængt regelmæssig Alliteration og Enderim. Alle Originalens øvrige Vers ere med Opløsning af de kunstige Omskrivninger ganske simpelt gjengivne i regelmæssige allitererede Vers. (Angaaende Versformerne henviser jeg for øvrigt til Indledningen til min Oversættelse af Edda, Sth. 1877.)

I Sagaens sidste Kapitel have faa eller ingen Ændringer været nødvendige.

Stockholm i September 1880.

P. AUG. GÖDECKE.

Den Opgave, der blev stillet mig med Hensyn til det foreliggende Arbejde, gik simpelt hen ud paa at gjengive Dr. Gödeckes svenske Bearbejdelse paa Dansk. Jeg har derfor udelukkende holdt mig til denne uden at foretage nogen som helst Ændring, saa at de Afvigelser fra Originalen, der findes i

denne Gjengivelse af den gamle Saga, udelukkende skyldes den svenske Bearbejder. Jeg har som han søgt at bevare saa meget af det oprindelige gamle Præg i Sprogtonen, som jeg mente at kunne bevare uden at gjøre Fremstillingen stiv og søgt for danske Læsere i vore Dage. Det har været mig en stor Glæde at sysle med dette Arbejde, som Dr. Gødecke, saa vidt jeg skjønner, har udført med al den Smag og Dygtighed, man paa Forhaand var berettiget til at vente af den Mand, der har skjænket Norden den bedste Oversættelse af Edda, der endnu er fremkommen, og det er mit Haab, at den danske Gjengivelse, hvorpaa der er anvendt megen Tid og Flid, maa vise sig at staa nogenlunde paa Højde med den svenske.

Kjøbenhavn i September 1880.

FR. WINKEL HORN.

1.

Ragnars Ungdom og Nordens Saga nærmest før hans Tid.

af de mange Stordaadsmænd, der udgik fra Ynglingeætten i Upsala, var Ingjald, Brøt-Anunds Søn, ingenlunde den ringeste. Han dræbte Smaakongerne, sine Frænder, og samlede hele Svitjod til et stort og mægtigt Rige. Men Ingjald var en haard og grum Mand og blev aldrig vennesæl eller elsket af Folket, som hans Fader havde været. Dog fik han en skøn og berømmelig Død.

I Skaane, i Gøtalandet, voxede nemlig en stor Viking op, Ivar, Kong Halvdans Søn, af Skjoldungstammen. Denne Ivar fo'r viden om paa Hav og Land og udførte mange Bedrifter. Omsider kom han hjem og spurgte store Tidender. — Aasa, Ingjalds Datter og sin Faders Jævning i Grumhed, var bleven gift med Ivars Farbroder Gudrød, og med hende var der kommen stor Ufred ind i Ætten. Først havde Aasa ægget Gudrød til at dræbe Halvdan, Ivars Fader, derefter havde hun selv dræbt Gudrød og var fra hans Kongsgaard draget op igjennem Gøtalandene for at komme til Svitjod og søge Hjælp og Værn hos sin Fader, Kong Ingjald.

Nu ruster Ivar sig vædeligen og drager med Skjoldungstammens bedste Kæmper op imod Ingjald, som havde flere Fjender end Venner at vente fra sine dræbte Frænders Gaarde, i Fald han sendte Hærbud ud. Men Ingjald, som aldrig havde været ræd i Livet, var heller ikke ræd i Døden. Han gjorde, hvad ingen havde gjort for ham: han drak sit eget Gravøl. Til den Ende redte han paa sin Kongsgaard til et Gilde, hvis Lige man aldrig havde set. Mjoden skjænkedes saa rigelig i Hornene, at Mændene snart begyndte at blive drukne, de gamle var lige saa lystige og højmælte som de unge, Kvinderne legte Tavl med gyldne Brikker, og Skjaldene sang til Harpeslag om Ynglingeættens Bedrifter og om Ingjalds navnkundige Forfædre. Saa, midt i Festens Glæde, lagde Ingjald selv Ild om Huset og raadede saalunde sig selv og Aasa og alle sine Mænd Bane; men Ivar, som nu blev endnu mægtigere, lagde Ynglingernes store Rige til Skjoldungernes, og man kaldte ham Vidfadme eller den vidt favnende, fordi han samlede saa vidt udstrakt et Rige under sig, som ingen i Norden havde raadet over for ham.

Men havde Ingjald været en ond Mand, saa blev Ivar endnu værre. Han voldte meget Mæn baade i sin egen Slægt og i alle sine Riger og i Stedet for at bedres, ærgedes han, som han ældedes. Derfor forfulgtes han ogsaa ofte af onde Dromme, og det des mere, jo mere det led mod Enden med ham, og til sidst omkom han uden Hæder i Havets Bølger.

Efter ham kom hans Dattersøn, en stor Helt, paa Nordens Kongestol. Han hed Harald og blev kaldt Hildetand. Odin selv havde gjort ham haard, saa at ingen Vaaben kunde bide paa ham, og han gik derfor i hver en Dyst frem uden Brynje og Hjælm, men vandt alligevel Sejr. Dette kom af det mandige Mod, Odin havde indgydt i hans Bryst. — Da Harald omsider blev gammel, delte han sine Riger med sin Frænde, Kong Sigurd Ring, saaledes, at Sigurd fik Svitjod og Vestergötland, medens Harald selv beholdt Östergötland og Danmark.

Skjont og ærefuldt er Venskab imellem modige Mænd. Men i Fredens Dage lever Mandemodet dog ikke anderledes end Mennesket, naar det sover om Natten; skjønnere og ærefuldere er derfor Kamp imellem dristige Kæmper. I den vækkes Modet atter til Live, og alle Hjærter fænge Ild, og saaledes avles Stordaad, der lyser for Samtid og Eftertid. — Derfor vilde nu ogsaa Harald Hildetand og Sigurd Ring hædre hinanden med en stor Strid. Og blev denne Strid saa vældig, at dens Lige aldrig havde staaet i Norden.

Paa Braavalla Hede ved den store Havbugt i Østergotland mødtes de tvende Hære, og i dem havde samlet sig, til Fods, til Hest og til Skibs, alle de navnkundigste Helte, der den Gang fandtes i Svitjod, i Danmark, i Norge og i alle de omliggende Lande. Gamle, graahærdede Kæmper, unge, ærelystne Vikinger og skønne Skjoldmøer gik drabelig løs paa hverandre. Sværde klirrede, Skjolde gungrede, Brynjer brast, Hjælme kløvedes, saa det sang og klang, Spyd blinkede som Tordenkiler, og Skyer af lynende Pile susede igjennem Luften. Ragnvald den raadsnilde faldt, Tryggve faldt, Alfreaks Sønner fra Upsala faldt, Yngve faldt, alle sammen for Haralds vældige Kæmpe, Ubbe fra Frisland. Saa faldt Ubbe for Harald den haarde og Roald Taa, der var komne fra Telemarken i Norge. Hune, Ella, Borg, Hjort, Brahe, Gnep og Haate faldt alle for Stærkodder, Sigurd Rings Kæmpe, som, da han allerede blødte af hundrede Saar, fik sin Hage hugget af, men holdt paa den ved at tage Skjægget imellem Tænderne og saa atter gik fremad og uddelte nye Banehug. Da nu den gamle Kong Harald skjønnede, at Mandefaldet var størst paa hans Side, lagde han sig paa Knæ i sin Stridsvogn, tog et Sværd i hver Haand, og æggede Hestene, saa de fo'r i vildt Firspring midt ind iblandt Fjenderne, hvor de var tættest. Mange vældige Hug gav den gamle Kong Harald, og mange fik han, men ikke segnede dog hans Arme, før hans Hoved blev knust af et Kølleslag, og Blodet begyndte at vælde ud over hans Sølvhaar.

Saalunde faldt Kong Harald. Men oppe i Skyerne fylkede hans faldne Heltes Aander sig atter om ham og kæmpede paa Skyerne over Valpladsen med de faldne Fjenders Aander. Sagnet melder, at der var Guder med paa begge Sider, og at Dødningernes Strid først endte, da Solen gik ned, og Odin aabnede Valhals af Stjærner blinkende Porte paa vid Gab for alle de faldne, Venner og Fjender.

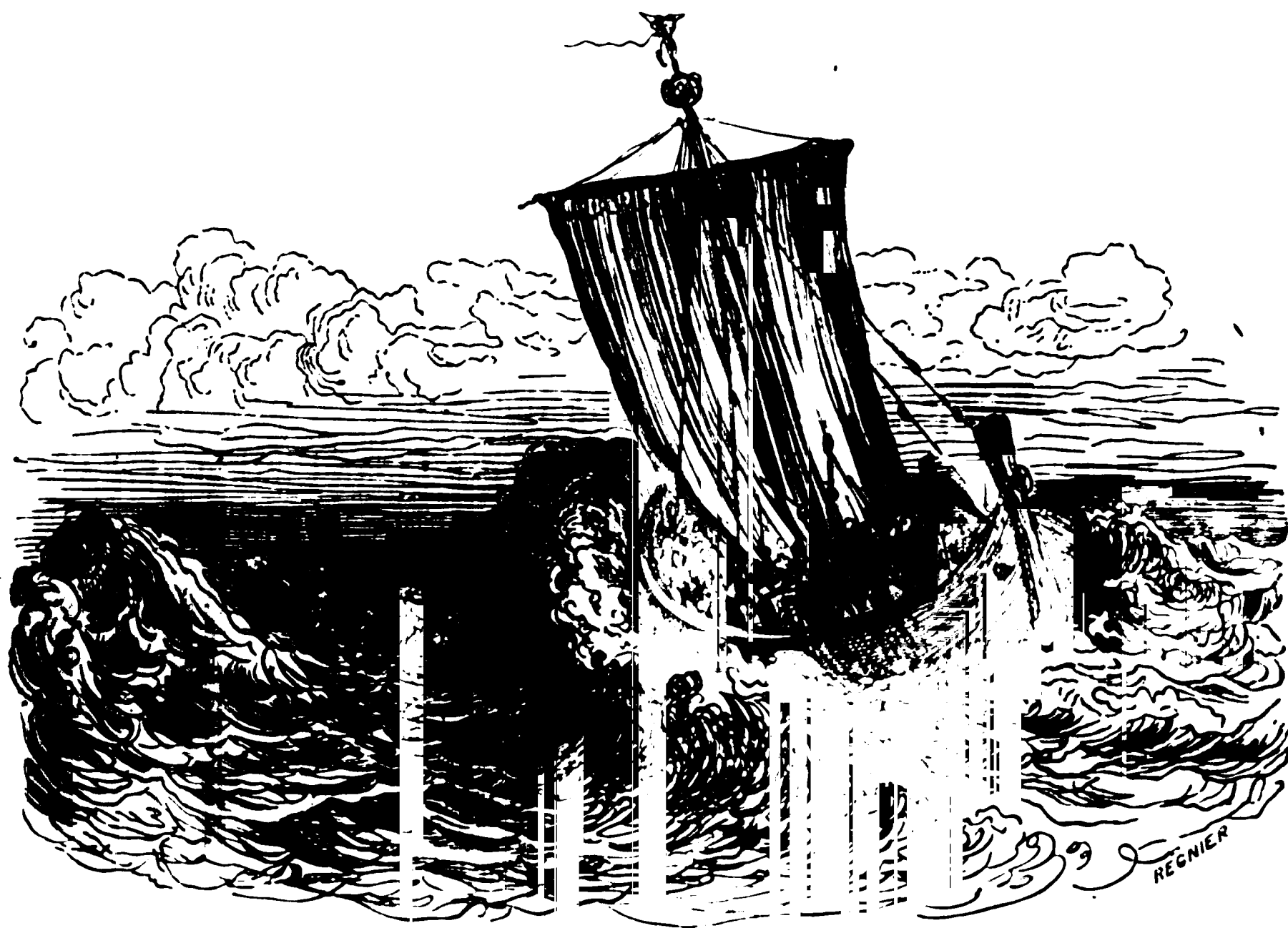
Saa blev Sigurd Ring Konge over Svitjod og Danmark, og hans Søn Ragnar voxede op i sin Faders Hird.

Guderne havde kaaret Ragnar til en stor Kæmpe. Paa den Tid, da han fødtes, blinkede der Vaaben paa hver Bondes Væg i Norden, i hans første Aar plejede Danmarks og Svitjods bedste Kæmper at samles om hans Fader, og da han voxede op og kunde lege ude i Kongsgaarden, var Sværd og Skjold, Bue og Pile hans Lyst fra Morgen til Aften. Men om Kvelden, naar Mørket faldt paa, og Baalene tændtes i Kongesalen, sad han ofte hos sin Fader i Højsædet og lyttede til de gamle Kæmpers Frasagn om Harald og Ivar og Ingjald og mange andre af hans kampvante Frænder i gamle

Dage. Da bares det ham for, at Gudernes Billeder paa Hæjsædesstøtterne skinnede klarere end ellers i Ildens Skjær, og han følte, stolt i Sind, at hans Æt rakte helt op til Odin i Valhal. Men herligst af alt tyktes det ham dog at være, naar Stærkodder den gamle til Harpen kvad sit vældige Starkadarlag om Braavallaslaget. Da sprang han op og satte sig til at ride paa sin Faders Knæ, greb Sværdet, som Kong Sigurd havde baaret ved Braavalla, og det bares ham for, som var han selv midt i Slaget blandt Guder og Helte.

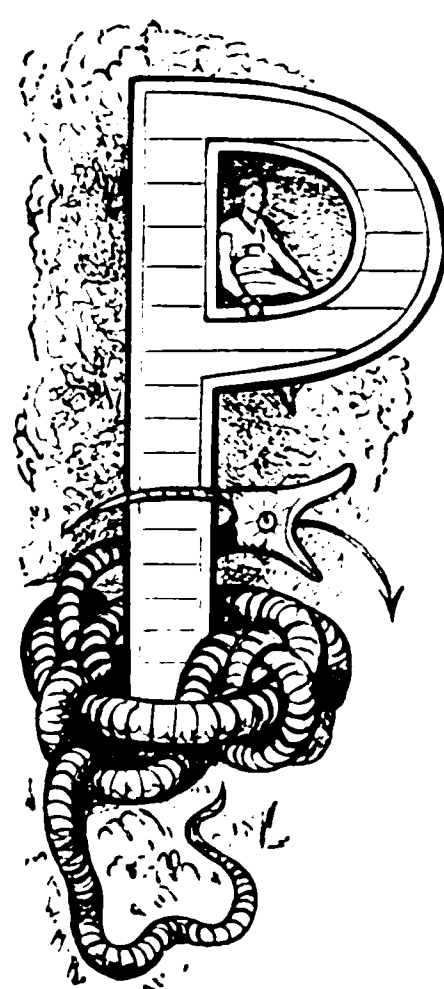
Saalunde voxede Ragnar op og blev den største og fagreste Mand, nogen i de Tider havde set. Hans Ansigtstræk, hans Øjne og hans Hudfarve lignede hans Moders og hendes Æts, thi det er vitterligt af alle gamle Sagn, at det Folk, der kaldes Alfer, var langt fagrere end alle andre Slægter i Norden, og til denne Slægt, som nedstammede fra Alf den gamle, hørte saa vel Ragnars Moder som alle hendes Frænder. Men i Henseende til Væxt og Kræfter slægtede Ragnar sin Fader og sine fædrene Frænder paa, nemlig Kong Harald Hildetand og Ivar Vidfadme. Derhos var Ragnar vel udstyret med Snille, og han var højsindet imod sine Venner, men grum imod sine Fjender.

Saa snart Ragnars Alder tillod det, fik han sig Mandskab og Krigsskib, tog saa en Morgen Afsked med sin gamle Fader og drog paa Vikingers Vis ud paa Havet. Vidt fo'r han om paa fremmede Strande, vandt Hæder og Gods og blev saa vældig en Kæmpe, at han knapt havde haft sin Ligemand.

2.

Om Thora Borgarhjorts Lindorm.

aa den Tid herskede der en mægtig og navnkundig Jarl i Gotalandet. Han hed Herrød, var gift og havde en Datter ved Navn Thora. Hun var den fagreste Kvinde og derhos baade storsindet og høvisk, Gaver, som kunne vorde til Gavn, og som det er bedre at have end at savne. Hun fik Tilnavnet Borgarhjort eller Hinden i Borgen, fordi hun i Fagerhed overgik alle andre Kvinder lige saa meget, som Hjorten overgaar andre Dyr. Jarlen elskede sin Datter højt og lod bygge et Hus til hende tæt ved Kongesalen, og omkring dette Jomfrubur blev der rejst et Gjærde af Granpæle. Jarlen fik for Skik hver Dag at sende sin Datter noget at more sig med, og den Skik, sagde han, vilde han blive ved med. En Dag, fortælles der, sendte han hende saaledes en liden Lindorm, som var overmaade smuk. Denne Orm ansaa hun for en god Gave, lagde den i en Æske og strøede Guld under den. Men længe havde den ikke ligget der, før den begyndte at voxe, og det samme gjorde ogsaa Guldet under den. Det kommer snart saa vidt, at den ikke faar Plads i Æsken, men ligger som en Ring uden om den; og den voxer, til den bliver saa stor, at der ikke er Plads til den inde i Huset, og Guldet voxer under den lige saa stærkt som den selv, og nu ligger den derfor uden for Buret, saaledes at Hoved og Hale naa sammen, og farligt er det at komme den for nær. Af Rædsel for denne Orm tør nu ingen gaa til Thoras Jomfrubur undtagen den Mand, der bringer den Æde, og den æder en Oxe til hvert Maaltid.

Dette tyktes dog Jarlen alt for galt, og han gjorde da det Løfte, at den Mand, der vog Ormen, skulde faa hans Datter til Ægte, i hvo han saa var, og alt det Guld, der laa under Ormen, vilde han give hende i Medgift. Denne Tidende spurgtes viden om i Verden, men ingen tiltroede sig at kunne faa Bugt med saadant et Uhyre af en Orm. Omsider hørte ogsaa Ragnar om det Løfte, Herrod Jarl havde gjort, men han lod, som han ikke agtede derpaa, ja som han ikke engang vidste noget om det. Imidlertid lod han sig lave nogle besynderlige Klæder, nemlig laadne Benklæder og en laaden Kappe, og da de var færdige, lod han dem koge i Beg og derefter gjøre stive.

Saa hændte det en Sommer, at Ragnar stævnede til Gotalandet med sin Flaade, og en Dag lagde han med sit eget Skib ind i en Løvig ikke langt fra det Sted, hvor Jarlen havde sit Hovedsæde. Da Ragnar vaagnede tidlig om Morgen, stod han op, tog den nys omtalte Rustning frem, iførte sig den, tog et stort Spyd i Haanden og gik ene i Land og væltede sig i Sandet. Inden han gik videre, tog han Naglerne ud af sit Spyd og vandrede saa ene fra Skibene til Jarlens Borgeled, hvor han kom saa tidlig, at alle Folk endnu laa og sov. Saa gik han hen til Thoras Bur, og da han var kommen inden for Gjærdet, hvor Ormen laa, stak han den med sit Spyd og rykkede derefter dette heftig til sig. Han stak den igjen, og denne Gang ramte Stikket Ormen i Ryggen. Denne vred sig saa voldsomt derved, at Spydtungen løsnedes fra Skaftet, og saa vældigt Gny gjorde den i sin Dødskamp, at hele Buret skjælv.

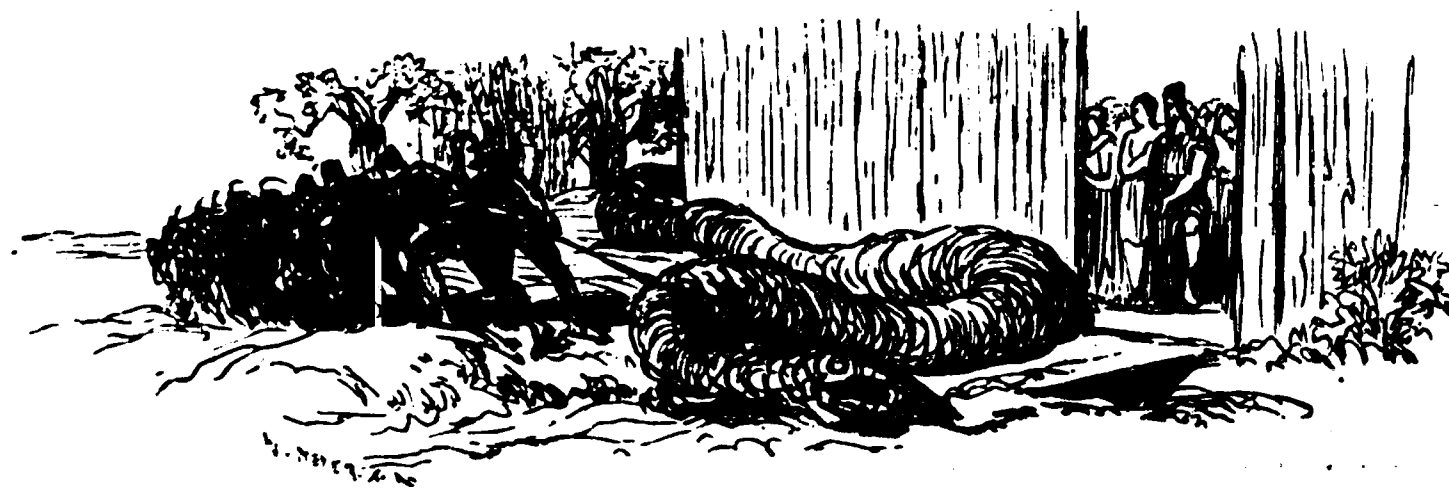
Saa vendte Ragnar om og gik bort. Da ramte en Straale af det fremvældende Blod ham imellem Hæderne, men den gjorde ham ingen Mên, thi de Klæder, han havde ladet sig gjøre, skjærmede ham. Men de, der var i Jomfruburet, vaagnede ved Gnyet og løb ud. Da saa' Thora en høj Mand gaa bort fra Buret. Hun raabte til ham og spurgte om hans Navn, og hvem han havde søgt dør. Han standsede og kvad denne Vise:

»Væne, for dig jeg voved
villig Livet i Dysten,
Lyngens Fisk har jeg fældet,
femten Vintre gammel.
Snart nu i Døden jeg daaner,
om ej det daadsnare Glavind
borer sig dybt i Brystet,
bider Ormen i Hjærtet.»

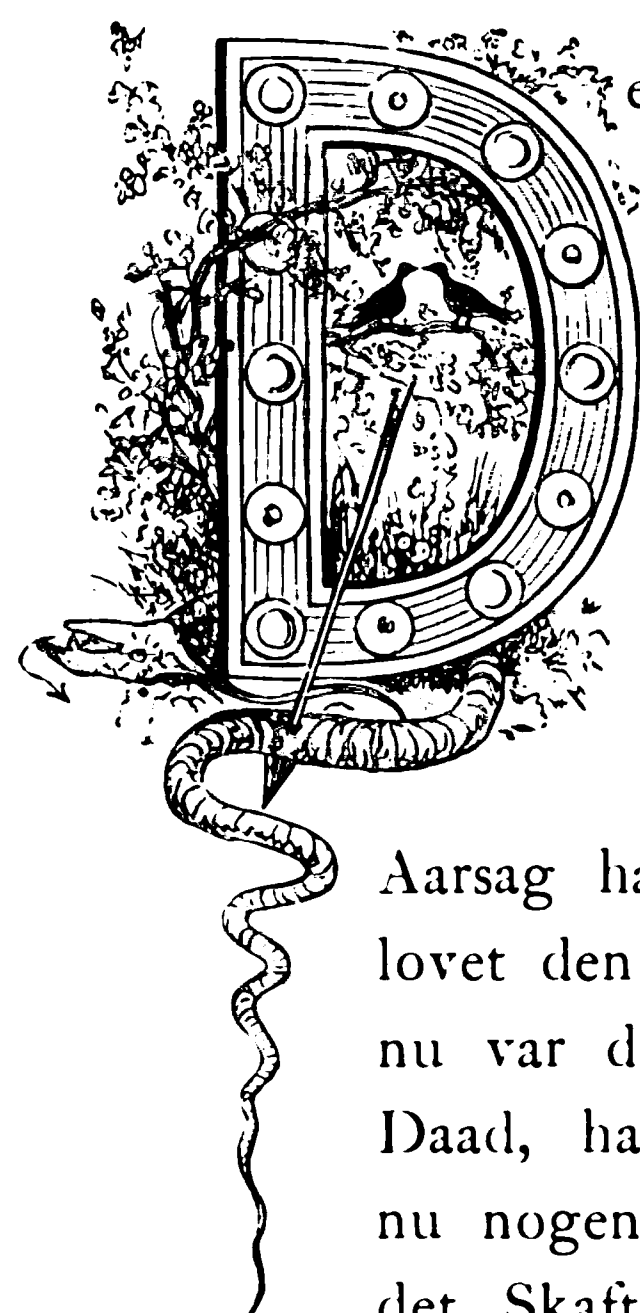
Derefter gik han bort og talte ikke mere med hende; Spydbladet lod han sidde i Saaret, men Skaftet tog han med sig. Men af den Vise, han havde kvædet, havde Thora dog faaet at vide, hvorfor han var kommen, og hvor gammel han var, og nu tænkte hun ved sig selv over, hvem han vel kunde være, og vidste ikke, hvad hun skulde tro, om han var et Menneske eller ikke, thi efter hans unge Alder tyktes han hende saa storvoxen, som Sagnet fortæller, at Uvætterne er. Og fuld af disse Tanker gik hun atter ind i sit Jomfrubur og lagde sig til at sove.

Da Folk om Morgen kom ud, saa' de, at Ormen var død, og at den var bleven stukken ihjel med et Spyd, hvis Blad endnu sad i Saaret. Jarlen lod Spydet tage ud af Ormen, og det var saa stort, at faa vilde have kunnet svinge det. Og nu randt det Jarlen i Hu, hvad han havde lovet den, der raadede Ormen Bane, men han var ikke vis paa, om det var et Menneske eller ikke, der havde evnet det. Derfor plejede han Raad med sine Venner og sin Datter om, hvorlunde han skulde udfinde dette, men han holdt det dog for rimeligt, at den, der havde udført en saadan Stordaad, ogsaa af sig selv vilde melde sig og kræve Lønnen derfor. Thora gav ham da det Raad, at han skulde stævne saa mange Folk som muligt til Things og befale, at alle, hvem det paa nogen Maade tilkom at møde paa Thinge, skulde komme did, i Fald de ikke vilde udsætte sig for Jarlens Vrede. I Fald nogen vedkjendte sig at have givet Ormen Bane-saar, skulde han saa have det Skaft med, der havde siddet i Spydet. Dette Raad tyktes Jarlen godt, og han lod stævne til Things. Og paa den fastsatte Dag mødte Jarlen og mange andre Høvdinge, saa at der var mange Folk samlede.

3.

Ragnar faar Thora Borgarhjort til Ægte.

et spurgtes ogsaa paa Ragnars Skibe, at der skulde holdes Thing i Nærheden. Og nu drager Ragnar fra Skibene med næsten hele sin Hær op til Thinget; og da de er komne did, tage de Plads noget afsides fra de andre, thi Ragnar ser, at der er kommen mange flere Folk sammen, end der plejede.

Nu staar Jarlen op, slaar til Lyd og taler; han takker først Mændene, fordi de saa talrig have adlydt hans Bud. Derefter siger han, af hvilken

Aarsag han har stævnet til dette Thing, først, hvad han har lovet den Mand, der raadede Ormen Bane, dernæst, at Ormen nu var død, og at den, der havde udført denne berømmelige Daad, havde ladet Spydbladet sidde i Saaret. »Og i Fald nu nogen er kommen hid til Things», sagde han, »som har det Skaft, der svarer til dette Spydblad, saa bære han det frem og stadfæste saalunde sine Ord! Og da skal jeg holde, hvad jeg har lovet, hvad enten Manden er af højere eller lavere Byrd.» Efter at han havde endt sin Tale, lod han Spydjærnet bære om til hver Mand paa Thinge, og bad dem sige til, om der var nogen, der vedkjendte sig denne Daad og havde det Skaft, der svarede til Odden.

Saalunde søgte man den rette, men der var ingen, der havde Skaftet. Saa kommer man der hen, hvor Ragnar staar, og viser ham Spydbladet, og han vedgaar, at det er hans, og Spids og Skaft passe sammen, saa der

gaar Syn for Sagn, at det er ham, der har givet Ormen Banesaar; og dette var en Stordaad, som strax gjorde ham højlig navnkundig i hele Norden.

Nu bejlede han til Thora, Jarlens Datter, og Jarlen tog vel imod hans Bejlen, og Thora blev Ragnars Brud. Der blev strax redet til et stort Gjæstebud med alt det bedste, der fandtes i Riget, og ved dette Gjæstebud holdt Ragnar Bryllup. Da Gildet var til Ende, drog han hjem til sit eget Land og herskede der som dets Herre og Konge og elskede Thora højt. De fik to Sønner; den ældste kaldte de Erik og den yngste Agnar.

Disse Ragnars Sønner blev store og fagre Mænd og meget stærkere end de fleste andre paa den Tid; derhos lærte de alle Slags Idrætter.

Omsider blev Thora syg og døde, og hendes Død gik Ragnar saa nær til Hjærte, at han ikke længere kunde holde sig i Ro og styre Land og Rige, men satte sine Sønner og andre Mænd til at raade for det, medens han selv drog ud paa Hærtog som fordum. Han fo'r atter i Viking, og hvor han kom hen, fik han Sejr.

Saalunde begyndte og endte Ragnars Ungdom med blodige Bedrifter, og kun for en Tid holdt Thora ham hjemme under sodet Aas.

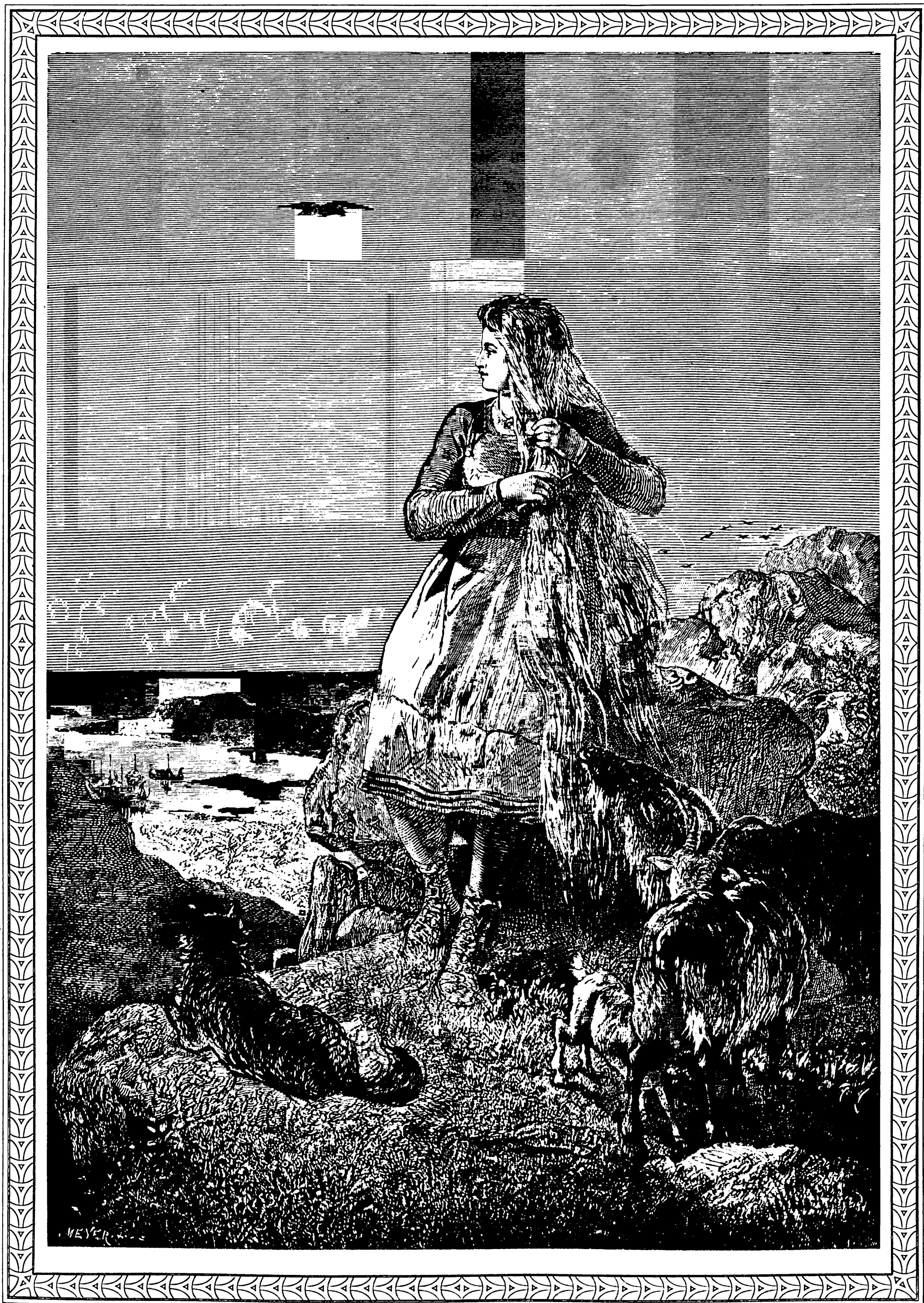
4.

Ragnar drager til Norge og træffer der Kraaka.

u hændte det en Sommer, at Ragnar stævnede med sine Skibe til Norge, hvor han havde mange Frænder og Venner, som han vilde træffe. En Kvæld kom han med sine Skibe ind i en liden Havn, i Nærheden af hvilken der laa en Gaard, der hed Spaangarhede, og der kastede de Anker for Natten. Da det blev Morgen, skulde Madsvendene i Land og bage Brød, og da de saa' en Gaard tæt ved Stranden, tyktes det dem bedst at gaa op til Huset for at udføre Arbejdet under Tag.

Da de kom til den lille Gaard, traf de en, de kom i Snak med; det var en Kærling, og de spurgte, om hun var Konen der paa Gaarden, og hvad hun hed. Hun svarede, at hun var Konen der paa Gaarden. »Og mit Navn er noget usædvanligt, thi jeg hedder Grima; men hvem er I?» De sagde, at de tjente hos Ragnar Lodbrog, og at de vilde bage Brød der: »Og gjerne se vi, at du hjælper os dermed.» Kærlingen svarede, at nu var hendes Hænder alt for stive til sligt. »Men der har været den Tid, da jeg baade i Fagerhed og Færdighed var saa god som nogen anden Kvinde, selv den bedste, og nok havde kunnet gjøre saadan Tjeneste. Men jeg har en Datter, som kan hjælpe jer; hun kommer snart hjem. Hun har ogsaa et noget usædvanligt Navn, thi hun hedder Kraaka; men nu er det kommet saa vidt med hende, at jeg knapt har nogen Magt over hende mere.»

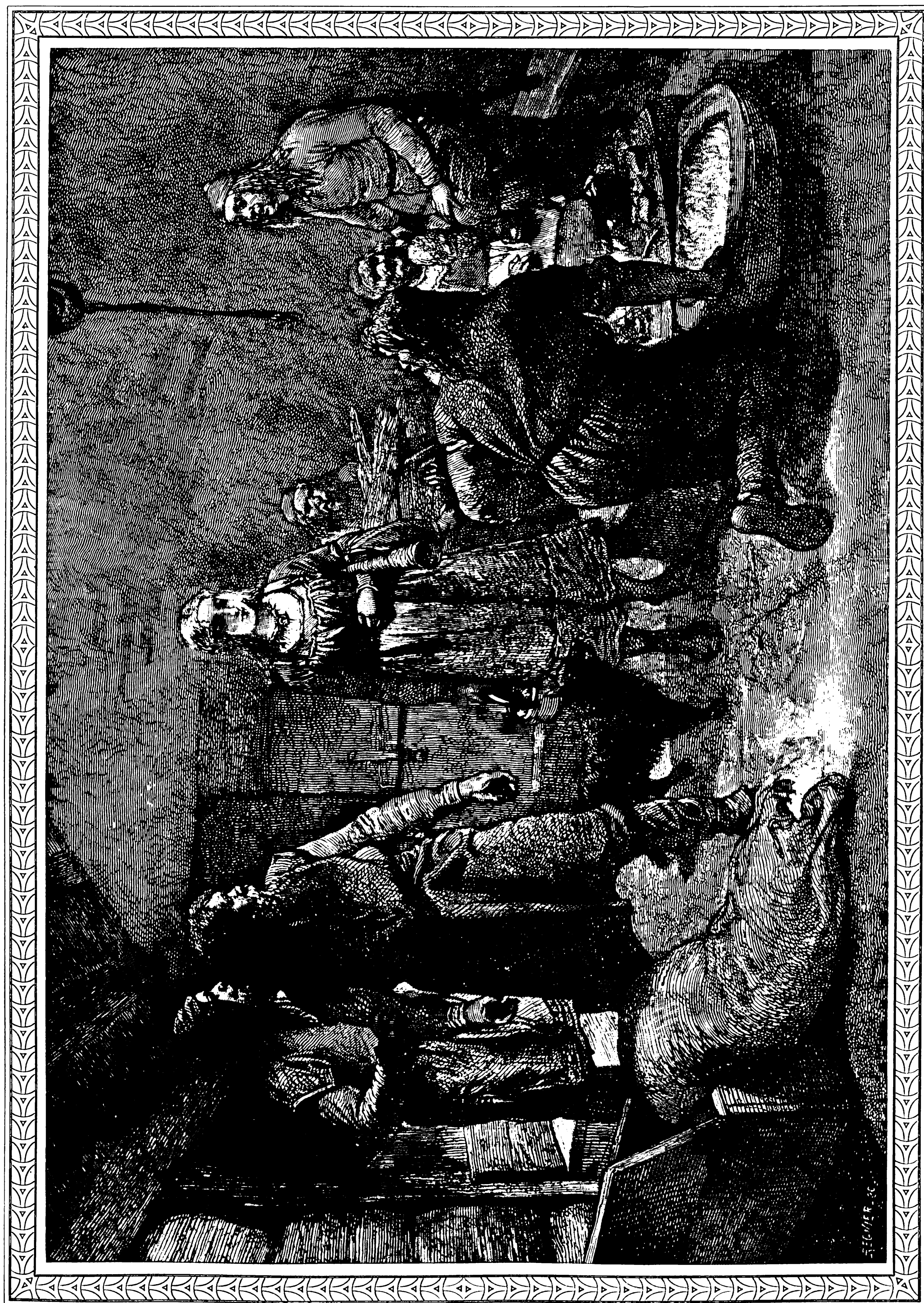

Kraaka, der om Morgenens havde drevet Kvæget til Fjælds, havde, som hun plejede, sat sig paa en Sten ved Fjældskrænten. Men da hun vendte sig om mod Havet, hvor hun saa ofte havde set Vikingsnækker sejle forbi ad fremmede Lande til, saa' hun, at mange og store Skibe om Natten havde lagt ind i Havnen i Vigen. Hun løb da hen til en Fjældbæk og toede sig ren for al Sod og anden Urenhed, i hvor vel Kærlingen én Gang for alle havde forbudt hende det, for at hindre, at Folk skulde faa at se, hvor fager hun var, thi Kraaka var den skønneste af alle Kvinder, og hendes Haar var saa langt, at det naaede helt ned til Jorden, og saa smukt som den smukkeste Silke.

Da Madsvendene havde gjort Ild paa, kom Kraaka hjem og saa' nu, at der var kommen Mænd, som hun aldrig før havde set. Hun gav nøje Agt paa dem, og de paa hende. Saa spurgte de Grima: »Er hun din Datter, denne fagre Mø?» »Det er ingen Løgn, at hun er min Datter», svarede Grima. »Meget ulige er I hinanden,» sagde de, »saa styg og træl-kvindeagtig, som du ser ud. Men endnu have vi aldrig set saa dejlig en Mø som hende, og ikke finde vi den ringeste Lighed imellem hende og dig, thi du er det værste Utske.» Grima svarede: »Man kan ikke regne efter, hvorledes jeg nu ser ud, thi hæslig er jeg nu i Sammenligning med tidligere.»

Saa blev de enige om, at Kraaka skulde hjælpe dem. »Hvad skal jeg da gjøre?» spurgte hun. De bad hende slaa Brødene op, saa vilde de bage dem. Og hun gav sig i Lag med dette Arbejde og udførte det vel, men de kunde ikke faa deres Øjne fra hende, og ilde gik det derfor med, hvad de havde at gjøre, saa Brødene blev brændte.

Da Svendene var færdige med at bage, roede de ud til Skibene, men da de kom frem med, hvad de havde bagt, sagde alle, at de aldrig havde gjort deres Sager saa slet, og at de burde straffes for deres Skjodesloshed. Nu spurgte ogsaa Ragnar, hvorfor de havde baaret sig saa ilde ad med Bagningen, hvortil Svendene svarede, at de havde set en Kvinde, der var saa fager, at de ikke kunde passe deres Arbejde, og at de troede, at ingen Mø i Verden kunde overgaa hende i Skjønhed. Da de nu talte saa meget om denne Ungmøs Fagerhed, sagde Ragnar, at han dog var sikker paa, at hun ikke var saa smuk, som Thora havde været; men de svarede, at hun ikke gav hende noget efter. Da sagde Ragnar, som i sin Faders Hird havde lært at skatte Fagerhed hos storættede Kvinder: »Nu vil jeg sende Mænd did, som have god Forstand paa sligt, og er det, som

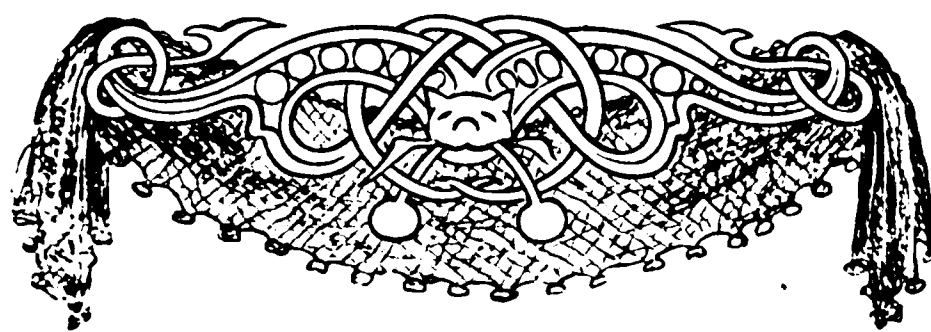

I siger, saa skal denne Uagtsomhed tilgives eder. Men i Fald denne Kvinde i nogen Maade savner den Fagerhed, I have prist hende for, saa skal I blive alvorlig tugtede.»

Han sendte nu nogle af sine Mænd til den fagre Mø, men de havde saa stærk Modvind, at de ikke kunde komme i Land den Dag. Da sagde Ragnar til dem: »I Fald denne Ungmø tykkes eder saa dejlig, som sagt er, saa bed hende komme til mig, thi jeg vil se hende og vil, at hun skal vorde min, og er det mit Ønske, at hun skal komme hid, hverken klædt eller nøgen, hverken mæt eller fastende; ikke skal hun komme ene, og dog skal intet Menneske følge hende.»

Nu fo'r Sendemændene bort og kom til Gaarden. De gav nøje Agt paa Kraaka, og bares det dem for, at hun var saa fager en Kvinde, at de ikke kunde tænke sig hendes Lige. Derpaa frembar de deres Herres, Kong Ragnars Ærinde og sagde, hvorledes hun skulde komme til ham, men Grima mente, at der var ingen Udvej mulig, og var fuldt og fast overtydet om, at denne Konge ikke maatte være ved sine fulde fem. Kraaka svarede: »Han vilde ikke have sagt saa, i Fald det ikke lod sig gjøre. Det kommer blot an paa, om vi kan skjønne, hvad han mener. Saa meget er dog vist, at i Dag følger jeg ikke med eder, men i Morgen tidlig skal jeg komme til eders Skibe.»

Saa vendte Sendebudene tilbage til Ragnar og meldte ham, at de havde aftalt, at hun skulde komme ud til dem. Kraaka holder sig hjemme den Nat, men tidlig om Morgenens siger hun til Husbonden, at hun vil gaa til Ragnar. »Men først skal jeg klæde mig om», sagde hun. »Du har et Laxørrednet; det vil jeg svøbe om mig. Mit Haar lader jeg falde ud over det, og er jeg da ikke nøgen. Saa bider jeg i et Løg; vel er det ikke megen Mad, men ingen kan saa dog sige, at jeg kommer fastende. Og endelig lader jeg din Hund følge med, saa kommer jeg ikke ene og har dog intet Menneske med.» — Men da Kærtingen hørte, hvad Kraaka havde i Sinde, fandt hun, at hun gjorde sig meget unødigt Bryderi.

5.

Ragnar ægter Kraaka.

Arle om Morgen en er Kraaka rede og giver sig paa Vej og kommer til Skibene. Fager er hun at skue med det udslagne Haar, der bølger ned om hende som skinnende Guld. Da hun nærmer sig Stranden, staar Ragnar paa sit Skib og raaber til hende, hvem hun er, og hvem hun søger. Hun svarer og kvæder denne Vise:

»Dit Bud ej bryde jeg turde,
 selv du bod mig at komme,
 ej for ringe jeg regned,
 Ragnar, Modet, du kræved.
 Mæt af Mad er jeg ikke,
 moder ej uden Klæder,
 med fuldgodt Følge jeg kommer,
 fo'r jeg end hid alene.»

Nu sendte Ragnar Mænd i Land, som skulde tage imod hende og følge hende om Bord paa hans Skib; men hun sagde, at hun ikke vilde følge med, for hun fik Lejde for sig selv og sin Følgesvend. Da hun havde faaet det, fulgte hun dem om Bord paa Kongens Skib, og da hun var kommen til Forrummet, rakte Kongen hende sin Haand, men Hunden bed ham i den. Da sprang hans Mænd til og dræbte Hunden. De slog en Buestræng om Halsen paa den og kvalte den. Bedre holdtes ej det Lejde, der var givet hende. Ragnar tog hende med hen i Loftingen, gantedes med hende, fattede stor Elskov til hende og var saare blid imod hende. Saa kvad han denne Vise:

»Vist vil med aabne Arme
den ædle Kvinde mig møde,
naar mildt den mægtige Konge
Møen sin Kjærlighed tolker.»

Og hun svarede:

»Fri du lade mig fare,
vil ej Freden du bryde,
Kvinde maa gaa, som hun kommer,
naar en Konge hun gjæster.»

Nu sagde han hende, hvor højt han elskede hende, og bad hende følge med ham, men hun svarede Nej. Saa bad han hende om i det mindste at blive Natten over paa hans Skib, men ogsaa det sagde hun Nej til; det vilde hun ikke, sagde hun, for han kom tilbage fra det Tog, han nu agtede sig ud paa. »Og saa kunde det jo hænde», tilføjede hun, »at I var kommen paa andre Tanker.»

Da Ragnar nu havde fristet hende længe nok, og hun til alt, hvad han sagde, havde givet de mest høviske Svar, kaldte Ragnar paa sin Skatmester og bød ham tage de guldbaldyrede Klæder frem, som havde tilhørt Thora. Dem bød Ragnar Kraaka med disse Ord:

»Tag, du fagre Terne,
Thora Borghjorts Kjortel;
den med Sølv er sømmet,
saadant Skrud dig klæder.
Flittig hendes Fingre
fo'r om disse Sømme,
kjække Kæmpers Konning
kjær hun var til Døden.»

Kraaka kvad til Svar:

»Ej tør din Gave jeg tage,
den, som Thora har baaret,
sølversømmet Kjortel
ej for mig sig sømmer.
Kraaka Folk mig kalder,
thi i kulsort Vadmæl
vogter blandt Sten og Stubbe
Gederne jeg ved Stranden.

Og vil jeg ikke tage imod Kjortelen», sagde hun, »eller klæde mig i noget Slags Skrud, saa længe jeg er hos denne Gubbe. Men visselig kunde det hænde, at I vilde synes bedre om mig, i Fald jeg kunde klæde mig bedre. — Nu vil jeg gaa hjem, og har du samme Tanker, naar du kommer tilbage, og det da endnu er din Vilje, at jeg skal følge med dig, saa maa du atter sende Mænd efter mig.» Ragnar svarede, at han ikke vilde skifte Sind.

Saa gik hun i Land, men Ragnar og hans Mænd sejlede, som de havde bestemt, saa snart de fik Bør, og han udførte, hvad han havde sat sig for.

Men imedens Ragnars Drageskibe fo'r viden om, og hans Ry voxede, gik Kraaka som før i sin Vadmelskjortel og vogtede Geder paa Fjældskrænterne ved Havet. Ofte, naar hun gik ud om Morgen, saa' hun Skibe dukke frem af Taagen i Synskredsen, men de stævnede forbi og lagde ikke ind i Havnen ved Spaangarhede. Og naar hun om Aftenen drev sine Geder ned fra Fjældet, kunde hun aldrig faa sine Øjne fra Bølgerne, som bære Vikingen frem imellem Landene.

Men saa kom der en Dag, da en hel Flaade stævnede mod Land ved Spaangarhede. Skib efter Skib styrede ind imellem Skjærene, det ene større end det andet, men fremmerst skinnede Ragnars eget Høvdingsskib med Skjolde langs Rælingerne og jærnklaedte Kæmper i Løftingen. Med mange Drageskibe var Ragnar draget ud, men med flere og større vendte han tilbage til den lille Havn, hvor han havde lært Kraaka at kjende. Strax om Kvælden, som han var kommen, sendte han Mænd til hende med Bud og Hilsen, at nu skulde det være Alvor med, at hun fulgte med ham, og at hun ikke mere skulde vende tilbage til Folkene paa Spaangarhede. Men Kraaka gik sine egne Veje saa vel som Kongen og svarede, at hun ikke kunde drage derfra før end om Morgen, og derved blev det. Men i den aarle Morgen stod Kraaka op, gik til Gubbens og Kærlingens Seng og spurgte, om de var vaagne. De svarede Ja og spurgte, hvad hun vilde. Hun sagde da, at det var hendes Agt at forlade dem, nu vilde hun ikke være der længer. »Jeg ved godt», tilføjede hun, »at I have dræbt min Fosterfader Hejme, og at ingen har fortjent værre Løn af mig end I; men siden jeg har været saa længe hos jer og spist eders Brød, vil jeg ikke gjøre jer noget ondt. Dog det vil jeg sige jer, og det kan I lide paa, at eders Fremtidsdage ville vorde værre og værre og den sidste værst, og nu maa vi skilles!» Derefter gik hun sin Vej ned til Skibene, og der blev hun vel modtagen.

Nu fik de god Bor ud af Havnen, og Dagen led, og det blev Aften. Kraaka stod hele Tiden i Loftingen og saa', hvorlunde de store Skibe kløvede Bolgerne, og hun frydede sig i sit Sind over at være fri og følge Vikingekongen paa Havet. Da kom Ragnar til hende, talte venlig med hende og vilde, at de strax skulde holde Bryllup ude paa Soen. Men hun sagde, at saalunde burde det ikke være. »Thi da», sagde hun, »kunde nogen sige, at du kun har leget Bryllup med en ranet Trælkvinde, som var nødt til at adlyde og ikke havde den frie Kvindes Ret til at svare Ja eller Nej. Heller ikke maa det kunne siges, at Ragnar har krænket den værgeløse. Det er mit Onske», sagde hun videre, »at du holder Bryllup med mig, naar du kommer hjem i dit Rige, thi det har ikke blot jeg Ære

af, men ogsaa du og vore Arvinger, i Fald vi faa nogle.» Da gav Ragnar efter for hendes Bøn. Færden gik godt for dem; Ragnar kommer hjem til sit Land igjen, og der er redet til et kosteligt Gilde for ham og hans Folk. Det skal vare i flere Dage, og nu skal baade hans Hjemkomst og hans Bryllup fejres strax paa én Gang. Ragnar vilde, at Bryllupsfesten skulde holdes den første Dag, saa at han og Kraaka strax skulde vies, men hun vilde, at Hjemkomststøtlet skulde drikkes den første Dag, og at Brylluppet først skulde staa den anden. »Og», tilføjede hun, »det vil jeg sige dig, at ikke gaar det vel, om jeg ikke faar Lov at raade.» Ragnar sagde, at han ikke troede paa saadan overtroisk Snak, og at Gubben og Kærtingen ikke var fremvise. Han spurgte ogsaa, hvor længe han skulde vente paa Brylluppet. Da kvad Kraaka:

»Tre Nætter vi sidde i Salen
sammen ved Gildet,
før end til gode Guder
vi glade ofre,
ellers vil Mørkets Magter
Mén os volde;
bénløst Barn vi avle,
bie vi ej med vort Bryllup.»

Men skjønt hun kvad dette, brød Ragnar sig ikke derom, men fulgte denne Gang sit eget Hoved.

6.

Om Ragnars Sønner.

iden led nu; Ragnars og Kraakas Samliv var godt, og deres Kjærlighed stor. Omsider følte Kraaka sig syg, forløstes og fødte et Drengbarn, som blev vandøst og fik Navnet Ivar. Denne Dreng var bénløs og havde Brusk, hvor der skulde være Ben. I sin Opvæxt blev han saa stor, at ingen var hans Jævning; som Mand blev han smukkere end alle andre og saa snild, at det er uvist, om der har været nogen klogtigere Mand end han. Men Ragnar og Kraaka fik endnu flere Børn: deres anden Søn hed Bjørn, den tredje Hvidsærk, den fjerde Ragnvald. Under deres Opvæxt laa Ragnar hver Sommer ude paa Vikingetog, større, end nogen før ham havde foretaget sig dem, og om Vinteren samlede han paa Fædrenes Vis sine Mænd i Kongesalen til glade Samkvem. Paa denne Vis opfostreredes Ynglingerne mellem Stordaad og Oldtidssagn. De blev ogsaa selv store og kjække Mænd, lærte sig med Aarene alskens Idrætter og drog snart paa Krigstog paa egen Haand. Hvor de fo'r frem, lod Ivar sig bære paa Stænger, thi han kunde ikke gaa; men med var han, og Brødrene foretog sig intet, før de havde hørt hans Raad.

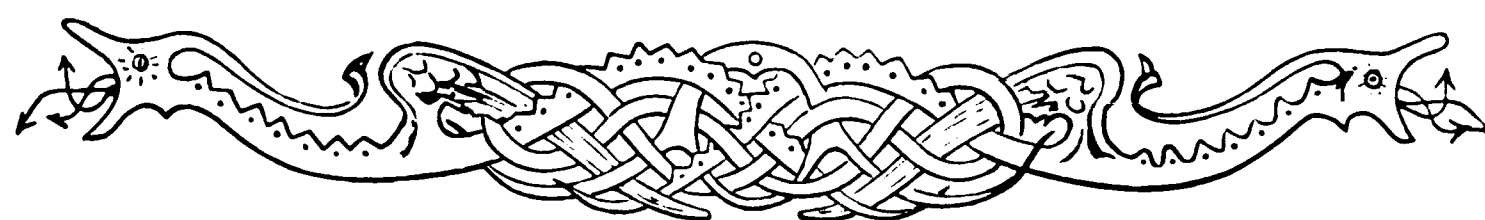
Paa den Tid, da Kraakas Sonner begyndte at blive fuldvoxne, men endnu ikke vare dragne paa Hærtog paa egen Haand, var Ragnars Sønner med Thora, Erik og Agnar, allerede saa vældige Kæmper, at deres Lige knapt fandtes. Hver Sommer laa de ude paa Hærskibe og vandt stor Berømmelse paa deres Krigstog. Deres Stifmoder elskede dem ogsaa højt, efterdi de ogede Ættens Hæder og ved deres Stordaad gjorde Faderens

Navn endnu mere berømt. Saa var det en Dag, at Ivar bénløs, Kraakas ældste Søn, spurgte sine yngre Brødre, Hvidsærk og Bjørn, hvor længe de skulde sidde hjemme uden at søge at vinde et berømmeligt Navn, hvortil de svarede, at de heri som i alt andet vilde følge hans Raad. »Da vil jeg nu», sagde Ivar, »at vi skulle bede om at faa Skibe og Folk, alt vel udrustet, og saa vil jeg, at vi, om Lykken er os god, skulle vinde os Gods og Hæder.» Da de nu var komne overens om dette, bad de Ragnar give dem Skibe og Folk, som havde staaet deres Prøve i Hærfærd, vel rustede

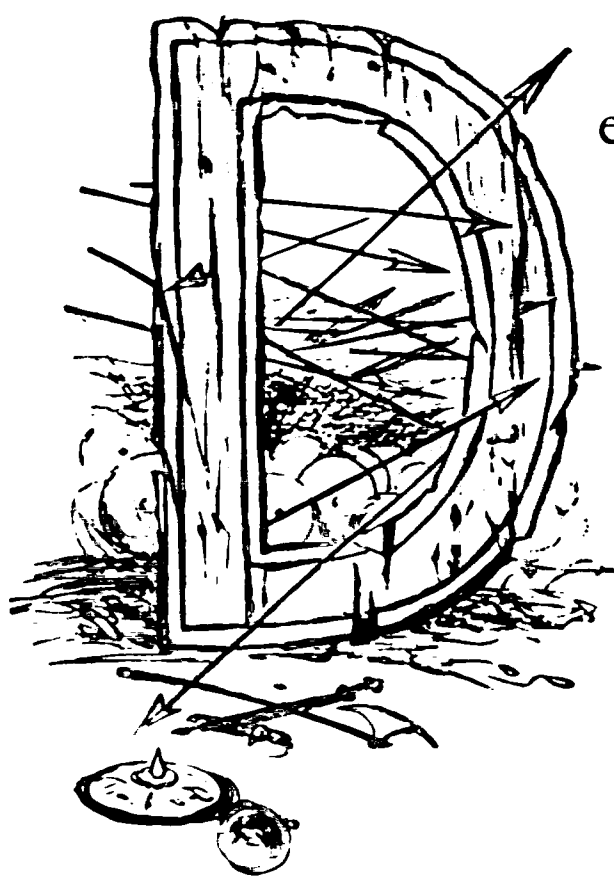
til at møde alt, hvad der kunde komme, og dette Ønske opfyldte Ragnar. Da deres Følge nu var rustet, drog Brødrene af Landet, og hvor de kom til Kamp, fik de Overtaget, og paa den Vis fik de baade mange Folk og meget Gods. Til sidst sagde Ivar, at nu skulde de stævne et Steds hen, hvor de havde større Overmagt imod sig og saalunde bedre kunde prøve deres Tapperhed, og de spurgte ham, hvor han mente, der var Udsigt dertil. Han nævnte da en Stad, som hed Hvideby. Der var bleven holdt Blot, og mange havde villet indtage denne Stad, men ingen havde endnu haft Held dertil. Ragnar havde ogsaa været der, men selv han havde maattet vende om med uforrettet Sag. »Er da Hæren der saa stor og stridbar?»

spurgte de, »eller er der andre Farer paa Færde?» Ivar svarede, at baade var Mandskabet talrigt, og Blotstedet stort, og dette havde gjort, at det var glippet for alle, saa at ingen havde kunnet holde Stand. Da sagde de, at han skulde raade for, om de skulde drage did eller ikke, og han svarede, at saa vilde han prøve, hvad der var stærkest, deres Mandemod eller Indbyggernes Offer.

7.

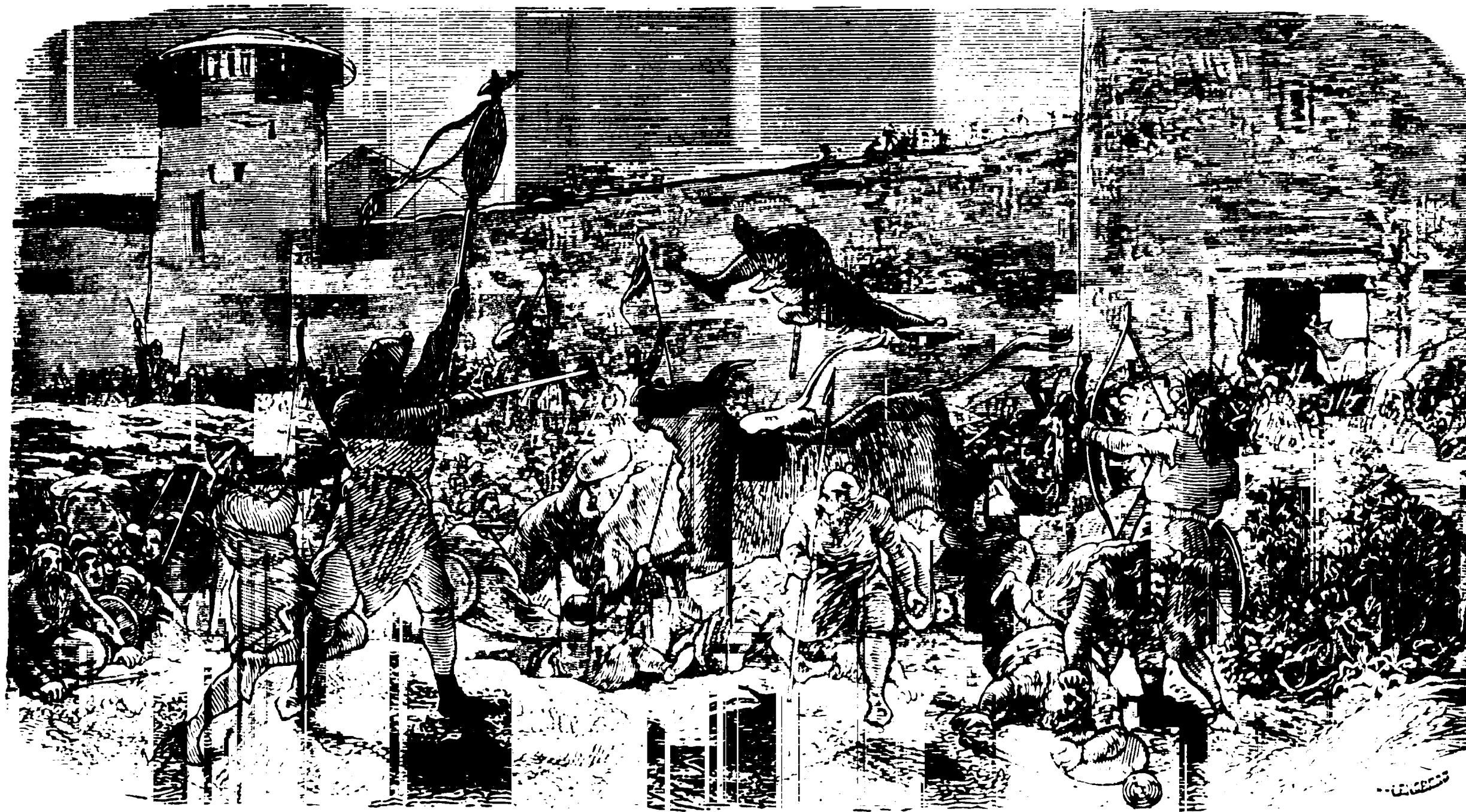
Ragnars Sønner indtage Hvideby, og der falder deres Broder Ragnvald.

De stævnede nu til Hvideby, naaede Landet og lavede sig til at gaa op. Det tyktes dem dog raadeligst, at en Del af deres Mandskab holdt Vagt ved Skibene, og da deres Broder Ragnvald var ung, saa at de ikke mente, han var saa stor en Manddomsprove voxen, som de ventede sig der, lod de ham blive tilbage som Hovding for denne Flok. Før de andre fo'r fra Skibene, sagde Ivar til dem, at Borgfolkene havde to Kvier, som deres Fjender hidtil havde flyet for, thi ingen havde kunnet staa sig imod deres Brølen og Trolddom. »Men staa I nu imod, som det sømmer sig for Mænd«, sagde han, »om I end faar Skræk i Blodet, thi andet er ikke raadeligt her.« De fylkede nu deres Hær, og da de nærmede sig Borgen, blev Stadboerne dem va'r og løste strax de to Nød, de troede paa. Da Kvierne følte sig fri, styrtede de vildt afsted og brølede svært. Dette saa' Ivar fra Skjoldet, han bares paa, og han bad da om en Bue. Og saa snart han havde faaet den, skød han begge disse Troldkvier ihjel, og saalunde frelstes Brødrene fra de Utysker, de havde frygtet mest.

Imidlertid tager Ragnvald, som ikke kan finde sig i at staa ledig, medens han ser sine Brødre stride, til Orde og siger til sit Mandskab nede ved Skibene, at de Mænd vare lykkelige, som kunde have saadan Morskab, som hans Brødre havde; »og«, sagde han, »de have ikke ladet mig blive

tilbage af anden Grund, end fordi de ene vilde høste al Æren i dette Slag. Lad os derfor nu gaa op i Land alle Mand!» De gjorde saa, og da de havde naaet Hæren, kastede Ragnvald sig hidsig ind i Kampen, og Enden blev, at han faldt. Men nu trængte de andre Brødre ind i Borgen, og der begyndte en ny og endnu haardere Strid, men Enden paa det hele

blev dog, at Ragnars Sønner drev Borgfolkene paa Flugt og forfulgte dem et langt Stykke. Da de atter kom tilbage til Borgen, kvad Bjørn denne Vise:

•Højt vore Hærskrig klang,
da vi fra Havhesten sprang,
svarlig Svendene svang
Sværd til Lurers Sang.
Gungrende Pilenes Sky
gik over Hvideby,
mangen Mand maatte fly,
mangen vandt herligt Ry. •

Da de saalunde var komne ind i Borgen, brændte de hvert Hus i Byen og rev hele Borgmuren ned, men alt Løsøre tog de med sig, og saa stævnede de atter bort med deres Skibe. Ved saadanne Bedrifter vandt Ragnars Sonner med Kraaka snart lige saa stor Hæder som hans Sonner med Thora.

8.

Ragnars Svitjodsfærd.

sten hed en Konge, som raadede for Svitjod. Han var gift og havde en Datter ved Navn Ingeborg. Hun var fin og fager at se til. Kong Östen var mægtig og rig, onskabsfuld, men derhos ogsaa kløgtig. Han havde sit Sæde i Upsala og var en vældig Blotmand, og Upsala var paa den Tid saa stort et Blotsted, at dets Lige aldrig har været i Norden. Folk dør troede paa en Ko, som de kaldte Sibilja, og der blev blotet saa meget til den, at ingen kunde staa sig imod dens Brølen. Derfor plejede Kongen, naar en Fjendehær var i Vente, at lade denne Ko gaa foran Fylkingen, og saa stor Djævelskraft var der i den, at saa snart hans Fjender hørte den, blev de saa rasende, at de sloges indbyrdes og glemte at tage sig i Vare. Derfor var Svitjod paa den Tid frit for Angreb af Fjender, thi ingen turde vove sig i Kamp mod slig en Overmagt.

Kong Østen var vennesæl og stod sig godt med mange Mænd og Høvdinge; det siges ogsaa, at der paa den Tid var stort Venskab imellem ham og Ragnar. De havde for Skik hver Sommer skiftevis at komme til Gilde hos hinanden. Nu var det den Sommer, da Ragnar skulde gjæste Kong Østen, og da han kom til Upsala, blev han og hans Mænd vel modtagne. Da de nu sad og drak den første Aften, lod Kongen sin Datter

skjænke for sig og Ragnar, og Ragnars Mænd hviskede indbyrdes om, at det vilde være hoviskt, om han bejlede til Kong Østens Datter og ikke længere havde Gubbens Datter fra Spaangarhede til Hustru, thi høj Hest skulde have høj Krybbe, og Byrd var bedre end Blomst. Til sidst gik det saa vidt, at en af hans Mænd frembar dette for ham og selv tilføjede, at det huede Folket ilde, at et Indsidderbarn skulde sidde med Kongeret over

Bønderborn. Enden blev, at Kongedatteren blev ham fæstet, men hun skulde sidde meget længe som Fæstemø.

Da nu Gildet var til Ende, gav Ragnar sig paa Hjemvejen. Alt gik lykkelig, og der meldes intet om hans Færd, før han var naaet op i Nærheden af Borgen, hvor hans Vej forte igjennem en Skov. Da de var komne til en aaben Plads i denne, lod Ragnar sit Følge gjøre Holdt, æskede Lyd og bod, at ingen af de Mænd, der havde været paa denne Færd til Svitjod, maatte robe den Aftale, som var bleven gjort om Giftermaalet med Kong Ostens Datter. Den, der overtraadte dette Bud, truede han med ikke mindre, end med, at han skulde miste Livet. Da han havde sagt, hvad han vilde, drog han hjem til sin Borg, hvor hans Mænd blev meget glade over hans Hjemkomst og drak Velkomstøl til Ære for ham.

9.

Kraakas Saga.

agnar satte sig i Højsædet, men havde ikke siddet der længe, før end Kraaka kom ind i Salen til ham, satte sig paa hans Skjød, lagde Armene om hans Hals og spurgte, hvad nyt han havde at melde, hvorpaa han svarede, at han havde intet at melde. Da det led ud paa Kvælden, holdt Mændene Drikkegilde og lagde sig derefter til at sove.

Da Ragnar og Kraaka nu ogsaa vare gangne til Ro, spurgte hun ham atter om Tidender, men han svarede, at han havde ingen at melde. Hun havde megen Lyst til, at de skulde tale sammen, men han sagde, han var søvnig og træt af Færden. »Saa skal jeg sige dig Tidender», sagde hun, »eftersom du ingen har at sige mig». Han spurgte, hvad det kunde være. »Jo, det kalder jeg for Tidender», sagde hun, »naar en Konge fæster sig Brud, og somme dog sige, at han allerede har en Hustru.» »Hvem har sagt dig dette?» sagde Ragnar. »Dine Mænd skulle beholde Liv og Lemmer», sagde hun, »thi ingen af dem har sagt mig det. I mon have set, at der sad tre Fugle i Træet over Eder, de have meldt mig denne Tidende. Men derom beder jeg dig, at du ikke drager hen at fuldbyrde dette Giftermaal, som det nu er din Agt, thi nu vil jeg aabenbare dig, at jeg er en Kongedatter og ikke et ringe Indsidderbarn. Min Fader var saa navnkundig en Mand, at hans Lige ej har været til, og min Moder var den fagreste og

forstandigste af alle Kvinder, og hendes Navn skal mindes, saa længe Verden staar».

Nu spurgte han, hvem hendes Fader da var, og om hun ikke var Datter af den fattige Gubbe paa Spaangarhede. Hun svarede, at hun var en Datter af Sigurd Faafnesbane og Brynhild Budlesdatter.

»Ikke tykkes det mig dog rimeligt», siger han, »at deres Datter skulde hedde Kraaka, eller at deres Barn skulde være voxet op i saadan Fattigdom som den, der var paa Spaangarhede.» »Derom faar Sagaen vidne», svarer hun, og fortæller nu om sin Fædreneæts Skæbne lige fra hendes Farfaders, Kong Sigmunds Giftermaal og til Sigurds og Brynhilds Møde paa Fjældet, da hun blev avlet. Og denne Saga kvad hun saalunde:

Kong Sigmund rider
saa snelt af Sted
med Hog og Hunde
og hundred Svende.
Ingen ser eller siger,
hvad han i Sinde har,
om Venskab det gjælder
eller Vaabenskiye.

Kong Sigmund rider
med Ring paa Armen,
med Sværd og Brynje
af Borgen ud.
Kong Sigmund rækker
Ring til Hjordis,
med Brud han atter
til Borgen farer. —

Til Strid det stunder,
Storm er nær,
haardelig Sigmund
sin Hustru maa væрге;
svarlig svinges
de hvasse Sværd,
Hug hagle,
Hærskrig done.

Enøjet Gubbe
gaar imod Hæren,
hæver sit Spyd
mod hugprud Konning.
Sigmund svinger
Sværd mod Spydet.
Sværdet, for svagt,
svigter og brister.

Mod Nat det stunder,
Stjærner tændes,
blege Gjenfærd
gange til Valhal.
Som en Skygge skrider
i Skumringen Hjordis,
soger blandt slagne
Sigmunds Lig.

Sorg ej, Dronning,
for Sigmund segned,
for daadlos Kæmpe
Drotten ej faldt;
énøjet Odin
oged sin Flok,
til Guders Glæde
ganger Sigmund.

'Hil dig, Hjørdis,
under dit Hjærte
en Søn du bærer
med Sejerhue;
ham skal du fostre
paa Fædres Vis
til Højhed og Hæder
og herlig Daad.

'Godt du gjemme
mit gode Sværd,
fast det er søndret,
Sønnen det arve.
Hvad Odin har brudt,
skal han atter bøde,
saa svinger vor Søn
Sværd uden Lige.'

Hjørdis føder
en hugprud Helt.
I Syd eller Nord
er ej Sigurds Lige!
Bland Tærner høvisk
Tavl han leger,
for raadsnilde Gubber
Runer han tyder.

Skovens Raa
han rammer med Pil,
paa Spyd han spidder
Spurven i Luften;
Bjørnens Bove
han bryder i Leg,
og Ulven med Angst
paa Ædlingen ser.

Regin rister
paa Runekjævler
ramme Runer,
som faa kun raade;
men Sigurd løser,
hvad med List han bandt,
Fosterfaderens
farlige Stave.

Odin sidder
paa Slejpnes Ryg,
gode Foler
fik den Ganger,
af gode Foler
er Grane ypperst,
og Grane er Odins
Gave til Sigurd.

Sigurd gynger
paa Granes Ryg,
god er Gangeren,
glad er Rytteren;
saa langt Solen lyser
hans Længsel løber,
men sværdløs naar
ej Svenden Maalet.

Regin smedder
Sværd, det forste;
Sigurd hugger,
Sværdet at prøve.
Men mod Ambolten Staalet
i Stykker springer,
end er ej Sværd
til Sigurd smeddet.

Regin smedder
Sværd, det andet;
Sigurd hugger,
Sværdet at prøve.
Men mod Ambolten Staalet
i Stykker springer,
end er ej Sværd
til Sigurd smeddet.

Til 'Hjördis' Sal
Sigurd ganger:
'Meget, Moder,
Manden savner,
har han ej Sværd
fuldgodt at svinge;
skal Sigurd savne,
hvad Sigmund aatte?'

Hjördis henter
Heltens Sværd,
fast søndret det er,
sin Søn hun det giver:
'Kræfter dulgte
Dværgene her;
hvad Odin har slukt,
kan han atter tænde.

'Vorder du Mand,
som din Moder haaber,
skal med Ære du føre
din Faders Gram'.
Sværdet bærer
den bolde til Regin,
beder ham smedde
Sværd paa ny.

Bister er Regin,
da bort han gaar
at smedde til Svenden
Sværd, det tredje.
Hvislende Flammerne
flagre i Smedjen,
Bælgene blæse,
i Brand staar Luften.

Gnistrende gnyr
Gram under Hamren;
Bjælker knage
og brage i Smedjen,
Smeddens Svende
som sorte Skygger
skrige af Skræk
og sky sig skjule.

Saa smedder Regin
Sværdet, det tredje;
Sigurd hugger,
Sværdet at prove.
Ambolten springer
i sonder flux;
nu er Sværd
til Sigurd smeddet.

Sigurd lægger
en liden Tot Uld
paa Flodens Bølge,
den flyder mod Æggen;
den hvasse Klinge
klover Fnugget;
nu er Sværd
til Sigurd smeddet.

Sigurd sejler
paa skummende Hav,
en graaskjægget Gubbe
græder paa Skjæret;
i den rygende Storm
han raaber og beder
Drotten ham unde
paa Dragen Plads.

Sigurd tager
Staklen om Bord,
fast Skibet er nær
ved at synke i Dybet;
da standser Stormen,
da stilles Bolgen,
det er Odin selv,
de paa Snekken har. —

Sigurd sejler
paa Snekken snar,
flyver over Havet
at hævne sin Fader.
Hundings Sønner
til Hel han sender;
Gram var god,
det gnistred af Staalet. —

Sigurd sidder
paa Sand i Graven,
brølende Faafne
bugter og snor sig,
Sigurd støder
sit Sværd i dens Hjærte;
Gram var god,
det gnistred af Staalet.

Sigurd steger
Snogens Hjærte,
smager paa Draaben
der drypper af Braden,
hvad for var skjult,
skuer han grant,
Fuglenes Tale
i Træet han skjonner.

Svåle paa Kvist
kvidrer og siger:
'Faafnes Hjærte
er Faafnes Banes;
æder den hugprude
Helt deraf,
vís som ingen
anden han vorder'.

Anden Svåle
til Sigurd kvidrer:
'Lumskelig Regin
lurer paa ham.
Dødsens er Drotten,
om ej han ham dræber,
og andre faa Gammen
af Faafnes Guld.'

Tredje Svåle
til Sigurd kvæder:
'Højt paa hellige
Hindarfjæld
sover Brynhild,
Budles Datter,
ædlere Mø
er aldrig baaren'. —

Drotten spiste
Dragens Hjærte,
og vís som ingen
i Verden blev han;
saa vog han sin falske
Fosterfader;
Gram var god,
det gnistred af Staalet.

Sigurd gynger
paa Granes Ryg,
god er Gangeren,
glad er Rytteren.
Fjældet han finder,
som flammer og gløder,
stærke Straaler
stige mod Himlen.

Højt rider Sigurd
paa Hindarfjæld,
ind i den skinnende
Skjoldborg han sprænger.
I Sølversale
paa Silkeseng
sover en Mø
sødt som et Barn.

I Vaabenskrud
en Skjoldmø sover,
Guldhjælm glitrer
om gyldne Lokker,
blinkende Brynje
bølger om Brystet,
skinnende Skjold
skjuler Armen.

Helten løfter
den luende Hjælm,
skuer og skuer
og skygger for Øjet.
Rødmende Roser
og rene Liljer
møder hans Blik
paa Møens Kinder.

Gram har funklet
i fordums Dage,
nu luer Æggen,
som Lyn det blinker,
da Sigurd den sænker
mod sovende Mø
og skærer Brynhilds
Brynje sonder.

Trolldommen svinder,
Sønnen viger,
de spæde Lemmer
faa Liv paa ny;
Øjets Laag
løftes sagte,
skjælvende Brynhild
skuer Sigurd.

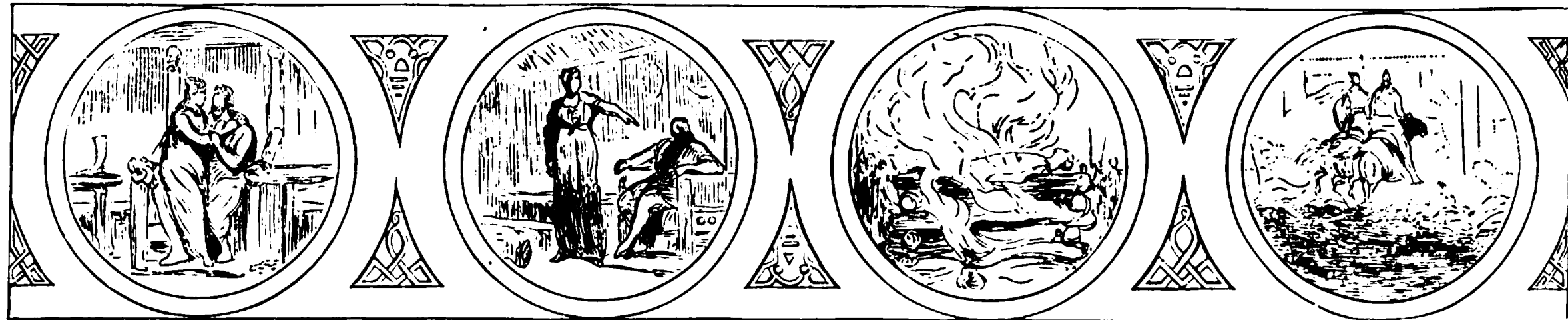
Som baaren af Vinger
fra Bolstret hun flyver,
herlig staar hun
i Hallen for ham;
lange, bløde
Lokker falde
med gylden Glans
til Gulvet ned.

'Du er Sigurd,
Sigmunds Søn,
Faafnes Bane,
Brynhilds Frelse.
Ingen, som ræddes,
raade jeg vilde
at friste den Daad,
du i Dag har øvet.

'Hil dig, Dag!
Hil eder, Dags Sonner!
Hil Nat og Nats Datter!
Med milde Øjne
paa os I se
og giver Heltene Sejr.

'Hil eder, Aser!
Hil eder, Asynjer!
Hil dig, du hulde Jord!
Giver os Sange,
giver os Visdom,
laaner os lægende Hænder!

'Øl jeg dig byder,
Brynjethingsdrot,
Kraft og Hæder
i Hornet er blandet,
fuldt af Stave
og stærke Ord,
gode Galdre
og Gammensruner!'

Med stærke Løfter
og store Eder
Sigurd fæsted
den fagre Mø;
men snedige Rænker
sled de Baand,
Sælhed avled Sorg
og Svig Døden.

Grimhild gav
— Gudruns Moder —
Granes Herre
Glemsels Drik,
til Hindarfjældets
hoje Mø
glemtes for Gammen
i Gudruns Arme.

Galdre gól hun
over Gunnar,
saa Ham han bytted
for Brud at vinde;
men Brynhild sad
som paa Bølgen Svanen
sørgende saart
over Svigen, de øved.

Saa blev Brynhild Gunnars
og Gudrun Sigurds;
Kval og Kvide
knuged dem alle.
Men i Baalets Luer
Leje redtes
for Brynhild og Sigurd;
dør sov de sammen.

Og sammen vandre
Sigurd og Brynhild,
frelste af Vaanden,
i Valhals Sale.
Og sammen de glædes
i guldtækt Gimle,
deres Datter raader
i Ragnars Hus.

Nu sprang Ragnar op
og spurgte atter, hvorlunde
saa højbaaren en Mø kunde
være bleven opfostret i saa
ringe et Hus som Gubbens
paa Spaangarhede, og Kraaka
fortsatte til Svar herpaa sit
Kvad saalunde:

Højere Luer
lyste aldrig,
end da Brynhild brændtes
paa Baal med Sigurd,
men i dybere Morke
har Mo ej vandret
end deres Datter
i fordums Dage.

Hejme hed
den høje Konning,
som fostred op
den faderløse;
herligt var Huset,
høj var Hallen,
hvor den lille legte
lystig og glad.

Til sorgtungt Budskab
om Baal og Brand
min Fosterfader
med Rædsel fyldte.
Saadan var Hejmes
Sorg for Brynhild,
at hans Haar det sorte
blev sølverhvidt.

Saadan var Hejmes
Sorg for Brynhild,
at paa Land og Rige
ej længer han tænkte,
af Gods og Guld
ej Glæde havde,
vilde ej længer
i Verden leve.

Men falske Frænder
til den faderløse
Vejen søgte,
Vejen fandt de.
I et Haar hang
den højbaarnes Liv;
tryk var ej mere
Moen dør.

Men Hejme hugged
med hemmelig Kunst
en herlig Harpe
af hellig Ask.
Vid og rummelig
hvælved sig Bunden,
krum som Baad
paa Bølge var den.

Højt sig hæved
Harpestokken,
af Masur mejslet,
som Mast paa Dragen,
og hundrede klare,
klingre Strænge
stod ud fra Stokken
som Straaler af Ild.

Men dybt i Bundens
buede Gjemme
herlige Skatte
Hejme fjæled:
det skjære Sølv
og skinnende Guld,
kostelige Klæder
og klare Perler.

Men dybest dulgte
Drotten der
Brynhilds Barn
i den buede Bund.
Løfted saa Harpen
paa Hærderne op
og vandred saa fjærnt
fra Folk og Rige.

Naar Solen stiger
af straalende Hav,
Aasløg sidder
paa ædle Stene
og ler og leger
med lysende Guld,
og glad er den gode,
gamle Konning.

Naar Solen synker
i sortnende Hav
Aasløg sidder
paa ædle Stene
og fælder Taarer
paa funklende Guld;
da sørger den gode,
gamle Konning.

I Ødemarker,
paa ensomt Fjæld,
i skumle Skove,
paa skummende Vover,
ene, forladt,
af alle ukjendt,
flakker Ædlingen om
for Aaslogs Skyld.

Hvor Fossen falder
fra Fjældets Skrænt
ned i løvrige
Lundes Skygge,
paa Blomsterlejet
han Barnet lægger,
og som en Moder
Moen toer han.

Ved Bækkens Bred
kommer Barnet frem,
op han lukker
det lønlige Gjemme,
sætter Barnet
paa bløde Mos,
tørre de tunge
Taarer af Kinden.

I Harpens klare,
klingre Strænge
griber den gode
Gubbes Haand.
Toner hviske
som Vinden i Skoven,
Toner bruse
som Brænding i Havet.

Saa leger han bort
den lilles Klage,
med Sang og Spil
han Sorgen dysser,
af Mørket drage
Drømmene frem
og løfte den lille
til lysende Valhal.

Som fattig, værnløs
Vandringsmand
til Bords han bydes
i Bondens Hus,
kvæder om Kvælden
for Kvinde og Svend
Minderuner
om Manddomsdaad.

I Kongesale
med Sang han træder,
bænkes blandt Skjalde
hvor Horn ham bydes,
kvæder med Kunst
kongeligt Drapa,
synger om Sigurds
sejrrige Kamp.

Da tykkes det Aaslog
tit, hun skuer
Sigurd sidde
blandt Mænd i Salen,
og Brynhild byder
i bugtede Horn
den mandige Helt
Mindernes Mjød.

Men overalt
er Aaslog skjult,
og ingen skjonner,
hvem Skjalden er.
Saa naa'r den gode
Gubbe til sidst
som vingetræt Spurv
til Spaangarhede.

Lav var Døren,
lidet Huset,
Havet laa endeløst
udenfor.
Hoje Hejme
sit Hoved bøjed,
Konen i Huset
hilste paa ham:

'Hvem er du,
som ved Døren staar?
Spillemands Flid
jeg føje agter.'
'Gammel Tigger
paa Tærsklen staar,
har ej Hus
ej heller Navn.'

'I Stormandsbygden
er store Gaarde,
hvi kom du hid
vort Hus at gjæste?'
'Hellig er Arnen,
Huset rigt,
hvor fredløs Mand
Føden faar.'

'Sæt dig, Gubbe,
ved Grimas Arne,
Aage hun venter
med Ved fra Skoven.'
Et Baal hun tændte
til blege Gjæst,
den klingre Harpe
mod Knæet han støtted.

Grima rører
i Gryden rundt,
skjæver og skotter
skummelt til Manden.
Guld paa hans Arm
hun glimte ser,
Perler og Sølv
bag Pjalter funkler.

Kunstig sommet
Silkevæv
skinner fra Harpens
hule Gjemme.
Grima tier,
Gubben kvæges,
ledes til Lejet
i Laden redet.

Aage vende
med Ved tilbage,
tren over Tærsklen
træt og sulten:
'Hugget har jeg
hele Dagen,
ser kun Sult
ej Sul paa Bordet.

'Doven Hustru
hygger ikke
om Manden, naar hjem
han mødig kommer.'
Men klog er Kvinden
og kort Svaret:
'Rig vorder modig Mand
paa mindre end en Dag.'

'Ætløs Mand
vorder aldrig rig.'
'Men ætstor Mand
kan miste Stadsen.
Graanet Gubbe
har Guld under Pjalter,
sover i Laden,
let er Sejren.'

'Svært er værnløs
Svig at volde,
faa os gjæste,
Fred faa de nyde!'
'Saa liden er du,
saa lavt dit Sind,
at alt sig stiller
for stort for dig.

'Gjæsten vil have
Hustru din,
agter at fælde
fejge Husbond.
Ret gjør den Viv,
som rask Mand vælger
og driver paa Dør
daadløs Usling.' —

Aage hvæssed
sin Øxes Ægg,
Svigefuld vog han
sovende Gjæst.
Jorden skjalv,
det skreg i Luften,
Ladens Sparreværk
sprang i sønder.

Aage flyede
fra faldne Drot,
Grima stjal
den strængede Harpe.
Sønder hug hun
det herlige Værk,
stærkt det klang
i Strængelegen.

Ud af Harpen
Aaslog tren,
Mand og Hustru
maallose stode:
'Brøde først,
og Frygt til sidst.
Barnet, vi fandt,
vi fostre maa.

'Do hun maa,
dræbes som Gubben;
Falk er farlig,
som sin Frihed mindes.'
'Falken vi kalde
for Krage*) blot;
Stækket Due
Datter jeg kalder.'

'Herlig Datter
af hæsliq Moder,
hvid Svane
af sort Ravn født!'
'Er Nod paa Færde,
Fagerhed flyr;
Fordum har Grima
fager været.'

Aage sporger
den spæde om Navn,
men Brynhilds Datter
djærv og dristig
stander stum
paa Stuens Gulv
— tier i tyve
tunge Aar.

*) Kraaka betyder Krage.

Tavs er Aaslog,
thi ej hun mægter
Svigen den svare
med Svig at lønne.
Men underligt tykkes
det Egnens Folk,
at Barn i barnløst
Bo er kommet.

Sort af Sod
og svøbt i Pjalter
paa Straa hun sover,
i Stov hun træller;
Geder hun vogter
paa vilde Fjælde,
fra Skoven bærer
hun Brænde hjem.

Men Tankerne flyve
frit og vidt,
som Ærnene højt
mod Himlen stige,
og Haabet lofter
let hendes Sind,
som Havets Bolger
bære Snekken.

Værre Vaade
fik værløs Mo,
da over Voven
hun Vikingen fulgte;
haard var Aage,
haard var Grima,
haardere dog
den herlige Helt.

Svar og grum
var Svigen, de oved
mod Hindarfjældets
hoje Mø;
med grummere Svig
og svarere Kval
Brynhilds Datter
af Drotten trues.

Nu sprang Ragnar op, tog sin Hustru i Favn og sagde: »Sælsomt er alt dette, du nu har sagt om Aaslog!» Hun svarede: »Du ved, at jeg er med Barn. Jeg skal føde en Son, og paa ham skal der findes et Tegn; det skal se ud, som der ligger en Orm i hans Oje. I Fald nu denne Spaa-

dom gaar i Opfyldelse, beder jeg dig om ikke at drage til Svitjod og ægte Kong Østens Datter, men slaar den fejl, drag saa, hvorhen dig lyster. Og det vil jeg, at denne Dreng skal opkaldes efter min Fader, i Fald, som jeg haaber, dette Hædersmærke findes i hans Oje». Nu kom den Stund, da hun folte sig syg, og hun fødte en Dreng. Tjenestekvinderne tog Drengen og viste hende ham, men hun sagde, at de skulde bære

ham til Ragnar, at han kunde se sin Søn. Saa blev Drengen baaren ind i Hallen og lagt paa Ragnars Kappe, og medens han saa' paa den nyfødte, spurgte de ham, hvad han skulde hedde. Ragnar kvad da denne Vise:

»Sigurd skal Svenden hedde,
Slag skal i Mængde han holde,
meget sin Moder ligne
og sin mægtige Fader.
Af Odins Ætlinger vorder
ypperst han her paa Jorden,
Ormen har han i Øjet,
andres Fald skal han volde.»

Nu tog Ragnar en Guldring af sin Arm og gav Drengen den i Navnefæste; men da han rakte Haanden frem, kom han til at røre ved hans Ryg med Ringen. Dette udlagde Ragnar saalunde, at Sønnen vilde komme til at hade Guldet, og han kvad denne Vise:

»Kongsojne hvasse og klare
og Krigerens Hjærte prise
Borgens barske Helte
hos Sønnen af Brynhilds Datter.
Guldet det dyre Drengen
alt for Daarskab agter,
Budles bolde Ætling
blodigt Sværd vil svinge.»

Og videre kvad han:

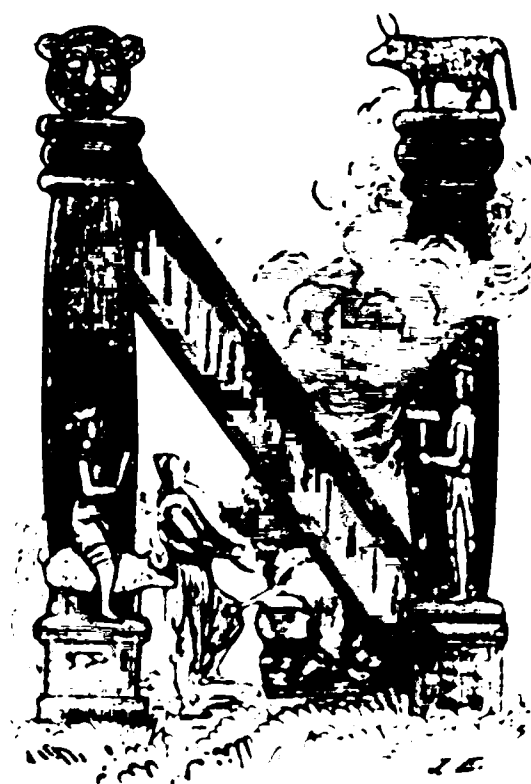
»Det vil for Sanden jeg sige,
kun paa Sigurd man skuer
inde i Øjstenen
Ormen bugte og sno sig.
Snog for Ring fik Sigurd
Sént den Orm skal glemmes,
derfor skal »Orm i Øje»
Ungersvenden kaldes.»

Saa bod Ragnar, at Drengen skulde bæres ud i Fruerstuen, og selv opgav han Svitjodsfærden. Og nu kom det ud blandt Folk, hvad Æt Aasløg var af, saa at hver Mand ved, at hun er Datter af Sigurd Faafnesbane og Brynhild Budles Datter.

10.

Agnar og Erik, Thoras Sønner, falde i Svitjod, og Aasløg
maner til at hævne dem.

u var den Tid leden, som var fastsat til Ragnars
Bryllup i Upsala, og da han ikke engang kom
did, tyktes det Kong Osten at der var tilføjet ham
og hans Datter Vanære, og dermed var det ude
med Venskabet imellem Kongerne. Da Ragnars
Sønner, Erik og Agnar, spurgte dette, kom de over-
ens om, at de vilde samle saa stor en Hær som
muligt for at hærje paa Svitjod. De samlede nu en
stor Skare Kæmper og rustede Skiibe.

I de Tider holdt man det for et godt Varsel, naar det gik
godt med at sætte Skibene i Soen. Men nu hændte det, at, da
Agnars Skib blev skudt ud fra Rullerne, stod der en Mand i Vejen,
og han blev knust; det kaldtes Rulledrab, naar en kom af Dage paa
den Vis. Men i hvor vel dette tyktes dem alt andet end en god
Begyndelse, vilde de dog ikke for den Sags Skyld opgive Færden,
men da deres Folk var rustede, drog de af Sted til Svitjod, og der
fo'r de frem med Hærskjold, saa snart de var komne ind i Kong Østens
Rige. Men da Landsens Folk blev det var, fo'r de til Upsala og
meldte Kong Osten, at der var kommen en Fjendehær i Landet. Kon-
gen lod da Budstikken gaa over sit Rige og samlede en Hær, der
var saa stor, at det var hartad utroligt. Denne Hær drog han af
Sted med, til han kom til en Skov, hvor han slog Lejr. Koen

Sibilja havde han ogsaa med; meget havde han dog maattet blote til den, for den vilde følge med.

Da de nu var samlede der i Skoven, talte Kong Osten saalunde: »Jeg har spurgt, at Ragnars Sonner have lejret sig paa Sletterne her uden for Skoven, og det har jeg hørt for vist, at de ikke have en Tredjedel saa meget Mandskab som vi. Nu ville vi ordne vore Fylkinger til Strid, men først skal kun en Tredjedel af vor Hær drage imod dem, og saa stridbare ere de, at de da strax ville tro, at de have vor Skæbne i deres Hænder. Men strax efter ville vi saa falde over dem fra alle Sider. Koen skal gaa fremmerst, og jeg haaber, at de ikke vil kunne holde Stand imod dens Brølen.»

Saalunde gjorde de. Og da Brodrene saa' Kong Ostens Folk, mente de, at de ikke havde nogen Overmagt imod sig, thi de troede, at der ikke var mere Mandskab end det, de saa'. Men strax efter kom hele Hæren frem fra Skoven, og Koen blev sluppen løs. Den løb foran Hæren og brølede grummeligen, og blev der da saadan Gny og Forvirring blandt Krigsfolkene, som hørte den, at de sloges i Blinde indbyrdes, og kun de tvende Brødre kunde holde Stand. — Mangen en Stordaaidsmand dræbte dette Udyr den Dag med sine Horn, og hvor modige Ragnars Sonner end var, kunde de dog til sidst ikke modstaa baade Trolddommen og saa stor en Overmagt. De gjorde imidlertid haard Modstand og værgede sig vel og mandig og med megen Ære. Baade Erik og Agnar var hele Dagen fremmerst i Fylkingen og brød ofte lige igjennem Kong Ostens Hær, indtil Agnar omsider faldt. Da Erik saa' det, stred han endnu drabeligere end nogen Sinde før og ænsede ikke, om han vilde komme derfra med Livet eller ej. Til sidst blev dog ogsaa han overmandet og tagen til Fange, og da bød Osten, at Kampen skulde standse, hvorhos han tilbød Erik Fred. »Og det vil jeg yderligere tilbyde dig,» sagde han, »at du skal faa min Datter til Ægte.» Erik svarede da med denne Vise:

»Bod jeg for Broder ej tager,
Brud ej for Guld jeg mig kjober,
ej vil jeg høre dem Osten
Agnars Bane nævne.
For mig ej Moder græder,
Mænd kun mit Gravøl drikke;
stot jeg staar her og venter,
stoder med Spyd mig igjennem!«

Derpaa sagde han, at det var hans Ønske, at de Mænd, han havde haft med sig, maatte faa Lov til at drage, hvorhen de vilde. »Og saa vil jeg,» sagde han, »at I skal tage saa mange Spyd som muligt og stikke dem ned i Jorden, og paa dem vil jeg kastes og saalunde lade Livet.» Kong Østen svarede, at det skulde ske, som han bad om, i hvor vel han havde valgt det, som var værst for dem begge.

Nu blev Spydene stukne ned i Jorden, og Erik kvad denne Vise:

»Endnu aldrig jeg spurgte,
endte et Kongsæmne Livet
paa Bolstre bedre end disse
som Brad for Valens Fugle.
Snart skal den sorte Saarfugl
slide Agnar og Erik,
blodige Brødrene ligge,
bedsk I for Gaver os lønner!»

Saa gaar han frem til Spydene, tager en Ring af sin Arm, kaster den til de Mænd, som havde fulgt ham, men som nu havde faaet Fred, og beder dem give Aasløg den. Han kvad:

»Bud I bære om vore
Kæmpers Bane til Aasløg,
flyr den fagre Ringen,
fro jeg hende den sender,
thi til Sønnerne sine
vil hun med Sorg i Sinde
tale, om end hun tier,
om de tvende, hun misted.»

Nu bliver han løftet op paa Spydene. I det samme ser han en Ravn kredse over sit Hoved, og kvæder han da videre:

»Højt fra den hvalte Himmel
over mit Hoved jeg hører
Ravnen skingrende skrige,
skinnende Øjne den kræver.
Snart den grumme graver
grisk dem af mit Hoved,
ilde Aadselfuglen
os for Bytte lønner.»

Saa lod han sit Liv med mandigt Mod, men hans Sendemænd gav sig paa Hjemvejen og rastede ikke, før end de kom til det Sted, hvor Ragnar plejede at være. Han var borte paa Kongemøde, og hans yngre Sønner var heller ikke komne hjem fra deres Hærfærd.

Sendemændene blev der i tre Nætter, før de gik frem for Aaslog. Da de tren frem for hendes Hojsæde, hilste de hende ærbødig, og hun tog vel imod dem. Hun havde et Linklæde liggende over sine Knæ, havde lost Haaret og agtede at kæmme sig. Hun spurgte, hvem de var, thi hun havde ikke set dem før. Han, som forte Ordet for dem, sagde, at de havde været Krigsmænd hos Erik og Agnar, Kong Ragnars Sønner. Da kvad hun denne Vise:

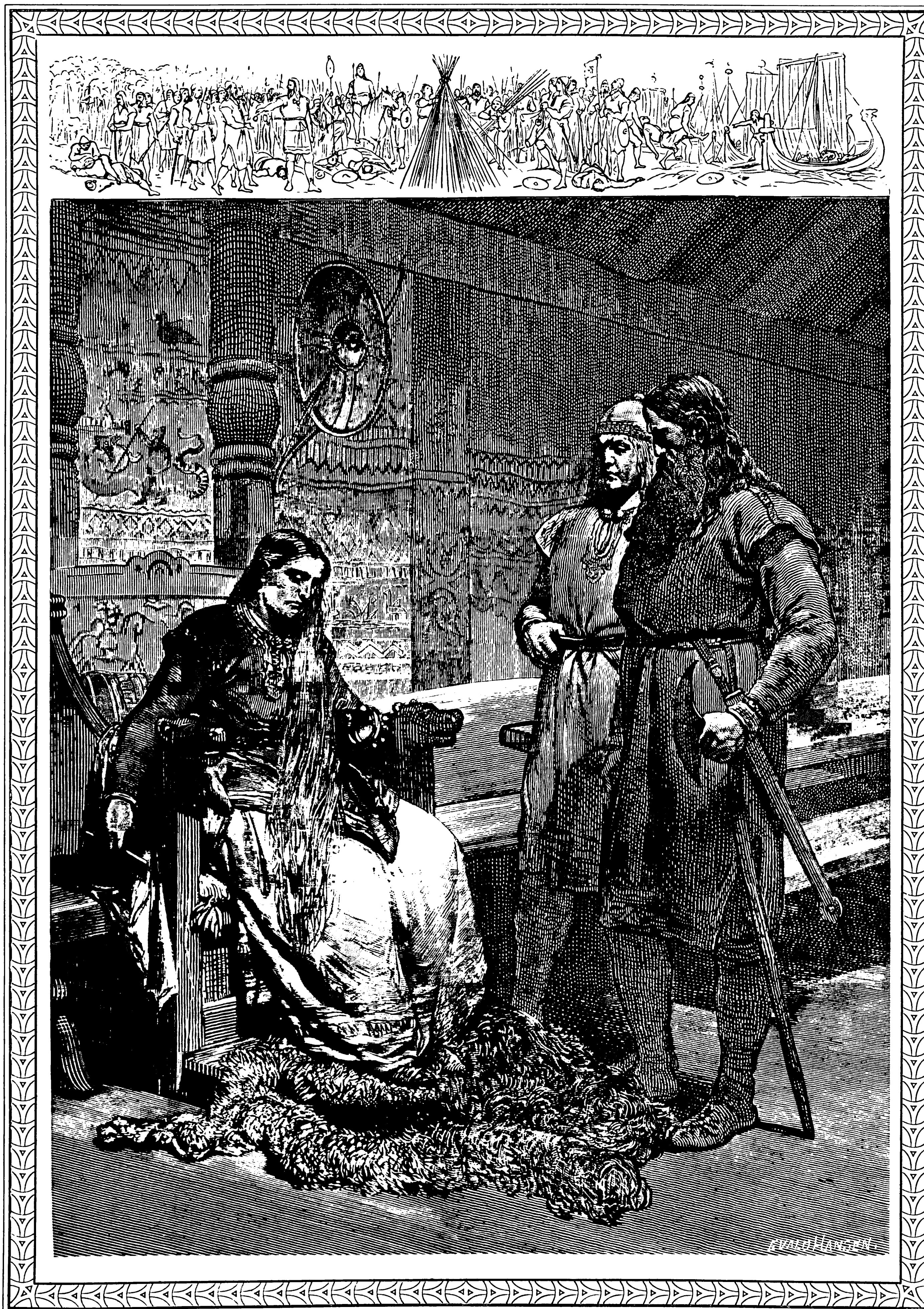
»Hvad har, Mænd, I at melde
om mægtige Konger?
Er Svearne sete i Landet?
Saa' I dem sejle?
Danernes Snækker fra sønden
sejled, men hvorhen gjaldt Færden?
Skibene, ved jeg, skjød de
i Soen paa blodige Ruller.»

Og han kvad til Svar:

»Dronning, Ragnars Drenges
Drab vi maa dig melde;
Stormand tit dor Straadod,
i Strid faldt Thoras Sønner.
Ondt er det Bud, vi bære,
bedre vi ej det have.
Aaslog, alt du ved nu:
Ornen fløj over Valen.»

Saa spurgte hun videre, hvorlunde det hele var gaaet til, og han kvad da den Vise, som Erik havde kvædet, da han sendte hende Ringen.

De saa' nu, at hun græd, og hendes Taarer saa' ud som Blod og var haarde som Haglkorn, men det var baade første og sidste Gang, nogen saa' hende græde. Omsider sagde hun, at hun ikke kunde tage Hævn for dem, for enten Ragnar eller hans Sønner kom hjem. »Men nu skal I blive her imens,» sagde hun, »og ikke skal jeg ægge mindre til Hævn for dem, end om de havde været mine egne Sønner.»

Sendemændene blev nu hos hende, og det føjede sig saa, at Ivar og Aaslogs andre Sonner kom hjem for Ragnar. Længe havde de ikke været hjemme, for Aaslog gik ind til dem. Sigurd var da tre Vintre gammel og gik med Moderen. Da hun kom ind i Brødrenes Hal, hilste de hende velkommen, og de spurgte hinanden om Tidender. De fortalte, at hendes egen Son Ragnvald var falden, og hvorlunde det var gaaet til dermed. Det tog hun sig ikke synderlig nær, men kvad denne Vise:

»Savn og Sorig voldte
Sonnerne deres Moder,
længe sad hun og længtes,
lytted og spejded mod Havet.
Ragnvald er reden til Valhal,
rodned i Blod sin Glavind,
Vej til Odin han viste
sine vældige Brødre.»

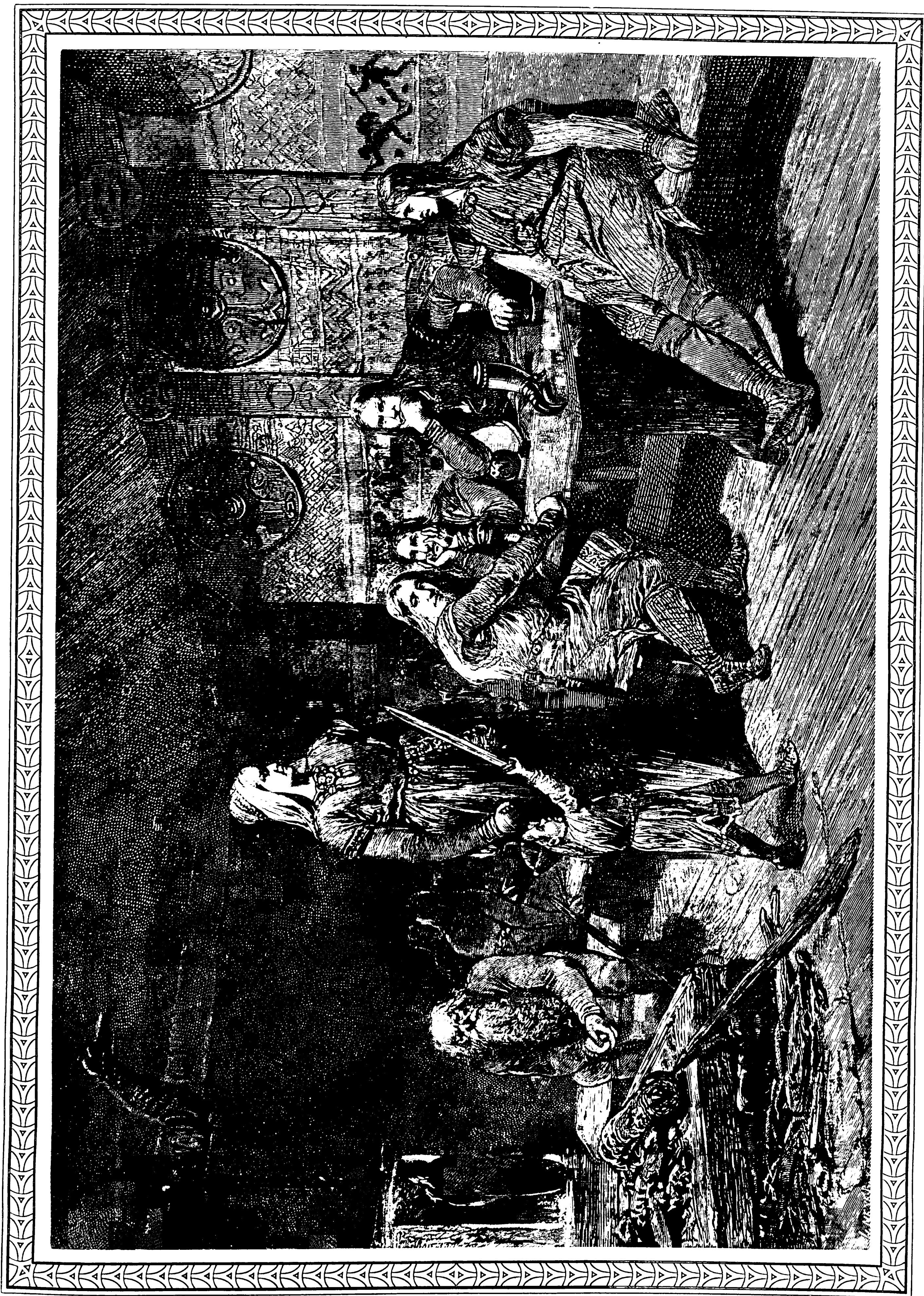
»Ikke tykkes det mig,» sagde hun, »at han havde kunnet vinde større Hæder, om han havde beholdt Livet.»

Nu spurgte de, hvilke Tidender hun havde at melde. Hun svarede: »Eders Brødres og mine Stifsonners, Eriks og Agnars, Fald, de tvende, som jeg har holdt for de drabeligste Mænd. Ilde vilde det somme sig for saa højbaarne Mænd som eder, om I taalte sligt og ikke hævnede det grumt. Det vil jeg derfor bede eder om, og dertil skal jeg paa alle Maader staa eder bi, at Kong Ragnars Sonner maa vorde mere end vel hævnede.» Da sagde Ivar: »Saa meget er dog vist, at jeg i det mindste aldrig kommer til Svitjod for at kæmpe med Kong Osten og den Blottrolddom, der raader.»

Hun drev haardelig paa dem, men Ivar førte Ordet og sagde stadig Nej angaaende Færden. Da kvad hun denne Vise:

»Ej lod Erik og Agnar
eder uhævnede ligge;
visselig, laa I paa Valen,
vilde de grumt jer hævne.
Blege og blodige ligge
Brødrene, Thora fødte.
Daadløse er mine Dreng,
det skal al Verden vide.»

»Du kan kvæde den ene Vise efter den anden,» sagde Ivar, »men endda er det ikke vist, at du udretter noget dermed; hvad ved du om,

hvor godt Borgen dør er befæstet?» »Det ved jeg ikke meget om,» sagde hun, »men hvor meget ved du da vel om de Vanskeligheder, I vil møde dør?» Ivar svarede, at der var saa megen Offertrolddom, at man ingen Steds havde hørt Mage. »Og derhos er denne Konge baade mægtig og ond.»

»Hvad er det da, han især tror og stoler paa med sin Bloten?» Ivar svarede: »Det er en stor Ko, som hedder Sibilja. Den er saa troldstærk, at dens Fjender aldrig have kunnet holde Stand imod den, saa snart de hørte den brøle; det er ikke nok med at slaas med Mennesker alene, men man maa være rede til først at møde Trolddommen og siden Kongen. Saadan Fare vil jeg hverken udsætte mig selv eller mine Mænd for.» Aaslog svarede: »Det faar du dog drages til Minde, at der er to Ting, du ikke kan forene, at regnes for en Stordaaidsmand og ingen Størværker at ove!» — Da hun nu havde opgivet alt Haab og vilde gaa fra dem, fordi de ikke tyktes hende at agte synderlig paa hendes Ord, sagde den lille Sigurd Orm i Oje: »Dig, Moder, vil jeg sige, hvad jeg tænker, fast end jeg ikke raader for deres Svar.» »Saa lad mig høre da,» svarede hun. Han kvad da denne Vise:

»Trost dig, Moder, tro mig,
om trende Nætter vi sejle;
snart du Skibene skuer
skjoldhængte, klare til Leding.
Ej skal Osten længe
i Upsala raade,
om vore Diser due,
hvor dyrt han end Drabet vil bode.»

Da han havde kvædet denne Vise, begyndte Brodrenes Sind at vakle noget. Da sagde Aaslog: »Let er det at skjonne, min Son, at du vil gjøre min Vilje, men ikke kan jeg indse, at vi to ville kunne fore dette igjennem uden dine Brodres Hjælp. Men Hævn maa vi have, det er det ypperste af alt. Og om dig vil jeg sige, at godt, og som det somer sig, har du talt.»

Da kvad Bjørn denne Vise:

»Hu kan haard vel være
og hugprødt Hjærtet,
om Manden end ej meget
om Manddom taler.

Ej vi bære i Øjet
Orm eller hvislende Snoge;
Agnar og Erik jeg mindes,
ej mine Brødre jeg glemmer.»

Derefter kvad Hvidsærk denne Vise:

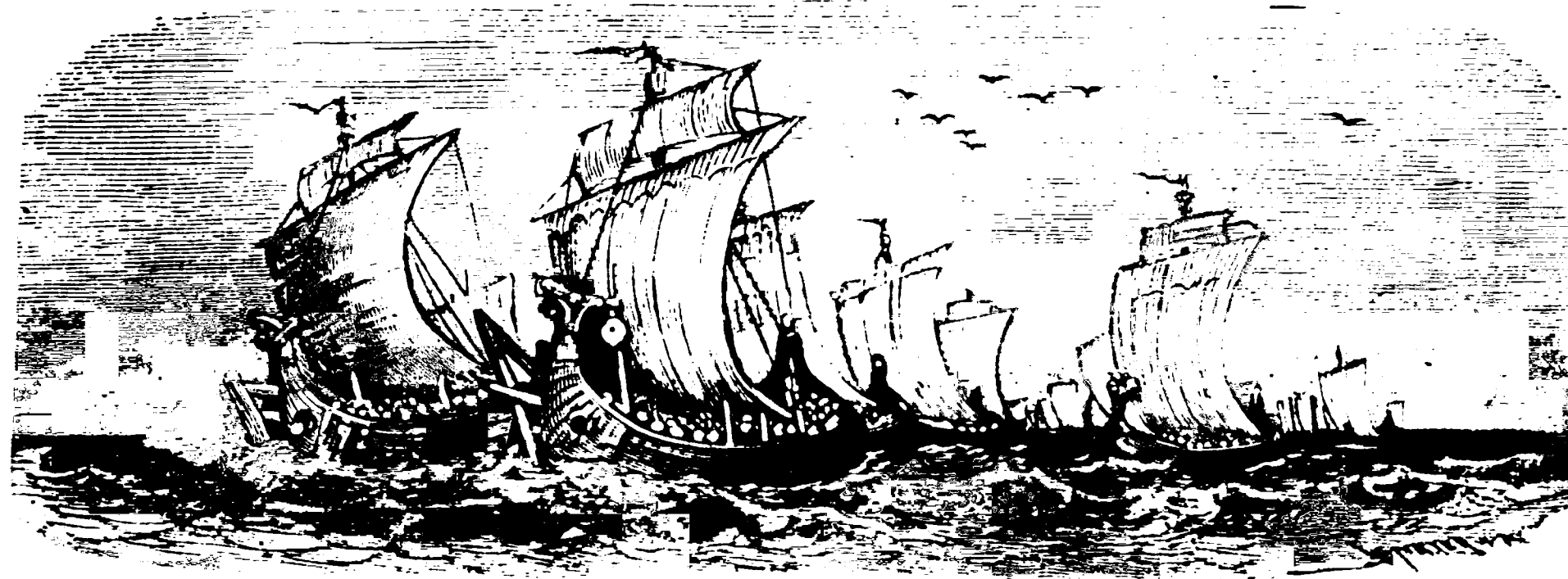
»Hævn i vor Hu nu brænder,
naar heden vi sejle;
alskens ondt vi ønske
over Agnars Bane!
Skyndsomt vi Skibene ruste,
skyde dem ud i Bølgen,
med Oxer Isen vi kløve,
ej skal den os hindre.»

Hvidsærk sagde, at Isen skulde hugges op, thi Frosten var haard, og deres Skibe var indefrosne. Til sidst tog ogsaa Ivar til Orde og sagde, at nu var det kommet saa vidt, at ogsaa han maatte have nogen Del deri, og derpaa kvad han denne Vise:

»Frækne og frejdige fare
vi frem til Daaden,
stolt maa i Strid man stande,
om Stordaad skal øves.
Bærer paa Skjoldet Benløs
foran de bolde Kæmper,
haardelig skal jeg hugge,
baade Hænder bruge.»

»Og nu er det bedst,» sagde Ivar, »at vi gjøre os al vor Flid med at ruste Skibene og drage Mandskab sammen, thi nu gjælder det om ikke at spare paa nogen af Idelene, om vi skulle fange Sejr.» Saa gik Aaslog gladelig bort.

11.

Aasløgs og Ragnars Sønners Hærfærd til Svitjod.

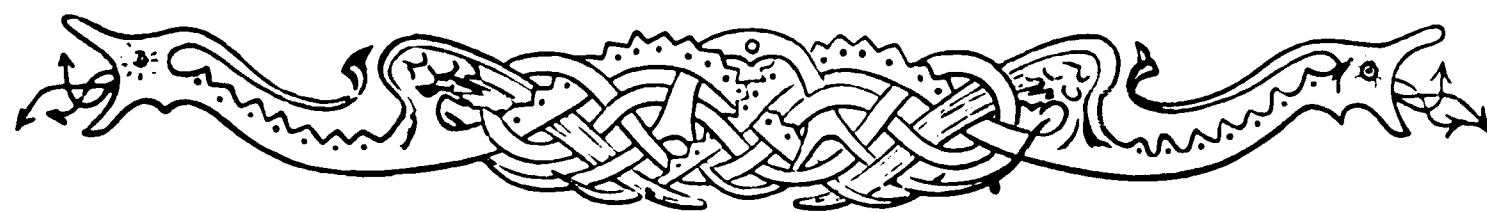
Sigurd havde en Fosterfader, og han paatog sig paa hans Vegne baade at udruste Skibe og samle Mandskab, saa at alle Skibene blev vel bemandede. Og saa rask gik dette fra Haanden, at den Styrke, Sigurd skulde udruste, var rede, da der var ledet tre Nætter, og han havde da fem Skibe, alle vel bemandede. Da der var ledet fem Nætter, havde Hvidsærk og Bjørn fjorten Skibe rustede; Ivar alene havde ti Skibe og Aaslog ligeledes ti. Og alt dette var allerede færdigt syv Nætter efter, at de havde talt om Sagen, og Brødrene havde lovet at fare til Svitjod.

De samledes nu alle og meddelte hverandre, hvor meget Mandskab hver især havde draget sammen. Ivar sagde, at han ogsaa havde sendt en Flok Ryttere ad Landvejen, og Aaslog sagde, at hun vilde have gjort ligesaa, om hun havde vidst, at en Landhær kunde blive til nogen Nytte. »Nu er der ingen Tid at spille dermed,» sagde Ivar, »lad os nu drage af Sted med det Mandskab, vi alt have samlet!» og Aaslog sagde, at hun vilde følge med, »paa det at jeg selv kan se, hvor ivrige I er for at hævne eders Brødre.» »Da er saa meget dog sikkert,» svarede

Ivar, »at du ikke kommer om Bord paa vore Skibe, men om du vil, kan du komme til at raade for den Hær, der drager over Land.» Det var hun tilfreds med. Hun skiftede nu Navn og lod sig kalde Randalin.

Begge Hærene drog nu af Sted, og Ivar bestemte, hvor de skulde mødes. Færden løb heldig af for dem begge, og de mødtes paa det bestemte Sted; hvor de kom hen i Svitjod i Kong Østens Rige, fo'r de frem med Hærskjold, brændte alt, hvad de fandt paa deres Vej, dræbte hvert Menneskebarn, ja mere end det, thi de dræbte alt, hvad der var Liv i.

12.

Kampen i Svitjod og Kong Østens Fald.

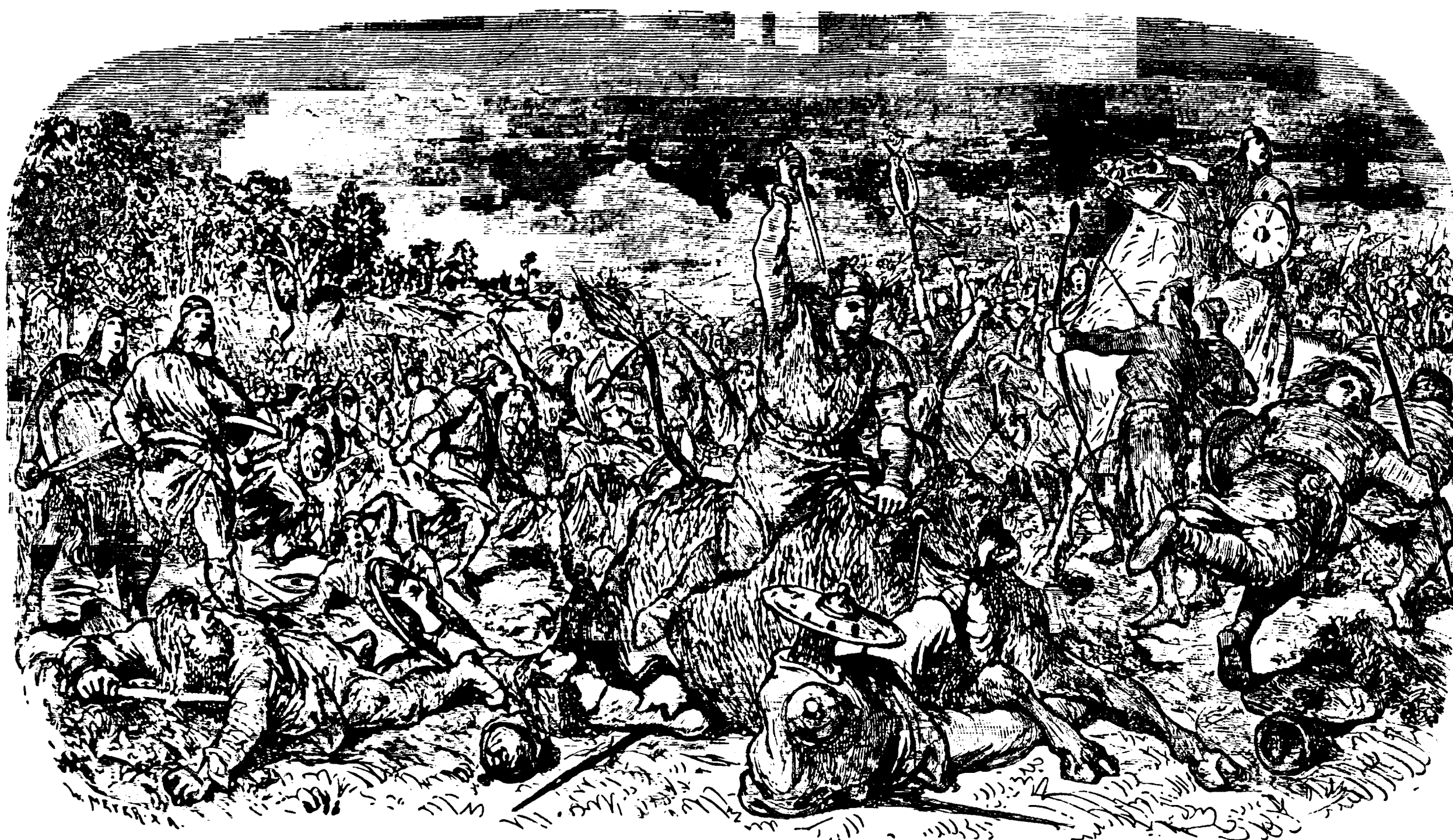

n Gang hændte det imidlertid, at nogle Mænd slap bort og kom til Kong Østen og meldte ham, at der var trængt en stor Hær ind i hans Rige, og at den fo'r saa grumt frem, at den intet skaanede, og havde ødelagt alt saa grundig paa sin Vej, at der ikke var bleven et eneste Hus staaende.

Da Kong Østen hørte denne Tidende, anede han strax, hvem disse Vikinger var; han sendte da Hærpil ud over sit Rige og stævnede alle dem af hans Mænd til sig, som baade vilde komme ham til Hjælp og kunde fore Skjold. »Vi skulle have Koen Sibilja, vor Gud, med os,» sagde han, »og lade den løbe foran Hæren, saa haaber jeg, at det vil gaa som før, at Fjenderne ikke kunne staa sig imod dens Brølen. Alt mit Mandskab vil jeg ægge til den kraftigste Modstand, paa det at vi kunne drive denne store og farlige Hær bort.» Saa blev Sibilja da sluppen løs. Men da Ivar saa' den fare frem og hørte de gruelige Brøl, den udstødte, bød han, at hele Hæren skulde gjøre den værste Støj baade med Vaabengny og Krigsraab, paa det at Mandskabet maatte høre saa lidt som muligt til, hvor grumt det lede Trolddyr tudede, da det fo'r imod dem. Han bød ogsaa dem, der bar ham, at gaa saa langt frem imod Koen med ham som muligt. »Og naar den styrter frem imod os, skal I kaste mig ned paa den, da vil et af to ske, enten lader jeg mit Liv, eller den faar sin Bane. I skal ogsaa tage et stort Træ og skære mig en Bue deraf, samt skæfte mig Pile dertil.»

Og da de bare denne stærke Bue og de store Pile, han havde ladet gjøre, til ham, da kjendtes det, at ingen andre end han kunde føre saadanne Vaaben som disse.

Nu ægger Ivar Mændene til at stride det bedste, de kan. Hele Brødrenes Hær stormer frem i vældig Fart og med stort Gny, og Ivar bliver baaren foran Fylkingen. Men saa stort Bulder blev der, da Sibilja begyndte at brøle, at det var for Kæmpernes Øren, som om de selv tav og stod stille. Deraf blev de saa forvirrede, at hele Hæren paa Brødrene

nær begyndte at slaas indbyrdes. Men medens dette Vidunder gik for sig, saa' de, der bar Ivar, at han spændte sin Bue saa let, som om det var en svag Ælme-gren, ja det tyktes dem endogsaa, at han trak Pilespidsen inden for Buen. Saa hørte de Strængen hvine saa skingrende, at de aldrig havde hørt Mage, og de saa' hans Pile flyve saa hastig, som om han havde skudt dem ud med den stærkeste Laasbue, og saa sikkert, at der borede sig en ind i hvert af Sibiljas Øjne. Koen tumlede strax omkuld, men rejste sig igjen og styrtede derpaa hovedkulds frem, og var dens Brølen nu meget værre end før. Da den nu var kommen lige ud for dem, bød Ivar dem, der bar ham, at kaste ham ned paa den, og da de gjorde det,

tyktes det dem, at han blev saa let som et lidet Barn, og de fik kastet ham over paa Koen, skjønt den ingenlunde var nær ved dem, da de slap ham. Men da han faldt ned paa Koens Ryg, blev han saa tung, som om et Bjærg var faldet over den, hvert Ben i den knustes, og det blev dens Bane.

Nu bød han sine Mænd at tage ham op saa hurtig som muligt, og de gjorde saa. Hans Røst blev nu saa gennemtrængende, at det tyktes hver Mand i Hæren, som om han var tæt ved ham, hvor langt han end var borte fra ham. De adlød ogsaa hans Bud paa det nøjeste, saa at han ved sine Ord strax fik gjort Ende paa den Strid, der var opstaaet imellem Krigsfolkene indbyrdes. Stor Skade havde denne heller ikke voldet, thi den havde kun staaet paa en føje Stund.

Derefter æggede Ivar sine Mænd til at gjøre det drabeligste Angreb paa Fjenden. »Nu tror jeg», sagde han, »at vor argeste Modstander er borte, siden Koen er fældet.»

Paa begge Sider fylkedes nu Hæren, og man tørnede sammen, og saa haard en Dyst blev der, at alle Svearne sagde, at saadan en Manddoms-prøve havde de aldrig før været med til. Brødrene Hvidsærk og Bjørn gik saa drabelig frem, at ingen Fylking kunde holde Stand imod dem, og saa mange af Kong Østens Mænd faldt, at det var den mindste Del af hans Hær, der blev i Live. En Del gav sig ogsaa paa Flugten. Og saalunde endte Striden, at Kong Osten faldt, og Brødrene finge Sejr og skjænkede dem, der var i Live, Fred.

Da sagde Ivar, at nu vilde han ikke længer hærje i dette Land, eftersom det nu var høvdingløst; »hellere vilde jeg nu», sagde han, »at vi skulde stævne et Steds hen, hvor vi kunde faa en større Overmagt imod os.»

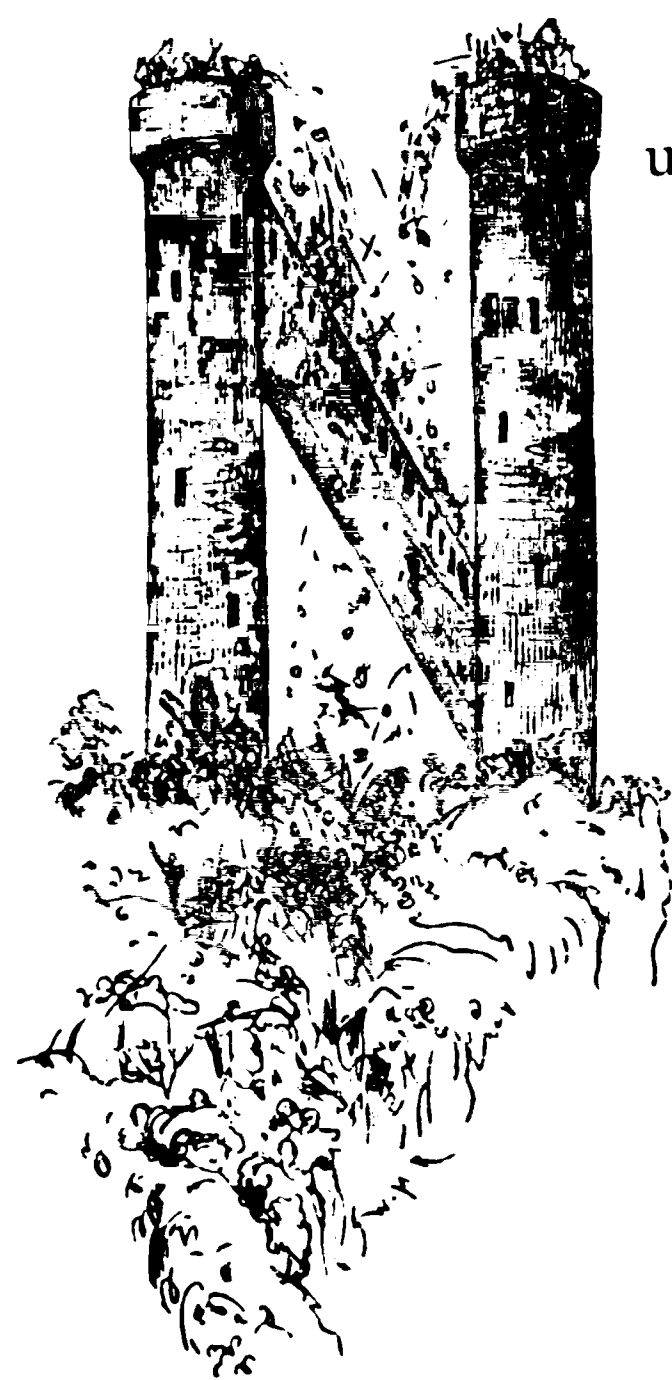
Men Randalin drog hjem ad med en Del af Hæren.

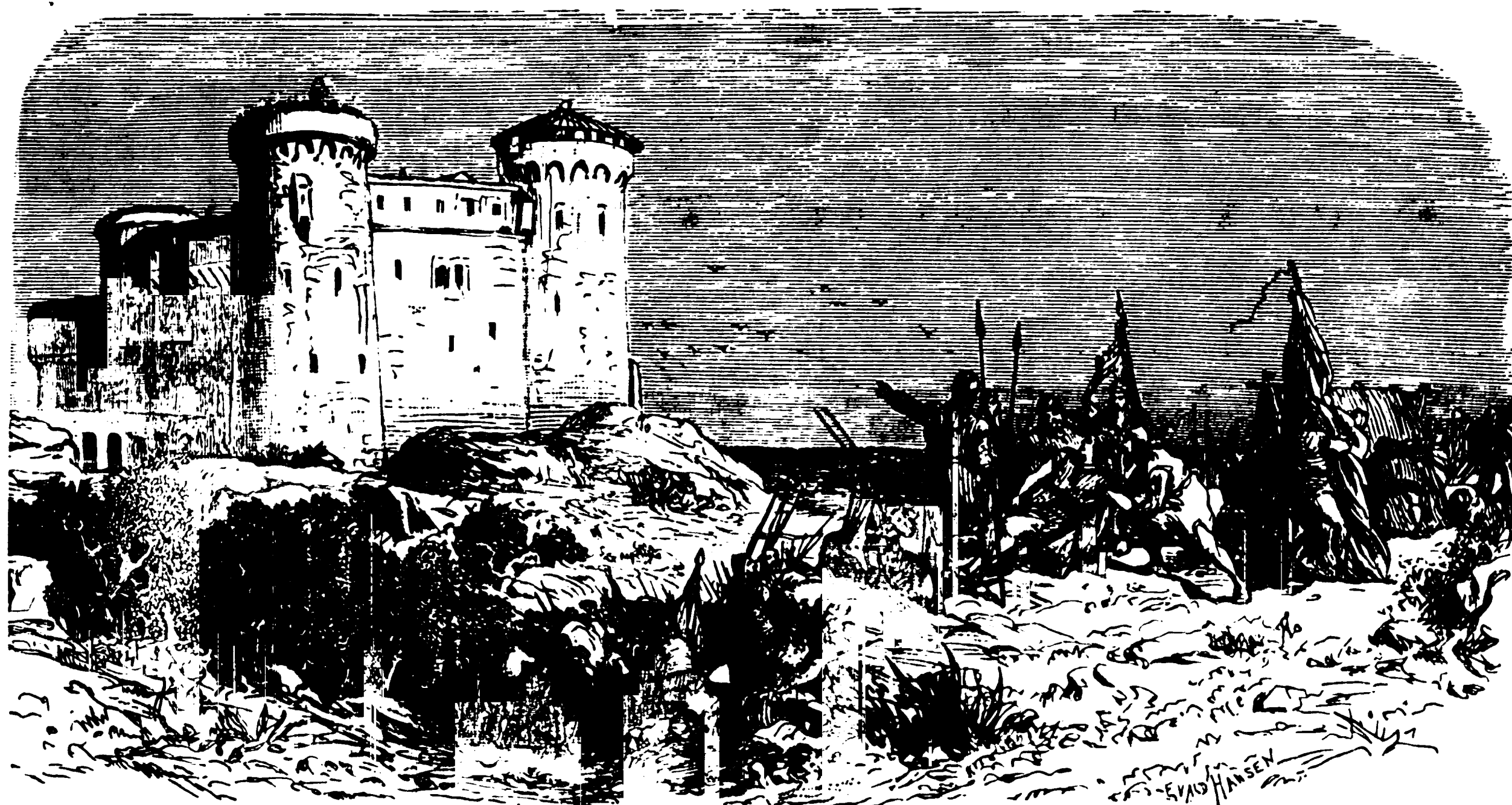
13.

Ragnars Sønner indtage Vifilsborg.

u blev Brødrene enige om, at de skulde hærje i Sønderlandene, og fra nu af farer Sigurd Orm i Øje med sine Brødre paa hvert Hærtog. Hver Gang de kom til en Borg, som var stor og anselig, lagde de sig for den, og stadig fulgte Sejren dem, saa at ingen Fjende kunde modstaa dem. Omsider fik de Nys om en Borg, som var baade stor og stærk og vel bemandet, og did sagde Ivar, vilde han stævne. De fik ogsaa at vide, hvad Borgen hed, og hvem der raadede for den; det var en Høvding ved Navn Vifil, og efter ham kaldtes Borgen Vifilsborg. De fo'r nu frem med Hærskjold og ødelagde alle de Borge, de traf paa, lige til de kom til Vifilsborg. Høvdingen var ikke hjemme, da de kom,

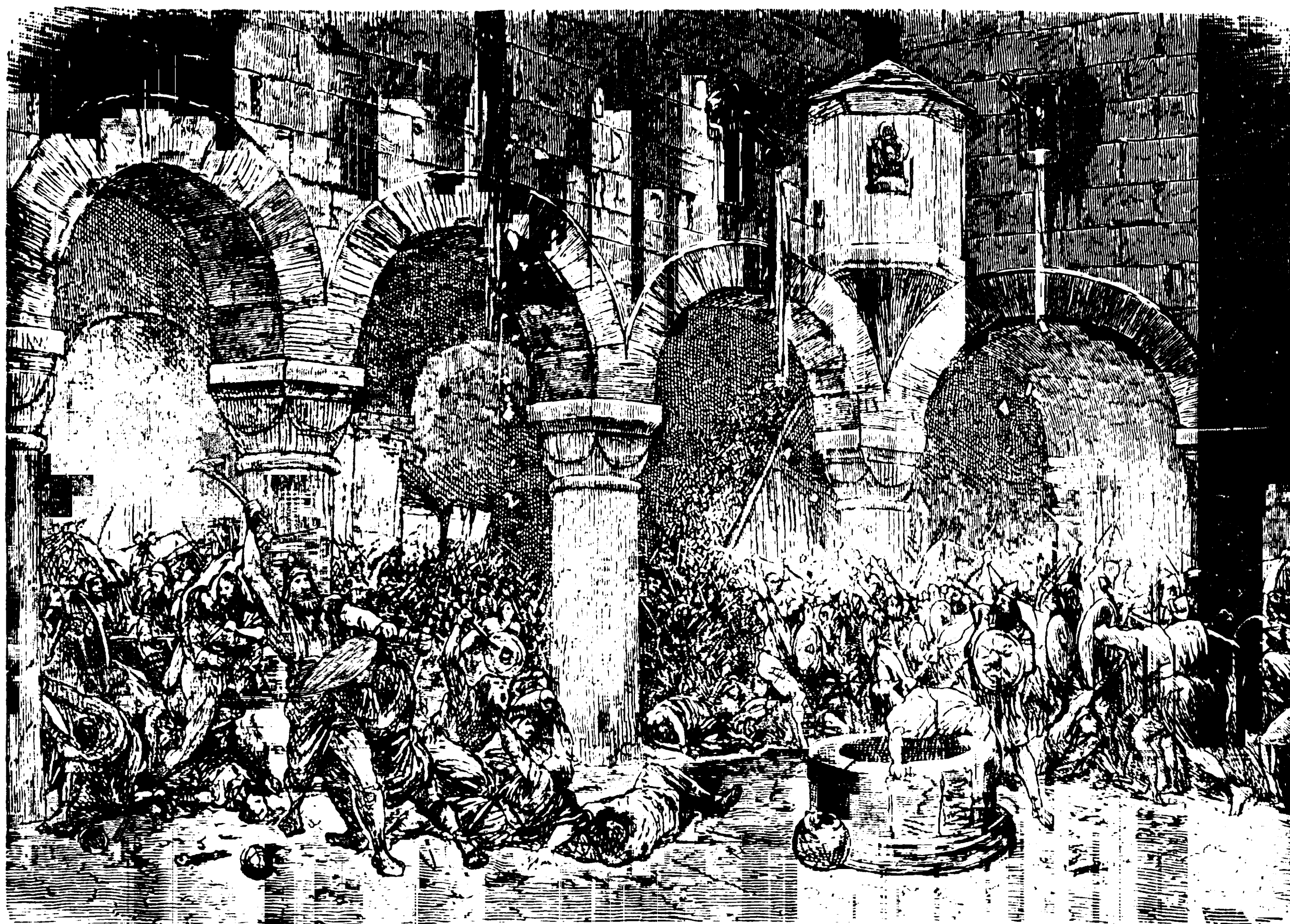
did, og meget Mandskab havde han med sig. Brødrene opslog nu deres Telte paa Sletterne omkring Borgen, men den første Dag holdt de sig i Ro og underhandlede med Borgens Besætning. De bød Fjenden vælge, om han vilde overgive Borgen, i saa Fald skulde hver eneste Mand faa Fred, eller han vilde lide paa sin Kraft og Stridbarhed, i saa Fald vilde de ikke skaane en eneste. Det betænkte Besætningen sig ikke længe paa, den svarede, at denne Borg aldrig skulde komme i saadan Vaande, at den maatte overgive sig. »Først», sagde de, »maa I i alt Fald vise os eders Mod og lade os forfare, hvad I due til.»

Nu led Natten, og næste Dag prøvede Brødrene paa at indtage Borgen, men det lykkedes dem ikke. De lejrede sig da uden om den, og saalunde laa de en halv Maaned og søgte hver Dag med alskens Krigslist at indtage den, men det gik værre og værre for dem, jo mere de prøvede derpaa. Til sidst var det deres Agt at bryde op derfra.

Da Borgfolkene blev det va'r, gik de ud paa Muren og hængte Purpur og de fagreste Klæder, der var i Borgen, op alle Vegne og luftede det meste af, hvad der fandtes af Guld og Klenodier, lige for Næsen af

Fjenden, og en af dem tog til Orde' og sagde: »Vi troede, at det var Ragnars Sønner, vi havde for os, og at deres Mandskab bestod af haand-faste Mænd; men det maa vi sige, at ikke er det gaaet dem bedre end andre.» Saa raabte de til dem, slog paa deres Skjolde og æggede dem det værste, de kunde. Da Ivar hørte dette, gik det ham nær til Hjærte, og han blev saa syg, at han knapt kunde røre sig, og Hæren maatte

derfor slaa sig til Ro, til han enten blev bedre eller døde. Han laa nu hele Dagen lige til Aften uden at sige et Ord. Da oplod han omsider atter sin Mund og bød dem, der var hos ham, at lade Hvidsærk, Bjørn og Sigurd vide, at han vilde tale med dem og alle deres viseste Mænd.

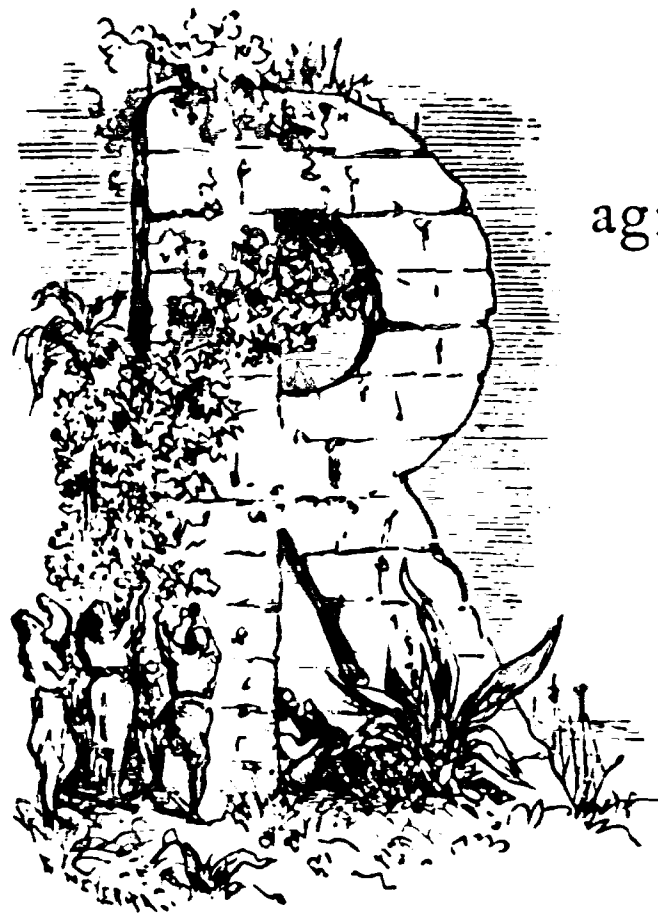
Og da nu alle de største Høvdinger i Brødrenes Hær vare samlede, spurgte Ivar dem, om de havde udtænkt noget Raad, der bedre tyktes at

kunne fore til Sejr, end de tidligere, man havde fulgt. Men de svarede alle, at de ikke var klogtige nok, til at de kunde udtænke en Krigslist, som de kunde vente nogen Fremgang af. »Men nu gaar det nok som saa ofte før,» sagde de, »at dine Raad bliver os til størst Gavn.» Da svarede Ivar: »Ja, der er faldet mig et Raad ind, som vi ikke før have forsøgt. Ikke langt herfra er der en stor Skov. Naar Natten nu falder paa, skulle vi lonlig drage ind i Skoven og lade vore Telte staa tomme tilbage. Naar vi er komne ind i Skoven, skal hver Mand samle sig en Bunke Brænde, og med det skulle vi saa fra alle Sider gaa op imod Borgen og stikke Ild i Brændet. Det bliver et stort Baal, og Kalken vil falde af Borgmurene paa Grund af den stærke Hede. Saa ville vi bruge vore Blider imod Borgen og prøve, hvor fast den er.»

De gjorde nu saa, fo'r til Skoven og tøvede der saa længe, som Ivar fandt det tjenligt. Derefter drog de, som han bød, op imod Borgen og stak Ild i den store Mængde Ved, og der blev deraf saa stort et Baal, at Væggene ikke kunde holde Stand derimod, men Kalken faldt ud. Saa bar de Bliderne frem og brød Murene ned paa mange Steder. Derefter begyndte Striden, og da Brødrenes Mænd nu var lige stillede med Borgens Mandskab, faldt en Del af dette, og Resten flyede. Og saalunde endte det Vaabenskifte, at Brødrene dræbte hver levende Sjæl i Borgen, tog alt det Gods, der fandtes, og brændte Borgen før de drog bort.

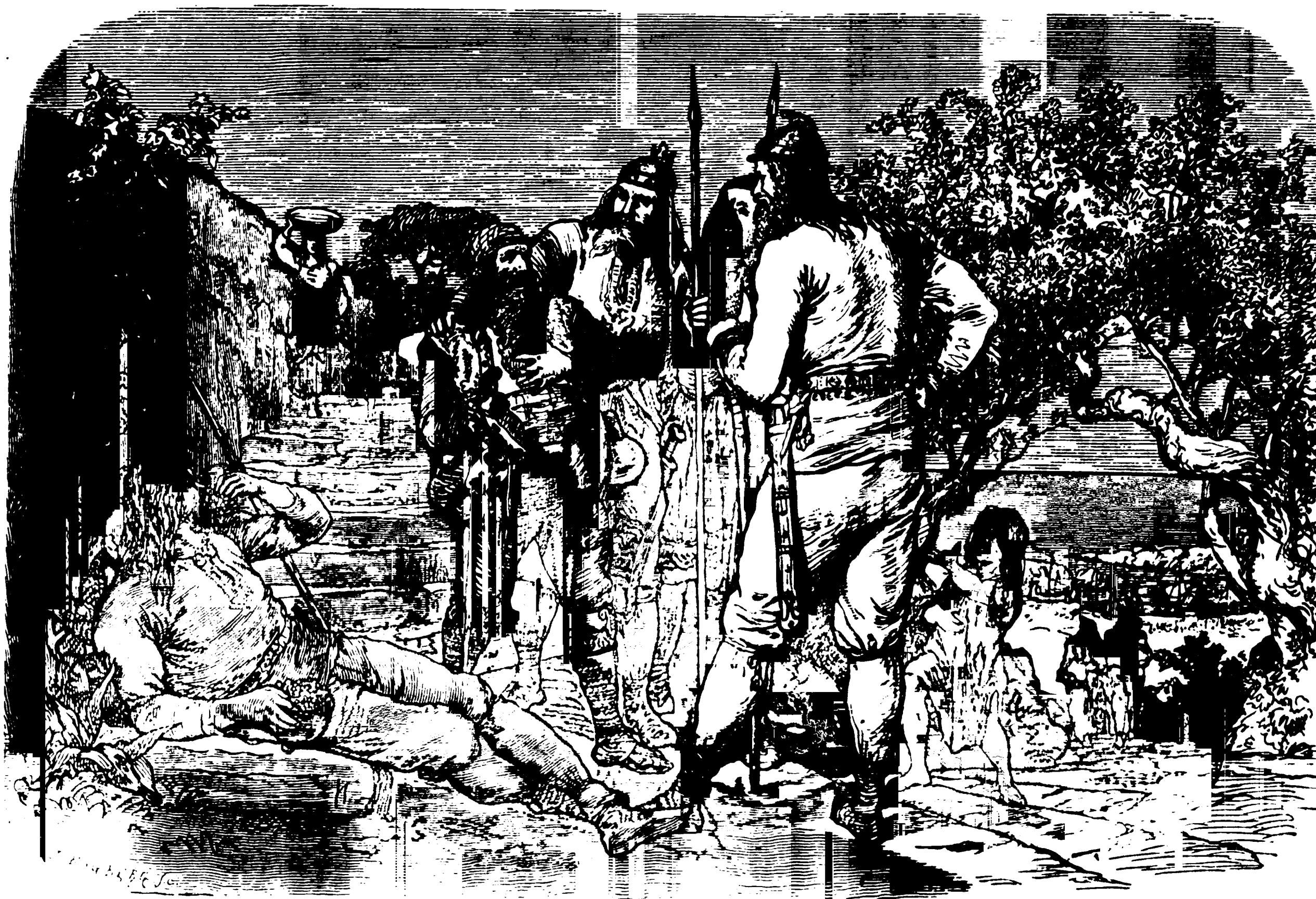
Ragnars Sønner pønse paa at drage mod Romaborg.

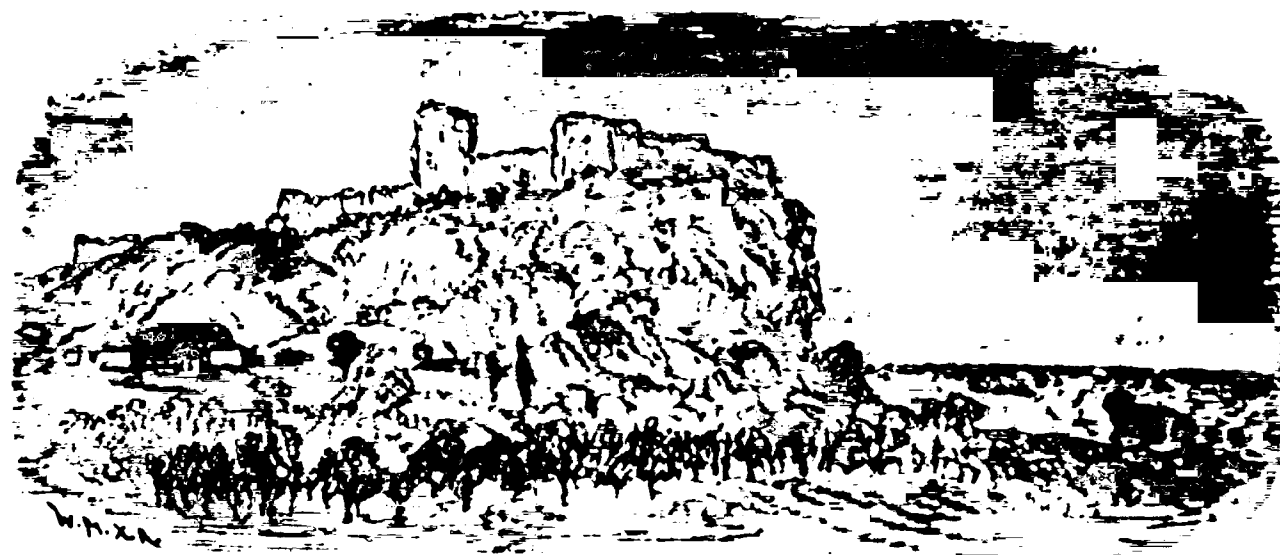
Ragnars Sonner drog nu videre, til de kom til en Borg, som hed Luna. Da havde de lagt næsten hver en Borg og hvert et Kastel i alle Sønderlandene øde, og der gik saa stort Ry af dem over hele Verden, at der ikke var saa lidet et Barn, at det ikke kjendte deres Navn. Det var deres Agt ikke at høre op, for end de naaede Romaborg, thi om den havde de hørt, at den var stor og navnkundig og rig baade paa Folk og Gods. De vidste imidlertid ikke rigtig, hvor langt der var did, ej heller kunde de skaffe Mad nok til saa stor en Hær, som de havde. De tovede derfor i Borgen Luna og raadslog om deres Færd.

Saa kom der en gammel vranten Gubbe did. De spurgte ham, hvad han var for en Karl, og han svarede, at han var en Stavkarl, og at han al sin Levetid havde draget om i Landet. »Da maa du vist kunne sige os Besked om meget, vi vilde vide,» sagde de. »Jeg tvivler paa,» sagde Gubben, »at I kan spørge mig om noget Land, som jeg ikke kan fortælle jer noget om.« »Saa sig os da, hvor langt der er herfra til Romaborg,» sagde de. »Det kan jeg give jer et Mærke paa,» svarede han. »I kan se de Jærnsko, jeg har paa Benene; de er gamle nu, og de, jeg bærer paa Ryggen, er ogsaa slidt op. Men da jeg gik fra Romaborg, bandt jeg de opslidte, som jeg nu bærer paa Ryggen, paa Fodderne, og

da var begge Parrene nye, og jeg har ingen anden Vandring gjort end derfra og hid.» Da den gamle Mand havde sagt det, skønnede Brødrene, at de maatte opgive det Tog til Rom, som de havde haft i Sinde. De

vendte da om med deres Hær og indtog mange Borge, som aldrig før havde været tagne. Og mange Mindesmærker om denne deres Færd er der at se endnu den Dag i Dag.

15.

Ragnar drager i Hærfærd til England.

m Ragnar selv melder nu Sagaen, at han sidder hjemme i sit Rige og ved hverken, hvor hans Sønner eller hans Hustru Randalin færdes. Men det Ord hører han af hver eneste af sine Mænd, at ingen kunde jævnføres med hans Sønner, og til sidst tykkes det ham, at han kan skjøne, at han ikke engang selv er saa navnkundig som de. Saa pønser han da paa, hvilken Stordaad han nu skulde paatage sig at øve saalunde, at den ikke kom til at staa tilbage i Navnkundighed for deres Bedrifter. Til sidst tager han da den Beslutning at samle Tommermænd og lade fælde Tommer til to store Skibe af den Slags, som kaldes Knarrer. Og det siger Følk, at disse to Knarrer blev saa store, at deres Lige aldrig var bleven bygget i Norden. Og derhos lader han meget Mandskab ruste sig i hele Riget.

Af disse usædvanlige Anstalter skjønnede man, at han maatte have i Sinde at drage i Hærfærd ud af Landet. Det spurgtes ogsaa vidt og bredt i de omliggende Lande, hvad han havde for, og nu ængstedes baade Folk og Konger og frygtede for, at de ikke vilde faa Lov til at sidde i Fred i deres Lande og Riger. Derfor lod hver især holde Vagt ved sine Enemærker.

En Gang hændte det, at Randalin spurgte Ragnar, hvor han havde i Sinde at drage hen. Han svarede hende, at han agtede sig til England

og at han kun vilde have to Skibe med og saa meget Mandskab, som to Skibe kunde føre. Da sagde Randalin: »Dette Tog synes mig voveligt; raadeligere vilde det være, om du tog flere Skibe med, om end de blev mindre.» »Ikke er det nogen Stordaad,» svarede han, »at man faar Held til at vinde Land med mange Skibe, men et Værk uden Lige vilde det være at indtage saadant et Rige, som England er, med to Skibe. Og skulde jeg lide Nederlag, saa er det des bedre, jo færre Skibe jeg har haft med fra Hjemlandet». Randalin indvendte imidlertid herimod: »Det tykkes mig, at det ikke volder mindre Bekostning at udruste disse Skibe, end om du tog mange Langskibe til Færden. Du ved ogsaa, at det er vanskeligt at lande i England, og gaar det saa, at dine Skibe strande, vil Mandskabet ingen Udsigt have til Redning, selv om det kommer i Land, i Fald en Landhær overfalder det. Det er ogsaa lettere at løbe ind i Havne med Langskibe end med Knarrer.» Da kvad Ragnar denne Vise:

»Ikke paa Guld jeg gjemmer,
glad jeg til Spydmænd det giver;
thi kraftige Kæmper pryde
Kongssalen bedre end Guldet.
Slet det for Drotter sig sommer
med Sølv og Guld at prange;
mangen en Konge jeg mindes,
som magtstjaalen dode fra Skatte.»

Nu ruster Ragnar sine Skibe og samler sit Mandskab, saa at Knarrerne blive vel bemandede. Men der hørtes meget delte Meninger om dette Foretagende, og derfor kvad han endnu denne Vise:

»Hvi mon de kny og knurre?
Ilde mig Karlene hue.
Gladelig tog de mod Guldet,
glamme nu op over Færden.
Ikke dog sligt jeg ænsrer,
ej eders Knurren jer baader;
glad, om Guderne vil det,
gynger jeg snart paa Havet.»

Da Skibene nu var rustede, og det Mandskab, han skulde have med, var færdigt, og den Bør, som tyktes ham bedst, blæste op, bød Ragnar, at de skulde gaa om Bord. Da han havde faaet sin egen Rustning paa, fulgte Aaslog ham ned til Skibet, og før end de skiltes, sagde

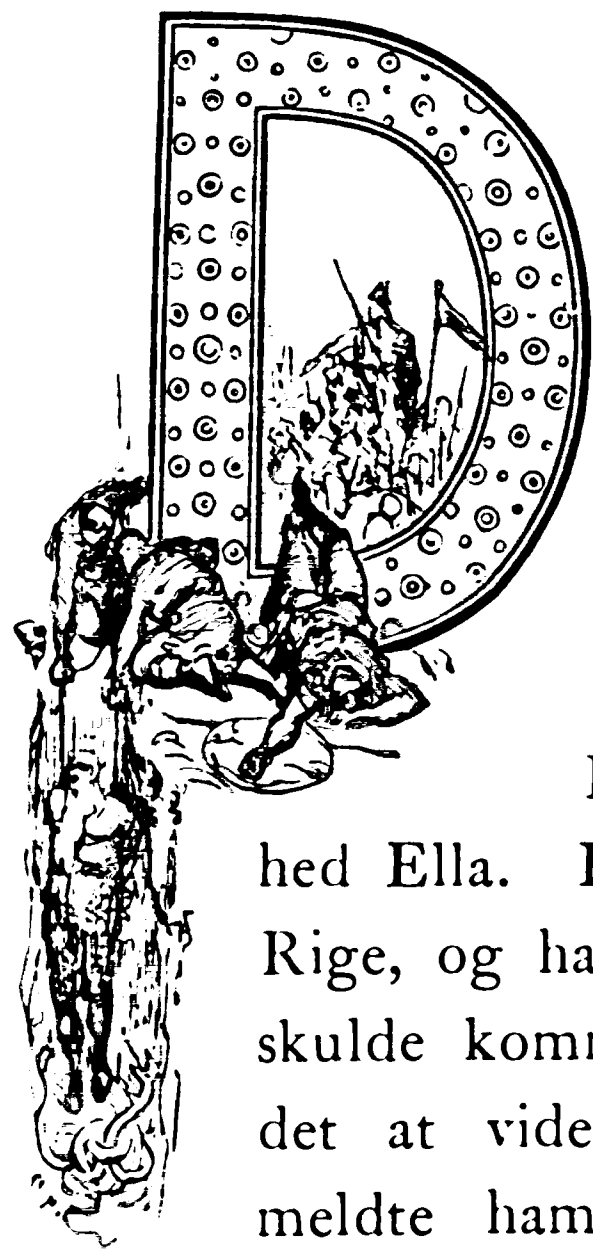
hun, at nu vilde hun give ham Gjengjæld for den Kjortel, han havde givet hende. Da han spurgte, hvorlunde hun vilde gjengjælde ham den, kvad hun denne Vise:

»Særken sid jeg dig under,
ej er den syet eller sømmet,
vævet og virket er den
til Værn mod alskens Vaade.
Saarløs Sejr du fanger,
Særken skal vel dig skjærme,
haard er den herlige Kjortel,
høje Guder den vied.»

Derefter sagde han, at nu vilde han drage af Sted og fuldbyrde sit Forsæt; men det var let at skjonne, da de skiltes, at Skilsmissen gik Aasløg dybt til Hjærte.

Om Ragnars Død.

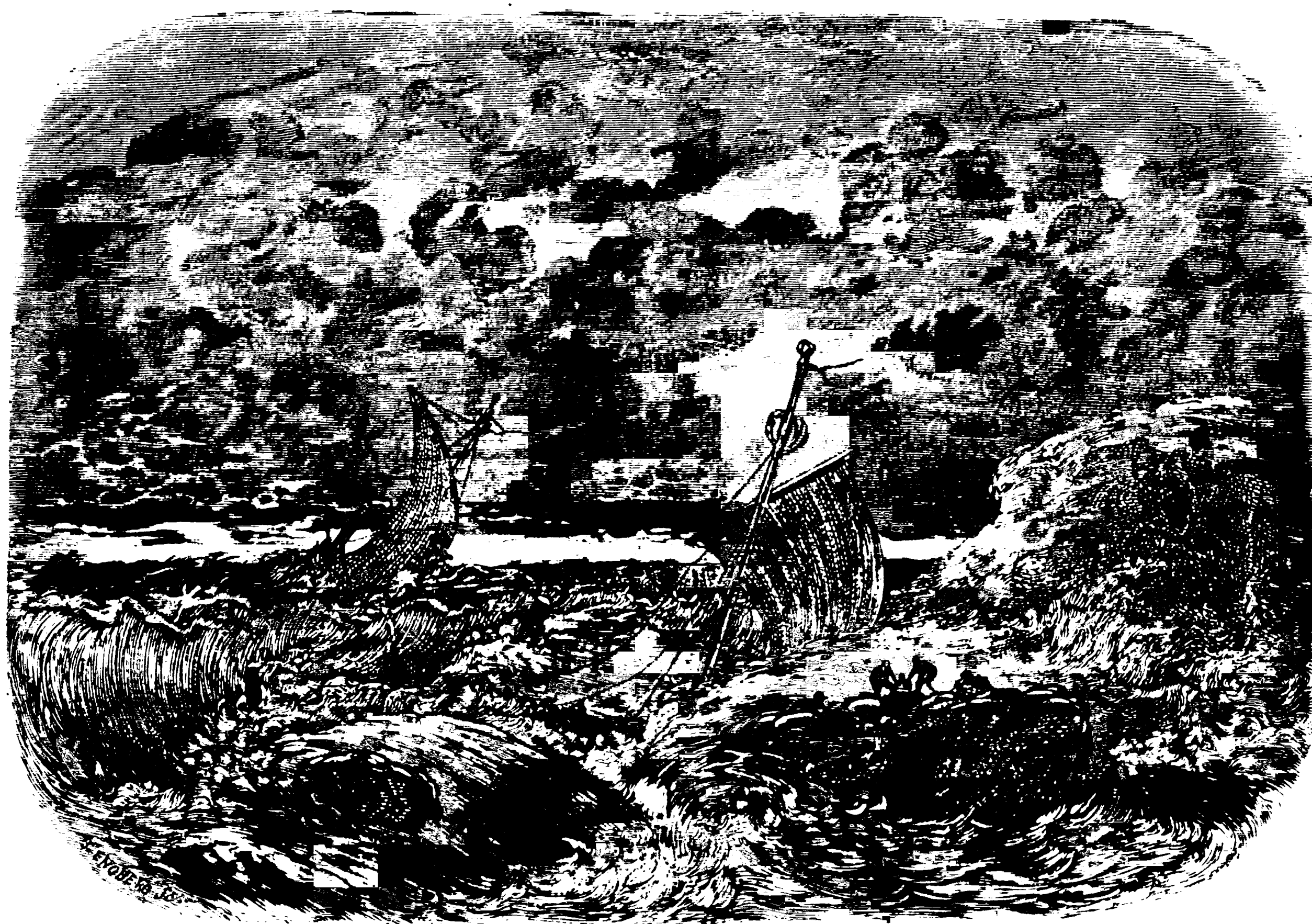

a Ragnar nu altsaa, som han havde sat sig for, var sejlet bort med sine to Skibe og var naaet nær ind til Englands Kyst, rejste der sig saa haard en Storm, at begge Knarrerne blev sønderslagne. Hele sin Hær fik han dog bjærget i Land med Klæder og Vaaben, og overalt, hvor han kom til Gaarde, Borge og Kasteller, vandt han Sejr.

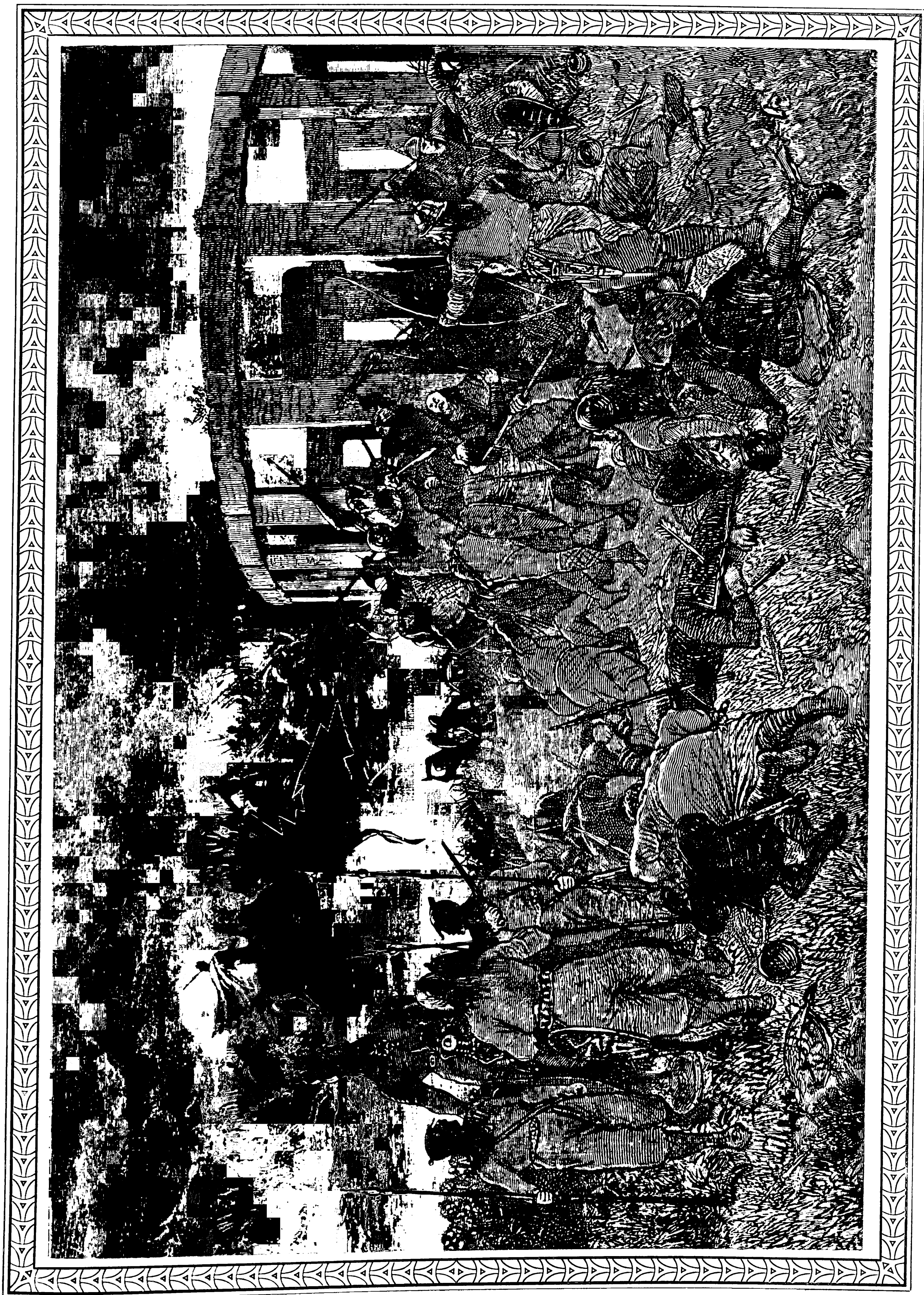
Den Konge, som i de Dage raadede for England, hed Ella. Han havde spurgt, at Ragnar var dragen bort fra sit Rige, og havde derfor sat Mænd til at passe paa, i Fald Hæren skulde komme der til Landet, paa det at han strax kunde faa det at vide. Disse Mænd skyndte sig nu til Kong Ella og meldte ham, at der var Krig paa Færde. Lod han da Bud gaa ud over hele sit Rige og bød, at hver Mand, som mægtede at bære Skjold og sidde til Hest, og som havde Mod til at stride, skulde komme til ham. Og saalunde talte Kong Ella til sit Mandskab: »I Fald vi sejre i dette Slag, og I blive Ragnar va'r, saa skulle I ikke bære Vaaben paa ham, thi han efterlader sig Sønner, som aldrig ville slippe os, dersom han falder.»

Ogsaa Ragnar gjorde sig rede til Strid. I Stedet for Brynje bar han den Kjortel, Randalin havde givet ham, da de skiltes; i Haanden bar han det Spyd, hvormed han havde fældet Ormen om Thoras Bur, som

ingen anden havde vovet sig i Lag med; men Dækvaaben havde han ingen af undtagen Hjælmen. Saa snart Hærene mødtes, begyndte Slaget. Ragnars Hær var meget mindre end Fjendens, og længe havde Striden ikke staaet paa, før en stor Del af hans Folk var faldne. Men hvor han selv fo'r frem, veg alt for ham. Den Dag gik han igjennem Fylkingerne, og hvor han hug eller stak i Skjolde, Brynjer eller Hjælme, var hans Slag

saa vældige, at intet levende Væsen kunde staa dem imod. Men Fjenden kunde hverken hugge eller skyde saaledes, at det volde ham nogen Mæn, og ikke et eneste Saar fik han, ihvorvel han dræbte en Mængde af Kong Ellas Folk. Saalunde endte dog deres Dyst, at alt Ragnars Mandskab faldt, og han selv blev klemmt mellem Skjolde, og paa den Vis fik de ham fangen. Nu spurgte de ham, hvem han var, men han svarede intet. Da sagde Kong Ella: »Denne Mand maa sættes paa en større Manddomsprove,

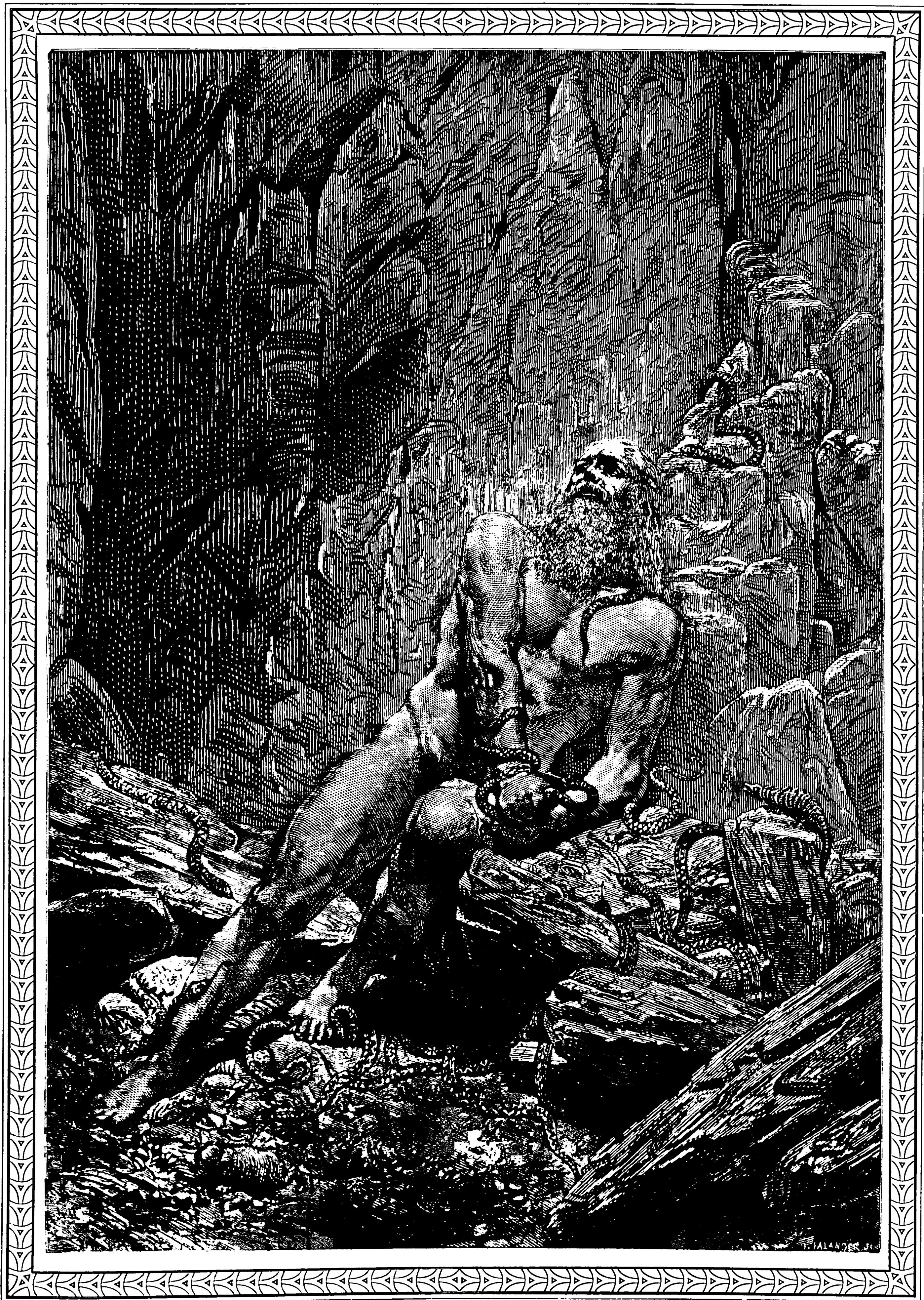

i Fald han ikke vil sige os, hvem han er. Vi ville kaste ham i en Orme-
gaard og lade ham sidde der meget længe, og i Fald han saa i den Tid
siger noget, hvoraf det kan skjønnes, at han er Ragnar, saa skal han tages
op som snarest.»

Nu forte de ham til Ormegravnen, og der sad han længe, uden
at nogen Orm vilde hugge sig fast i ham. Da sagde de, som stode
hos: »Det er en drabelig Mand. Vaaben bed ikke paa ham i Dag,
og nu volde Ormene ham ingen Mæn.» Da Kong Ella hørte dette,
bød han, at de skulde tage Kjortlen af ham. De gjorde saa, og da
hængte Ormene sig fast ved ham alle Vegne. Da sagde Ragnar: »Grynte
vilde Grisene, kjendte de Gamlingens Kaar.» Men skjønt han sagde
dette, vidste Ellas Folk dog ikke med Sikkerhed, om det var Ragnar
eller en anden Konge. Til sidst kvad nu Ragnar den navnkundige
Sang Kraakamaal om de en og halvtredsindstyve Hovedslag, han havde
holdt, og den lyder saalunde:

»Oftē svang vi Sværdets Tunge,
svarlig hastig Tiden randt.
Gotaland vi gjæsted unge,
før vi glansfuldt Rygte vandt.
Dragen værst af alle Drager
dræbte dēr mit staaigraa Sværd,
jeg mig vandt en Viv saa fager,
vel var hun den Stordaad værd.

Sværd vi svang, da griske Orne
svælged glade Valens Drik,
og til hvert et Verdens Hjørne
vældig frem med Gny vi gik.

Tyve Vintre kun jeg talte,
tjente trolig Valhals Drot;
Lodbrog lod, naar Odin kaldte,
længtes efter Hærfærd blot.

Sværd vi svang, saa Dynas Bolge
svulmede af Mandeblood,
Jarler fem med deres Folge
tøede op den frosne Flod.
Saa i Sjolunds grønne Dale
segned Mænd, som dør fo'r frem,
flux til Sejerfaders Sale
sendte Helsing vi hjem.

Sværd vi svang, da paa de sorte,
svale Bolgers hvide Top
Herrod red til Valhals Porte,
højt med Bulder sprang de op.
Herlig Hovding ej for blodig
Hildes Leg krøb ræd i Læ,
klar til Kamp han ventede modig,
kjæk i Ny og kjæk i Næ.

Sværd vi svang, da Solens Lue
svalledes af Stormens Leg,
stolt sang Strængen paa vor Bue,
Stormen ej saa vældig skreg.

Bistert Bolgen pisket Sandet,
Borgundholmen svam i Blod,
prægtig Valen rødned Vandet,
Varg og Ravn fik Davre god.

Sværd vi svang som bolde Helte,
svart de blege Vestmænd skreg;
hvo ej flyede, brat vi fældte,
Flamland glemmer ej den Leg.
Grunmt vi gjorde mangen Kvindes
gjæve Bejlers Hjærte koldt,
længe vil den Messe mindes,
mine Mænd i Valland holdt.

Sværd vi svang imod de lede
Svende i Nordhumberland;
der var Storm og Strid og Vrede
mellem Stenene paa Strand.
Gny det gjorde, da paa Skjolde
gode Pile faldt som Regn,
blidere vi var mod bolde
Brude i den samme Egn.

Sværd vi svang, hvor Bolger vælte
svale sig mod Sudero;
Ragnvald red med sine Helte
rask paa Dragen over So.

Modig Marstejn, Irlands Konning,
mætted baade Ulv og Ravn,
Blod den bistre var som Honning,
blodrod var hans Snekkes Stavn.

Sværd vi svang, saa sortblaa Vover
svulmed højt af Irsers Blod,
Velsklands Vin dog mer jeg lover,
varm den er, den gyldne Flod.
Sværd med Sværd vi vældig krydsed,
svang de svære Spyd med Lyst,
siden Sydens Moer vi kyssed,
sejled saa fra Velsklands Kyst.

Sværd vi svang ved Kvæld og Morgen,
Bolgens Svaner vidt os bar.
Ej jeg sorger over Sorgen,
sjælden Glæden svigtet har.
Fostret har jeg frække Sønner,
faa sig fik et Kuld saa godt;
Aaslog bad, og hendes Bonner
tændte Baal til Svitjods Drot.

Sværd vi svang; som Ulve tude,
svart i mørke Nat det klang;
Spydregn spærred Osten ude,
Ulleraakers Sparrer sprang.

Guldsmykt gamle Drot mon segne,
Graad vi ham for Gammen bød,
Ild vi paa hans Borg lod regne,
og med Brag vi ned den brød.

Sværd vi svang for os at svale,
Svig som Frygt vi ej forstaar.
Daadstærk Drot er sand i Tale,
drabelig i Strid han gaar;
Frygt for Fare ej han kjender,
naar, hvad ej den fejge naar,
Usling han til Helhjem sender,
dér sin Lon hver Nidding faar.

Sværd vi svang paa Land og Vove,
svanevinget var vor Færd,
lydes maa dog Norners Love,
liden er min Verden her.
Nylig frank og fri jeg stævned,
fløj paa Vikings Vis af Sted;
om en Stund er Ella hævnnet,
ej dog lover jeg ham Fred.

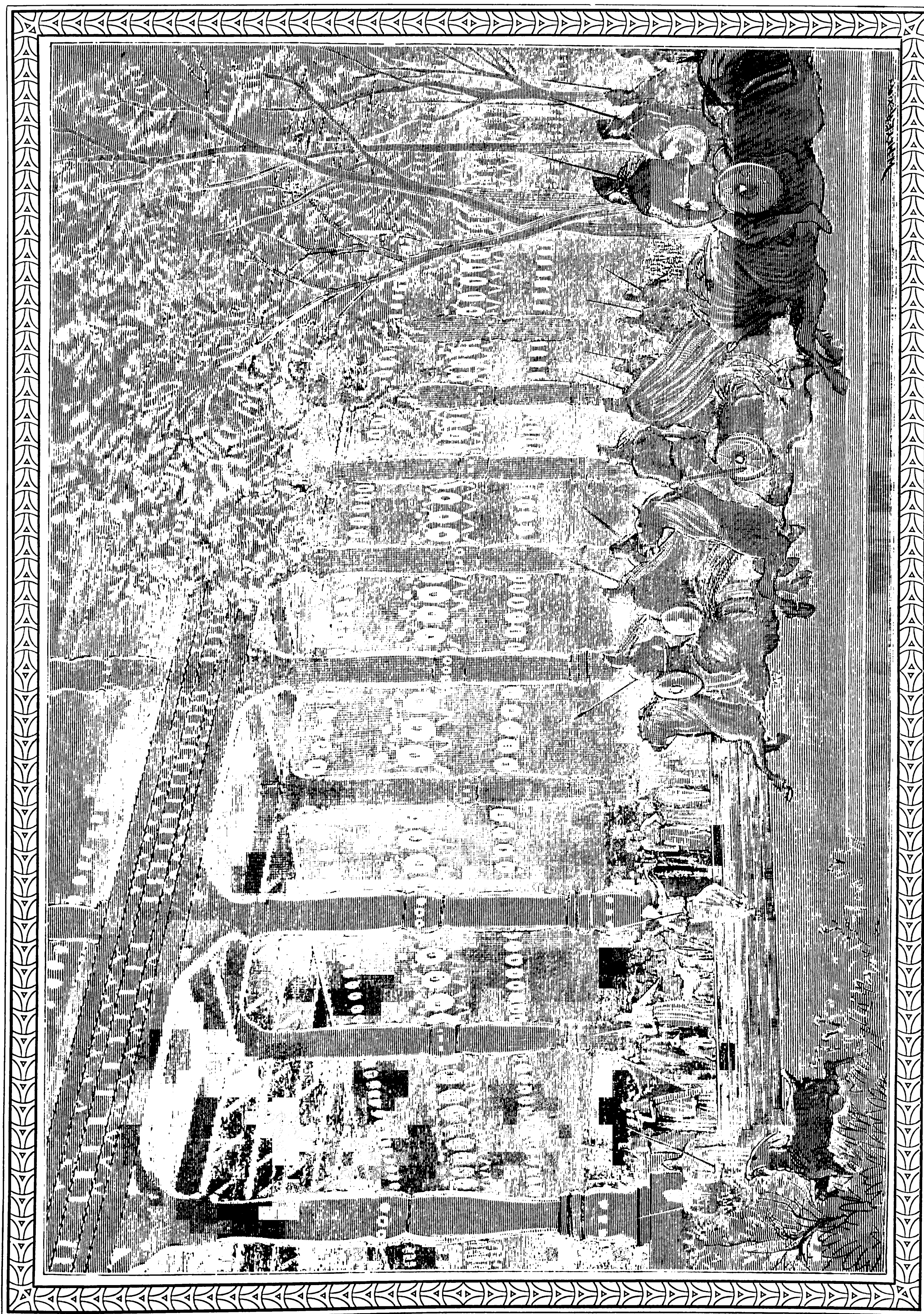
Sværd vi svang, og Magt og Ære
alt som Svend jeg vandt paa Jord;
Sønner monne Legen lære
lystelig i Mandens Spor.

Visselig fo'r Ella ilde,
om nu Aaslog saa' min Død;
grynte mine Grise vilde,
om de kjendte Galtens Nød.

Sværd vi svang, men nu jeg skjonner,
svarlig matte Ormes Bid.
Saa' de mig nu, Aaslogs Sonner
snart for vist de stævned hid.
Hævn da Broder loved Broder,
redte blodig Ellas Grav;
Sonner mine har en Moder,
som i Arv dem Manddom gav.

Sværd vi svang, ej vil jeg kære,
svar er dog ej Dodsens Kval,
snart skal Slejpner bort mig bære
hist til Balders Faders Sal.
Rød og rød jeg ikke træder
rystende for Odin frem;
højt mit Kraakamaal jeg kvæder
kraftig i den højes Hjem.

Sværd vi svang, nu did jeg stunder,
Saarets Sved mig matter svart,
ej jeg ænser mine Vunder,
Odins Diser komme snart,

hente heden mig saa fage,
Sæde jeg blandt Helte faar,
ledne ere Livets Dage,
leende herfra jeg gaar.»

Derefter lod han sit Liv og førtes bort derfra, og nu skjønnede Ella, at det var Ragnar selv, som der havde faaet sin Bane. Han tænker nu paa, hvorlunde han bedst skulde bære sig ad for at beholde sit Rige eller faa at vide, hvorledes Sonnerne vilde optage Budskabet om Faderens Død, og tog han da den Beslutning at udruste et Skib og sætte en Mand over det, som baade var vis og stridbar. Han sendte Folk om Bord, saa at Skibet blev fuldt bemandet, og sagde, at han vilde sende dem til Ivar og hans Brødre, for at de kunde melde dem deres Faders Død; men dette tyktes alle saa farlig en Færd, at faa vilde med paa den. Kongen bød nu strængelig sine Mænd at give noje Agt paa, hvilket Indtryk denne Tidende gjorde paa hver især af Brødrene. »Og far saa derfra igjen,» sagde han, »saa snart I faar Bør.» Og saa vel udrustede han dem, at det ikke skortede dem paa noget. De drog bort, og Rejsen løb lykkelig og vel af for dem.

17.

Om Ragnars Sønner.

Da nu Ragnars Sønner havde hærjet i Sønderlandene, vendte de tilbage til Norden og agtede at gjæste deres Faders Land. De vidste intet om hans Hærfærd, end sige da om den Ende, den havde faaet, men var dog meget ivrige efter at faa at vide, hvad der havde tildraget sig, medens de havde været borte. De fo'r nu sønden fra over Land, men alle Vegne, hvor det spurgtes, at disse Brødre var under Vejs, ødelagde Folk selv deres Borge, førte deres Gods bort og flyede, saa at Ragnarssønnerne knapt kunde faa Føden til deres Mandskab. En Morgen, da Bjørn Jærnside vaagnede, kvad han denne Vise:

»Hver Morgen klagende kredse
Krager og Ravne om Borgen,
i vilden Sky de skrige,
skjælde sultne paa os.
Fro de mod Nord os fulgte,
Fode de vented at finde;
fordum, naar Sværd vi svunge,
svælgede de i Valen.»

Og videre kvad han:

»Frem til Strid vi stævned,
stormede frem gennem Landet;
ingen Mand os mødte,
modlose flyede de alle;
fordum Val vi vejede,
Ornene hvined af Glæde,
naar haardt de herlige Sværde
hamred paa Pandeskaller.»

Det føjede sig saa, at Ragnars Sonner kom til Danmark for end Kong Ellas Sendebud, og de holdt sig nu stille hjemme med deres Folk. Saa hændte det en Gang, just som de holdt Gilde med deres Kæmper, at Sendemændene med deres Følge kom til deres Borg og gik ind i Drikkehallen, frem for det Højsæde, Ivar laa i. Sigurd Orm i Oje og Hvidsærk den raske sade ved Brætspillet, men Bjørn Jærnside stod paa Gulvet i Hallen og glattede paa et Spydskaft. Da nu Kong Ellas Mænd kom frem for Ivar, hilsede de ham ærbodig, og han tog imod deres Hilsen og spurgte, hvem de var, og hvilke Tidender de havde at melde. Formanden for dem sagde nu, at de var Engelskmænd, og at Kong Ella havde sendt dem at bringe Tidende om deres Faders, Kong Ragnars Dod.

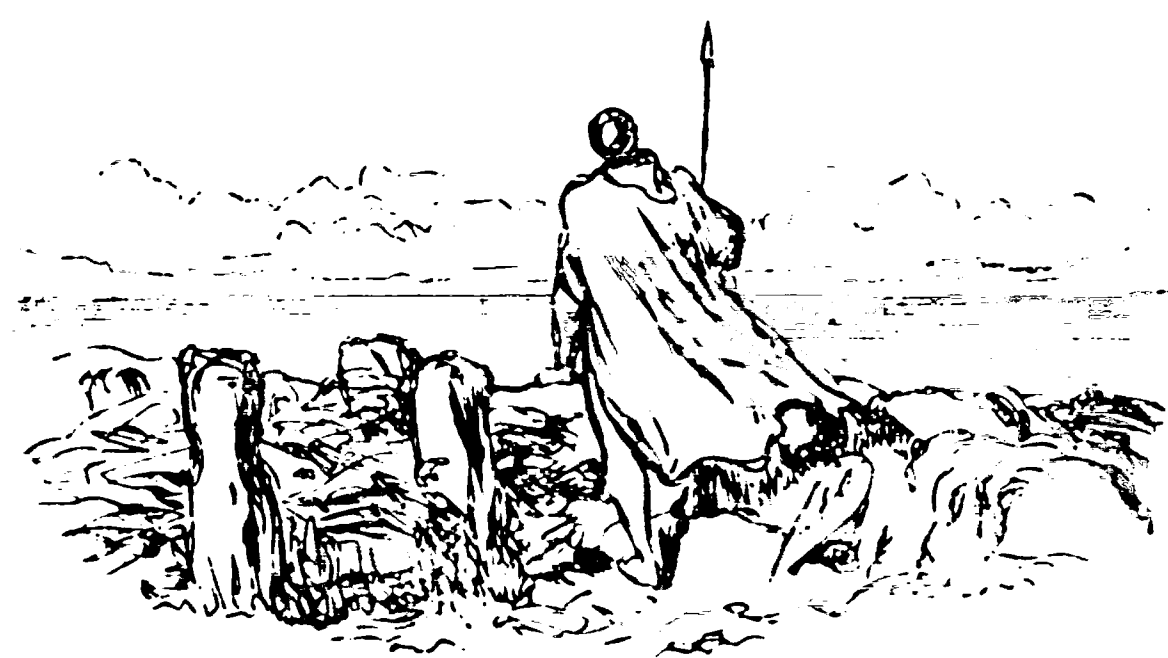
Hvidsærk og Sigurd lod strax Tavlspeilet falde og gav meget noje Agt paa Fortællingen. Bjørn stod paa Gulvet og støttede sig til sit Spydskaft, men Ivar spurgte dem noje ud om, hvorlunde det var tilgaaet med, at Ragnar havde maattet lade sit Liv. Sendemændene fortalte alt, hvad der var sket lige fra den Stund af, da Ragnar kom til England, og indtil han lod sit Liv. Da de nu kom til Ragnars Ord: »Grynte vilde Grisene», flyttede Bjørn sin Haand paa Spydskaftet, men saa haardt havde han holdt,

at der var Mærker efter Haanden i Træet. Og da Sendemændene havde endt deres Fortælling, rystede Bjørn Spydet saaledes, at det sprang i to Stykker. Hvidsærk holdt en Brætspilsbrik i Haanden efter sit sidste Træk, og saa haardt krystede han den, at der sprang Blod frem under hver eneste Negl. Sigurd Orm i Øje var ved at skrabe sine Negle med en Kniv, da disse Tidender bleve sagte, men saa stærkt tog det, han hørte, paa ham, at før han mærkede det, havde han jaget Kniven helt ind til Benet, men der var intet at mærke paa ham. Ivar derimod spurgte dem paa det nøjeste ud om alt, og snart var han rød og snart blaa, ja stundum var han bleg, og hans Krop var ligesom opsvulmet af den Sorg og Harme, der opfyldte hans Bryst.

Hvidsærk tog først til Orde og sagde, at Hævnen strax kunde begynde med, at de dræbte Ellas Sendemænd, men Ivar sagde: »Det skal ikke ske. De skal fare i Fred, hvor hen de vil, og savner de noget, skal de sige mig det, saa skal jeg give dem det.»

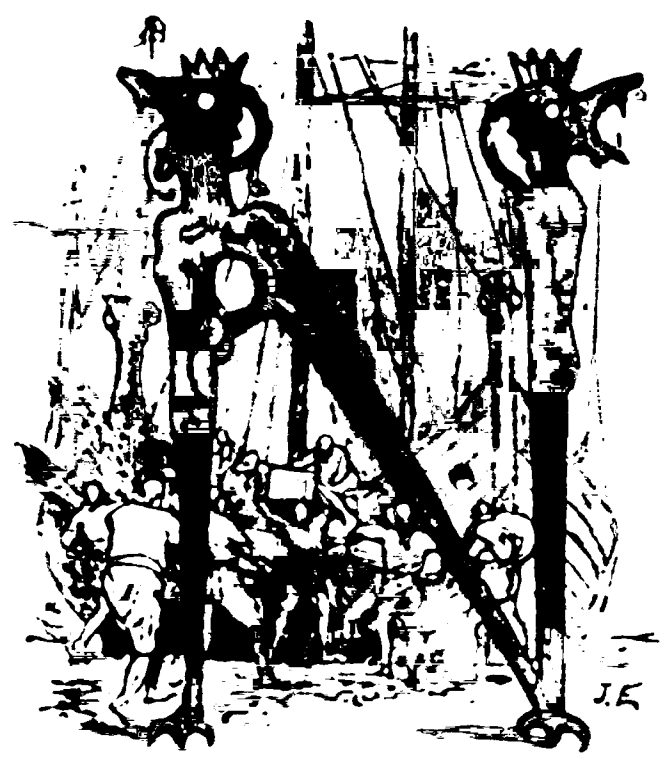
Da Sendemændene nu saalunde havde røgtet deres Ærinde, gik de ud af Hallen og ned til deres Skibe. Saa snart de fik Bør, styrede de til Havs, og Rejsen løb lykkelig og vel af for dem, saa at de kom til Kong Ella og kunde melde ham, hvorlunde deres Budskab havde virket paa hver især af Brødrene. Da Kongen havde hørt dette, sagde han: »Enten have vi Aarsag til at skjælte for Ivar eller ogsaa for ingen, efter hvad I fortælle om ham; de andre er ikke nær saa farlige, og imod dem kunne vi vel værge vort Rige.» Han lod sætte Folk til at vogte Riget rundt omkring, for at ingen uforvarende skulde komme over ham.

18.

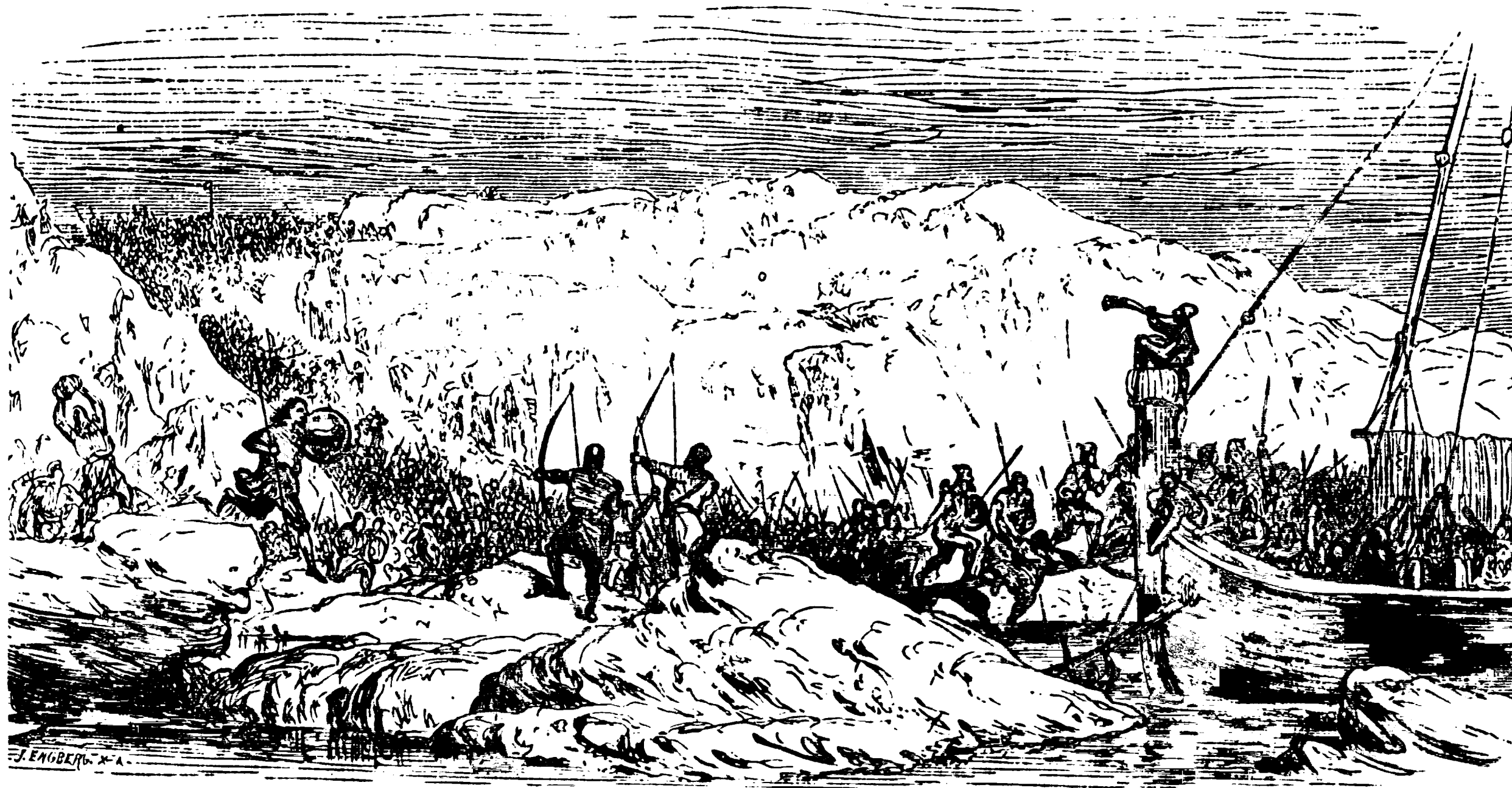
Ragnars Sønners Hærfærd til England.

u da Kong Ellas Sendemænd var dragne bort, lagde Brødrenes strax Raad op om, hvorlunde de skulde kræve Hævn for deres Fader, Ragnar. Da sagde Ivar: »Jeg vil ingen Lod og Del have deri og intet Mandskab ofre derpaa, thi med Ragnar er der ikke sket andet, end hvad jeg har ventet. Alt fra første Færd af har han stillet sine Sager slet, thi han havde ingen Grund til Strid med

Kong Ella, og ikke er det første Gang, at det er gaaet saa, at den, som uretfærdig har ovet Overmod og Vold, ogsaa er endt i Vanære. Jeg for min Del vil lade mig nøje med Boder af Kong Ella, om han vil give mig dem.»

Da Ivars Brødre hørte ham tale saalunde, blev de overmaade vrede og sagde, at de aldrig vilde nedlade sig til at handle saa nedrig, om end han gjorde det. »Og mange ville sige,» tilføjede de, »at vi i urette Tid have lagt Hænderne i Skjødets, dersom vi ikke hævne vor Fader, vi, som have faret vide om i Verden med Hærskjold og dræbt mange sagesløse

Mænd. Det skal aldrig ske; hellere skal hvert eneste sødygtigt Skib i Danevælde udrustes, og Folk samles med saadan Iver, at hver eneste Mand, som mægter at føre Skjold, skal med imod Kong Ella.» Ivar sagde, at han selv vilde holde sig tilbage og heller ikke slippe de Skibe ud, han havde at raade over, undtagen hans eget.

Da det nu spurgtes, at Ivar ikke brød sig om Foretagendet, fik Brødrene ikke samlet saa meget Mandskab, som de ellers vilde have faaet, men de opgav alligevel ikke Toget.

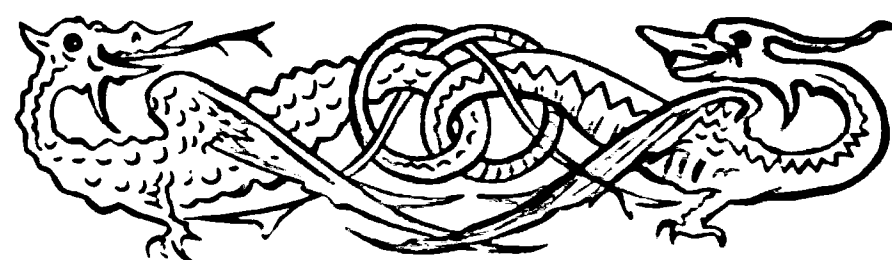
Saa snart de var komne til England, fik Kong Ella Bud derom. Han lod da sin Krigslur lyde og stævne alle de Mænd til sig, som vilde

følge ham. Fik han da samlet saa stor en Hær, at ingen vidste Tal paa den, og med den drog han ud imod Brødrene. Da nu Hærene stødte sammen, holdt Ivar sig borte fra Slaget, og saalunde endte det, at Ragnars Sønner blev slagne paa Flugt, og Ella vandt Sejr. Og da nu Ella trængte haardt ind paa de flygtende, sagde Ivar, at han ikke agtede at vende tilbage til sin Hær, »men jeg vil prøve,» tilføjede han, »om Kong Ella vil unde mig nogen Hæder eller ingen; og tykkes det mig bedre at faa

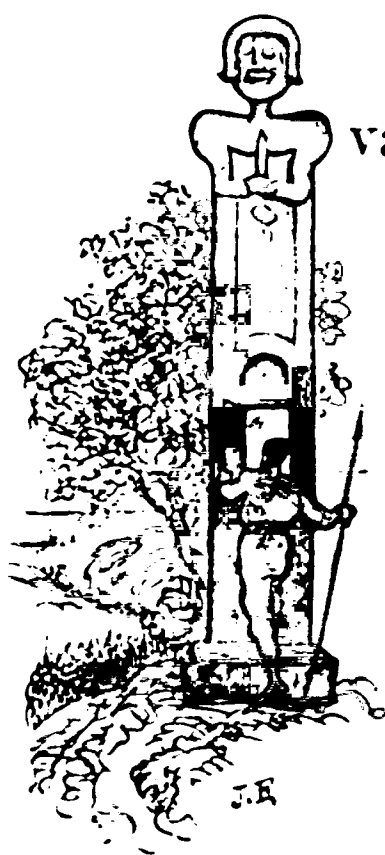
Oprejsning af ham med Bøder end at gjøre flere saadanne mislykkede Tog som det, vi nu har gjort.» Hvidsærk sagde, at han ingen Lod eller Del vilde have med ham i dette; han kunde gjøre i sin Sag, hvad han vilde, »men aldrig,» sagde han, »skulle vi tage Bøder efter vor Fader.» Ivar svarede da, at saa maatte han skilles fra dem der, og bad dem raade over det Rige, som de alle ejede i Fællig. »Men hvad jeg kræver af Løsøre, skulle I sende mig,» tilføjede han. Da Ivar havde sagt dette, bød han de andre Farvel og vendte selv om for at mødes med Kong Ella.

Da han kom frem for denne, hilsede han ham ærbødig og tog saalunde til Orde: »Jeg er kommen til dig for at underhandle om Fred med dig og høre, hvad Hæder du vil unde mig. Thi nu har jeg set, at jeg ikke er dig voxen, og saa er det jo bedre, at jeg tager imod den Hæder, jeg kan faa af dig, end at jeg drager flere af mine Mænd og mig selv derhos i Undergang.» Kong Ella svarede: »Mange sige, at det ikke er raadeligt at lide paa dig, og at du ofte taler fagert, naar du tænker falskt, og det tykkes os derfor vanskeligt at have baade med dig og dine Brødre at gjøre.» Ivar svarede: »Hvad jeg ønsker af dig, er ikke meget, men giver du mig det, skal jeg til Gjengjæld sværge dig, at jeg aldrig skal stride imod dig.» Nu spurgte Kongen, hvad Ivar da krævede i Bod. »Jeg vil,» svarede denne, »at du skal give mig saa stort et Stykke af dit Land, som jeg kan omfatte med en Oxehud, og at du giver mig Ret til at bygge en Vold der uden om. Mere vil jeg ikke bede dig om, men det skønner jeg, at du ingen Hæder vil unde mig, i Fald du ikke tilstaar mig dette.» »Ikke skønner jeg,» sagde Kongen, »at det kan vorde os til noget Mén, at du faar et saadant Stykke af mit Land; det vil jeg give dig, naar du sværger mig til, at du ikke vil stride imod mig, thi dine Brødre er jeg ikke ræd for, om du er mig tro.» Saa aftalte de indbyrdes, at Ivar aldrig skulde stride imod ham eller lægge Raad op til Mén for ham, og at Ivar til Gjengjæld skulde have saa stort et Stykke af England, som han kunde omfatte med den største Oxehud, han kunde finde.

19.

Ivar bygger Lundunaborg, og Kong Ella faar Bane.

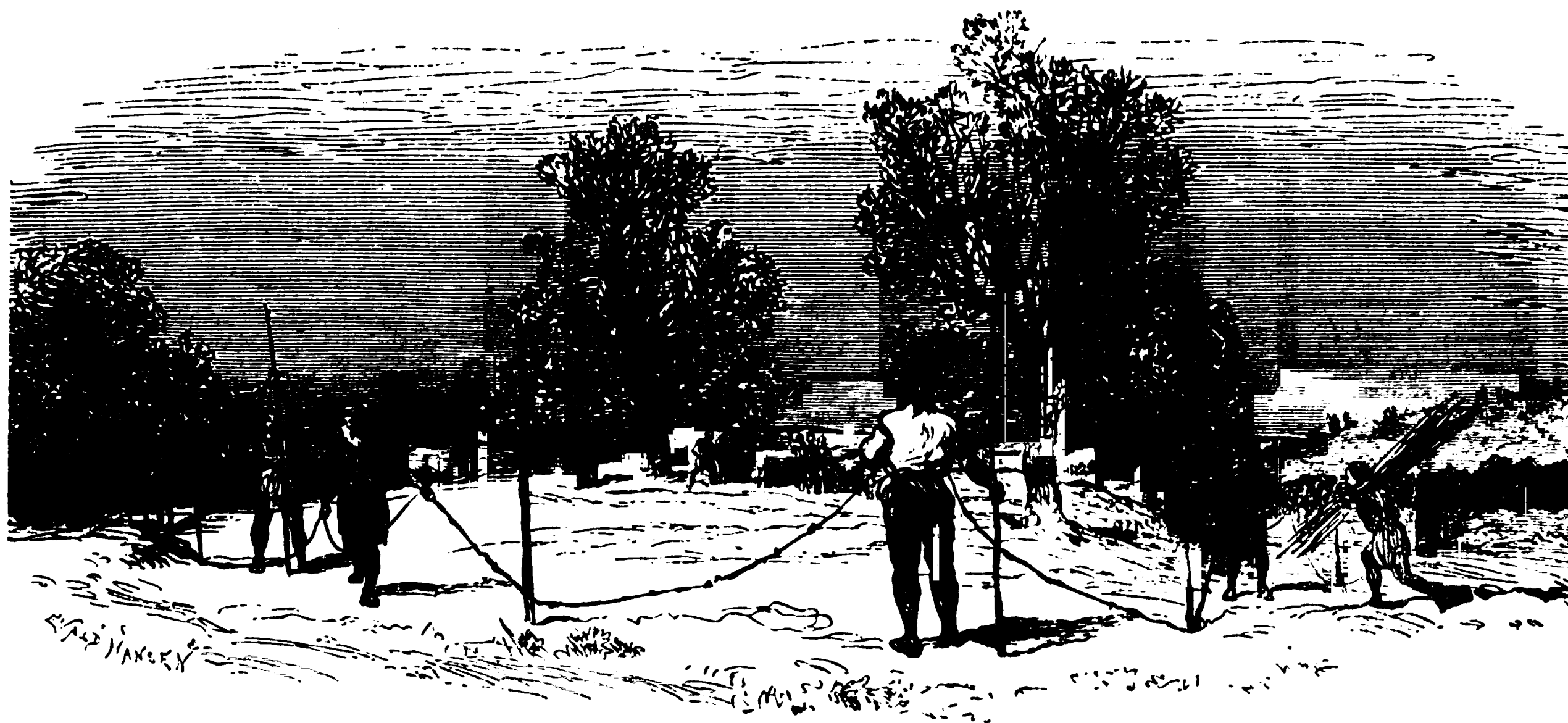

var fik sig nu en stor Oxehud, og den lod han lægge i Blød og strække tre Gange og derefter skære i saa smalle Strimler som muligt. Derpaa kløvede han den, Haarsiden fra Kjødsiden, og da det var gjort, havde han en Rem, der var saa umaadelig lang, at ingen kunde have tænkt sig, at noget saadant kunde have ladet sig gjøre.

Denne Rem lod han nu lægge rundt om en Slette, og den omfattede saa stort et Stykke Land, at der var Plads til en stor Borg. Uden om den lod han saa afmærke en Grundvold som til en stor Borgmur. Saa skaffede han sig mange Arbejdsfolk, lod bygge mange Huse paa Sletten og opføre en stor Borg, som fik Navnet Lundunaborg, og som nu er den største og navnkundigste af alle Borge i de nordiske Lande.

Da Borgen var færdig, havde Ivar ogsaa givet ud alt, hvad han havde af Løsøre, thi han var saa gavmild, at han gav med begge Hænder, og saa højt skattedes han for Visdom, at alle søgte hans Raad i Vaade og Vaande, og saalunde klarede han alles Sager, at det tyktes alle, at de havde faaet den ypperste Hjælp, de kunde faa. Men alt dette gjorde ham saa vennsæl, at han havde en Ven i hver Mand. Ogsaa Kong Ella havde megen Hjælp af ham i Landets Styrelse, saa at han overlod til ham at skifte Lov og Ret i mange Sager, og da ikke havde nødig selv at være til Stede.

Da Ivar nu var naaet saa vidt, at det tyktes ham, han ingen Vanskeligheder vilde kunne møde længere, sendte han Bud til sine Brødre, at de skulde sende ham saa meget Guld og Sølv, som han ønskede. Da disse Sendemænd var komne til Brødrene, sagde de dem deres Ærinde og ligesaa, hvor langt han var naaet; men da ingen rigtig vidste, hvad det var for Raad, Ivar pønsede paa, frygtede Brødrene for, at han ikke længere havde det Sindelag, han fordum havde haft. De sendte ham dog, hvad han havde forlangt, og da Ivar havde faaet dette Gods, skjænkede han det alt sammen bort til Landets ypperste Stormænd og drog paa den Vis Folket saaledes bort fra Kong Ella, at alle lovede, at de vilde sidde stille,

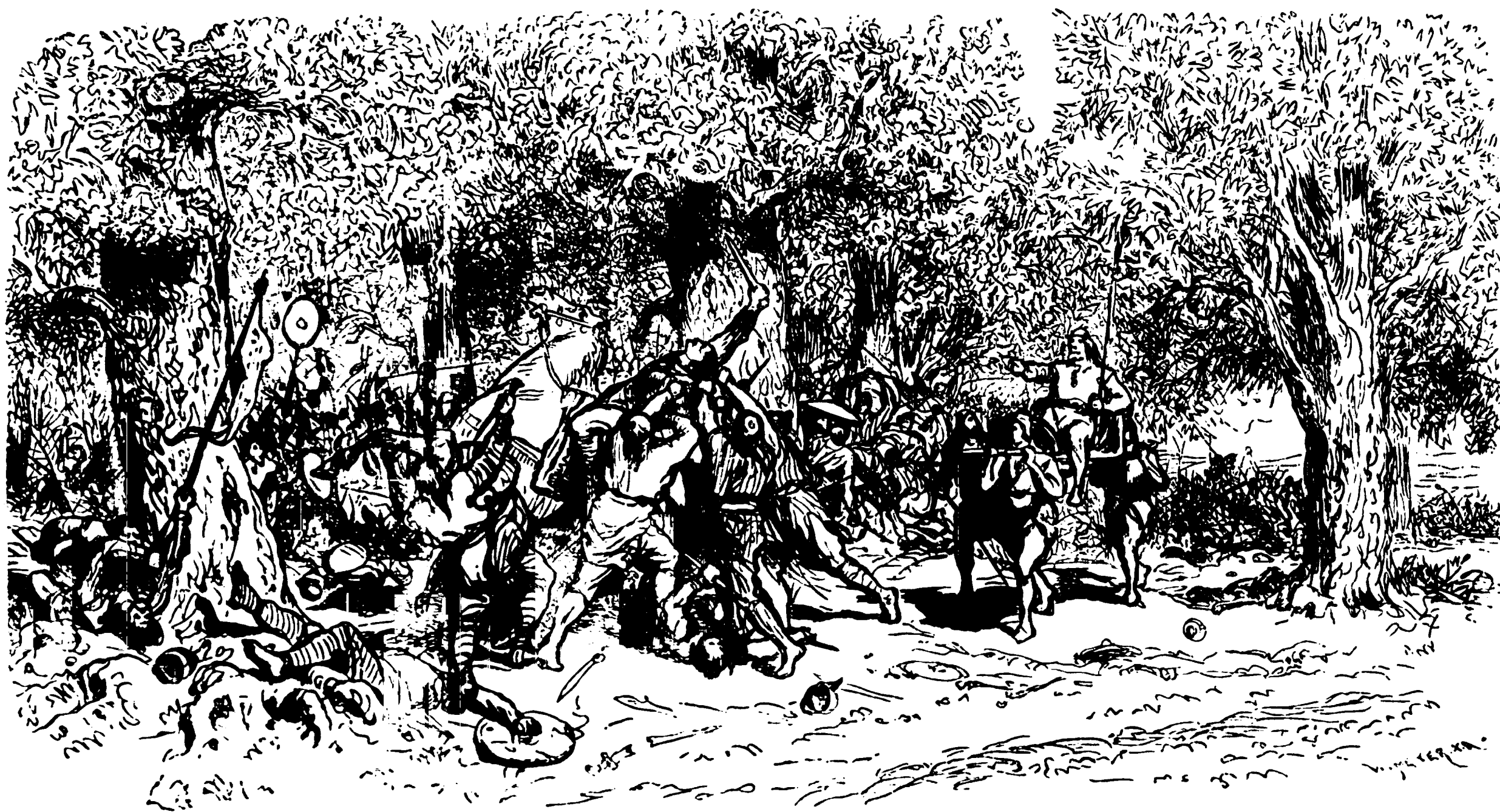

endogsaa naar han drog i Hærfærd imod Kongen. Da Ivar saalunde havde lokket mange Folk over paa sin Side, sendte han Bud til sine Brødre for at lade dem vide, at nu skulde de byde Leding op fra alle de Lande, der lød under dem, og tage hver Mand med, som de kunde faa. Da Brødrene fik dette Bud, skønnede de strax, at Ivar nu maatte have stor Udsigt til Sejr. De samlede da Krigsfolk fra hele Danmark og Gøtaland og fra alle de Riger, der laa under deres Vælde, og da de alle Vegne opbød hver eneste Mand, samlede de en uovervindelig Hær.

Nu stævnede de med deres Skibe til England og ilede baade Dag og Nat for at forhindre, at Kongen skulde faa mindste Nys om dem, for end de kom. Til sidst naaede Rygtet om denne Hærfærd dog til Ellas

Oren, og nu samlede han Folk, men fik ikke mange, al den Stund Ivar havde draget saa mange bort fra ham. Ivar gaar til Kong Ella og siger, at han skal holde, hvad han har svoret. »Jeg kan ikke svare for, hvad mine Brødre tager sig for», sagde han. »Men jeg skal gaa til dem og søge at faa dem til at standse deres Tog og fraraade dem at gjøre yderligere Fortræd, end de allerede har gjort.»

Nu drog Ivar til sine Brødre og æggede dem ivrig til at rykke frem saa hurtig, de kunde, samt til at slaa Slaget saa snart som muligt,

thi endnu var Kongen dem meget underlegen i Henseende til Mandskab. De svarede, at han aldeles ikke havde nødig at ægge dem, thi det samme laa dem paa Sinde nu som før.

Saa drog Ivar til Kong Ella og sagde, at de var alt for hidsige og rasende til at ville lyde hans Raad. »Da jeg vilde mægle Fred imellem jer,» sagde han, »raabte de imod mig. Men selv vil jeg nu holde min Ed og ikke stride imod dig; jeg vil holde mig rolig med mine Folk og se til; saa faar Striden imellem jer gaa sin Gang, som den skal.»

Nu fik Kong Ella og hans Mænd Øje paa Brødrenes Hær, og den fo'r saa voldsomt frem, at det var uhyggeligt at se paa. Da sagde Ivar:

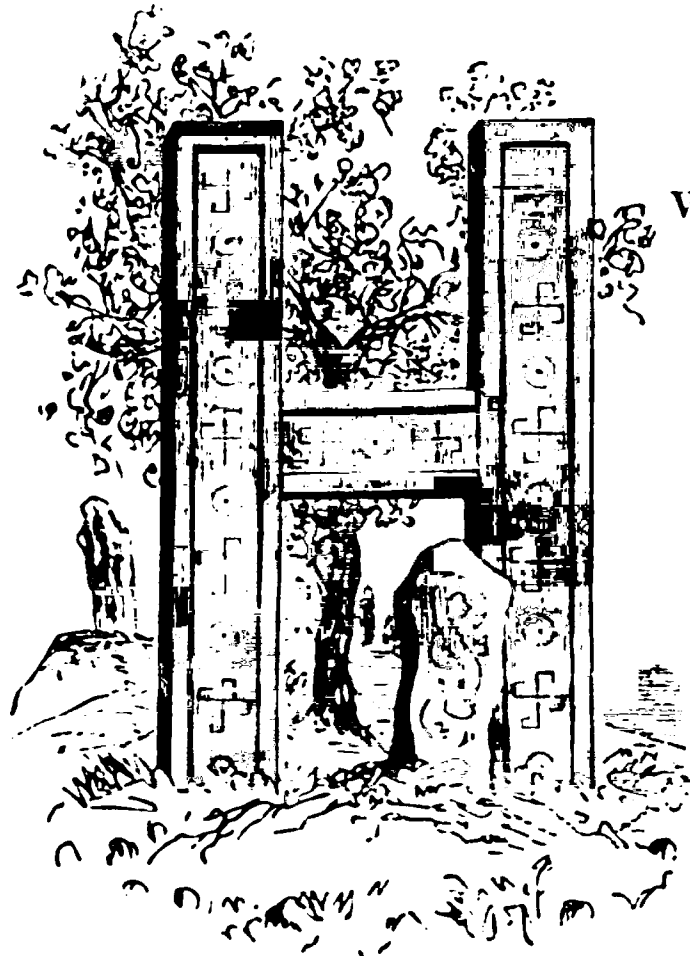
»Nu er det bedst, Kong Ella, at du fylker din Hær, thi jeg aner, at du nu en Stund vil faa en haard Dyst at udstaa.»

Saa snart Hærene stødte sammen, begyndte der et stort Slag, og ginge Ragnars Sønner drabelig frem gennem Kong Ellas Fylkinger, og saa rasende var de, at de ikke tænkte paa andet end paa at hugge ned alt, hvad fældes kunde. Dette Slag, som baade var haardt og langvarigt, endte saalunde, at Kong Ella og hans Folk blev drevne paa Flugt og han selv fangen. Ivar, som var der i Nærheden, sagde, at nu skulde de finde paa en passende Dødsmaade til ham. »Og er det rimeligt,» tilføjede han, »at vi mindes, hvilken Død han gav vor Fader. — Nu skal den af vore Mænd, som bedst forstaar at bruge Spydet, riste Ørn paa hans Ryg saa dybt som muligt, og den Ørn skal skinne rødt af hans Blod.» Den Kæmpe, som valgtes til den Gjerning, gjorde, som Ivar bød ham, og Kong Ella, som allerede i Forvejen var haardt saaret, lod sit Liv, medens Kæmpen ristede. Og nu først tyktes det dem, at de havde hævnnet deres Fader Ragnar. — Ivar sagde, at han vilde afstaa det Rige, de ejede tilsammen, til dem, men selv vilde han raade over England.

20.

Ragnars Sønners Død.

vidsærk og Bjørn fo'r nu hjem til deres Rige i Følge med Sigurd, men Ivar blev tilbage og raadete over England. Fra den Tid af holdt Ragnars Sønner mindre sammen, men hærjede hver for sig med deres Folk.

Deres Moder Randalin blev en gammel Kvinde. Men da Hvidsærk, hendes Søn, en Gang havde hærjet i Østerleden, kom der saa stor en Overmagt imod ham, at han ikke længer kunde holde Hærskjold oppe og blev fangen.

Da valgte han sig den Dødsmaade, at der skulde rejses et Baal af Dødningehoveder, og paa det skulde han brændes. Saalunde lod han sit Liv, men da Randalin spurgte dette, kvad hun denne Vise:

»En af de Sønner, jeg aatte,
faldt i Østerleden,
Hvidsærk, i Kampen vældig,
ikke vant til at flygte.
Brændt han blev paa Baalet
rejst af braadne Pander;
selv den daadstærke Drot sig
Døden paa den Vis onsked.»

Og videre kvad hun:

»Haarde Hovedskaller
Høvdingen højt lod stable,
Luerne leged om dem,
leende laa han paa Baalet.
Bedre Bolstre kunde
den bolde aldrig finde;
daarlig gaar Drot i Døden,
om daadløs han falder.»

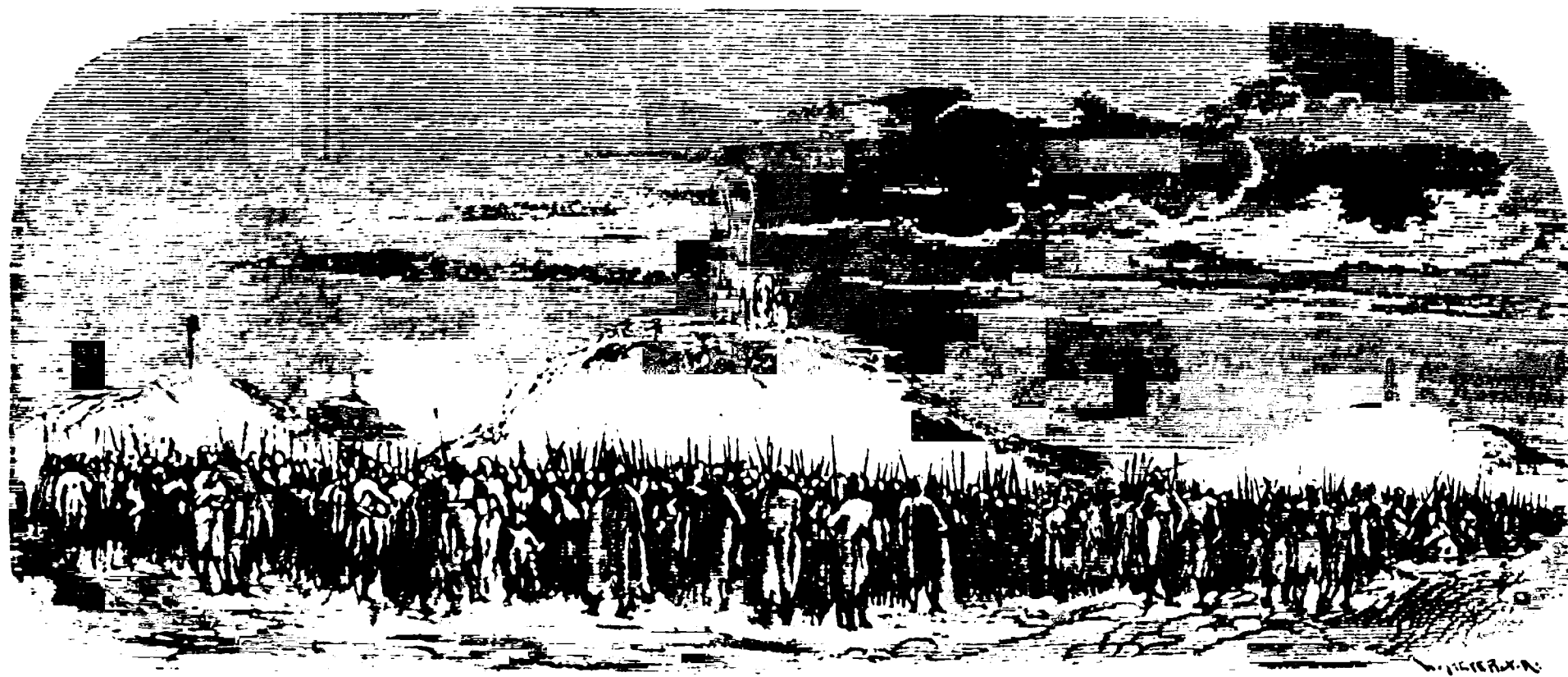

Fra Sigurd Orm i Oje nedstammer der en stor Æt. Hans Datter hed Aasløg og var Moder til Sigurd Hjort. Sigurd Hjort blev Fader til Ragnhild, som siden fødte Harald Haarfager, den første, som ene herskede over hele Norge.

Fra Bjørn Jærnside stammer mange Mænd, en vældig Æt; fra ham stammer Tord, den store Høvding, som boede paa Høfde ved Høfdestrand.

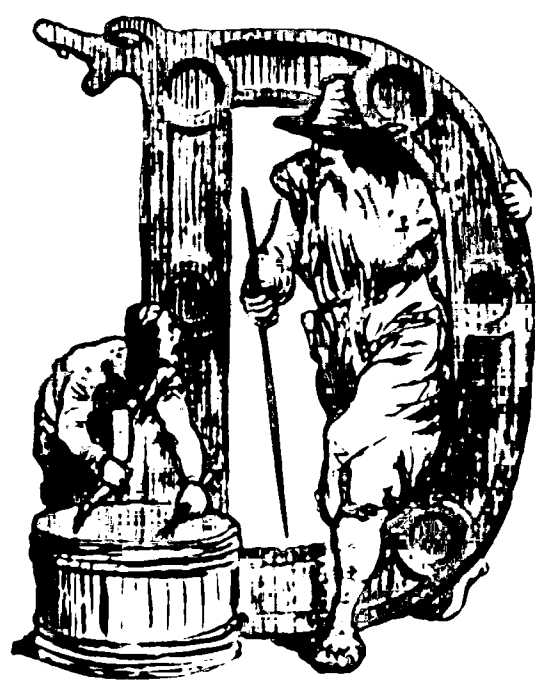
Ivar herskede over England til sin sidste Dag og døde af Sot. Da han laa paa sit yderste, sagde han, at han vilde jordes der, hvor Landet var mest truet af Fjender, thi han haabede, at de, som landede der, da ikke vilde faa Sejr. Da han var død, blev hans Ønske opfyldt, og han blev højlagt. Mange sige, at da Kong Harald Sigurdsøn kom til England, landede han just paa det Sted, hvor Ivar laa, og Harald faldt paa det Tog. Og da Vilhelm Bastard kom til Landet, drog han did og brød Ivars Høj op og saa' Ivar ligge der uskadt af Tiden. Han lod da gjøre et stort Baal og brændte Ivar paa det, og derefter gik han i Land med alle sine Mænd og vandt Sejr.

Da alle Ragnars Sønner var døde, adsplittedes den Hær, der havde fulgt dem saa mange Steder hen, men ingen, som havde været hos Ragnars Sønner, kunde trives hos andre Høvdinge. I denne Hær var der ogsaa to Mænd, som drog vide om Land for at søge sig en Hovding, som de uden Skam kunde tjene, men de fulgtes ikke ad.

21.

Om to Mænd, som havde tjent hos Ragnars Sønner.

et hændte i et fremmed Land, at en Konge, som havde to Sønner, blev syg og døde, og at hans Sønner, som vilde drikke hans Arveol, lod den Indbydelse til denne Højtid udgaa, at enhver, som horte Tale om den i de nærmeste tre Aar, skulde være velkommen. Rygtet herom bredte sig vidt ud i Verden, og i Lobet af tre Aar blev der redt til Gildet. Da nu den Sommer kom, da Arveollet skulde drikkes, og den Stund, der var fastsat dertil, var der samlet saa mange Folk, at ingen vidste, hvor mange der var, og mange store Sale og flere Telte var fulde af Gjæster. Da det var ledet langt ud paa den første Aften, kom der en enlig Mand til denne Borg; han var saa stor, at hans Lige i Væxt ikke fandtes, og af hans Klæder var det let at skjonne, at han havde holdt til hos ætstore Mænd. Da han kom ind i Salen, gik han frem for Brødrene, hilsende dem og spurgte, hvor de vilde vise ham til Sæde. De syntes godt om ham og bød ham sætte sig paa den øverste Bænk; der optog han to Mands Plads. Strax efter, at han havde sat sig ned, bød man ham som de andre at drikke, men intet Horn var saa stort, at han ikke drak det ud i ét Drag, og alle tyktes at skjonne, at han saa' dem alle over Hovedet.

Men saa hændte det, at der senere kom endnu en Mand til Gjæstebudet, og han var endnu drabeligere end den første. De havde begge to side Hatte paa. Da den sidste traadte frem for de unge Kongers Højsæde,

hilste han dem høvisk og bad dem vise ham til Sæde. De sagde, at han skulde sidde neden for den første paa den øverste Bænk. Han gik did, og tog de da begge tilsammen saa megen Plads op, at fem Mand havde maattet rejse sig op for dem.

Den først ankomne stod dog tilbage for den sidste i Drik, thi denne drak saa hurtig, at han næsten hældte hvert Horn i sig. Dog var det ikke til at mærke paa ham, at han blev drukken, men han var temmelig vranten imod sine Sidemænd og vendte Ryggen til dem. Han, der var

kommen først, foreslog, at de til Gammen skulde kvæde sammen. Selv vilde han gjøre Begyndelsen; han rakte den anden sin Haand og kvad denne Vise:

•Lad høre, hvad hustort du øved,
hastelig du os svare:
sig os, hvor Ravnens sorte
Saarflom du gav at drikke.

Oftere saa's du i Salen
sysle med anden Idræt
end Sværd at svinge og Spydet
at svale i rode Vunder.»

Nu tyktes det ham, som sad yderst, at denne Tiltale var hverken
mer eller mindre end en Udfordring, og kvad han da denne Vise
til Svar:

»Ti du heller' din Tosse!
Hjemfodings Tale ej duer!
Ej, din Usling, du mægter
med Folk som os dig at maale!
Aldrig, synes jeg, saa' jeg
dig sultne Ulve fodre,
ride paa Havets Heste —
hvor tør du Hornet tage?»

Saa svarede han, som var kommen først:

»Paa Havets Heste red jeg
højt i den haardeste Brænding,
medens paa Brynjer blanke
Blodet fra Vunderne stænkede.
Ulven fik nok at æde,
aldrig lod jeg den sulte,
Sværd vi svang og rødmed
dem i svidende Vunder.»

Saa kvad den sidst komne:

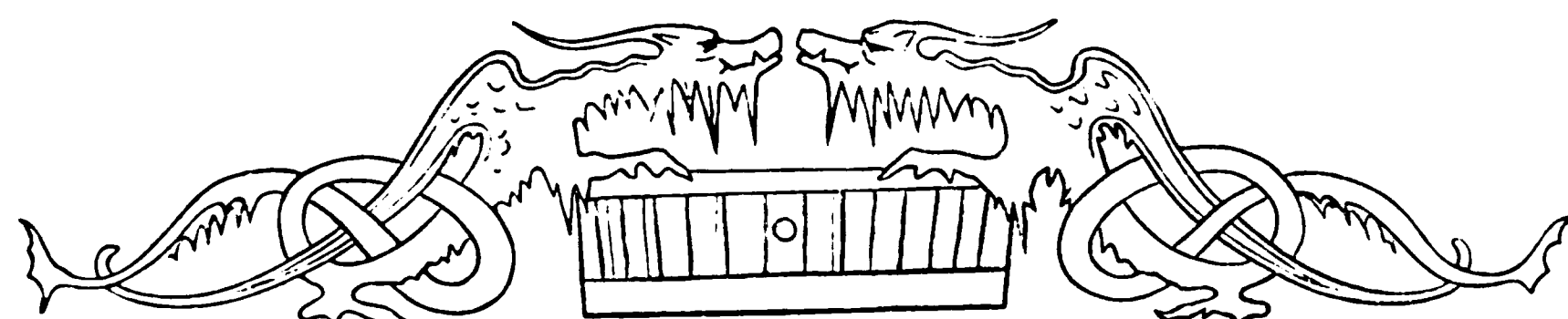
»Ingen af eder saa' jeg
ude paa Havet færdes,
hvor glubske Gribbe kredsede
om den gyngende Snekke,
ej, hvor Lurerne lode,
naar Land vi kjendte
og rejste Ragnars Mærke
i rode Stavne.»

Atter kvad han, som var kommen først:

»Ej skal vi tvende trættes
og trodsig tvistes,
om hvem der har staaet i stivest
Strid og ypperst Stordaad.
Du stod, hvor Bølgerne bare
Brændingens Hjort til Sundet;
jeg sad, hvor Ræerne rendte
med røden Stavn til Havnen.»

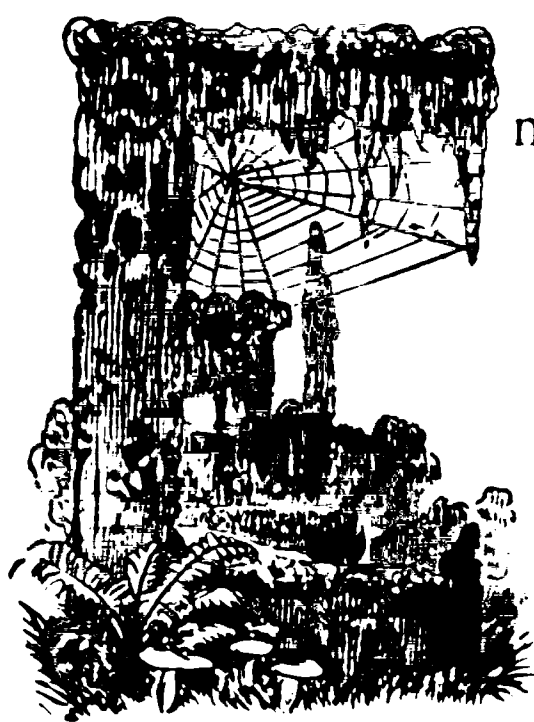
Og saa svarede den sidst komne:

»Bjørn, vi har levét begge
blandt bolde Helte;
rask vi red over Havet,
da Ragnar vi fulgte.
Med bolde Kæmper jeg brødes
siden i Bulgarelandet,
thi har jeg Saar i Siden. —
Sid du kun inderst Nabo!»

22.

Om en Billedstøtte i Skoven.

n Mand hed Øgmund; han blev kaldt Øgmund den danske. En Gang sejlede han med fem Skibe og lagde til Land i Munarvigen paa Samsø. Da Madsvendene saa gik i Land for at lave Mad, og de andre fo'r til Skovs for at more sig, fortælles der, at de fandt en gammel Billedstøtte af Træ. Den forestillede en Mand, var fyrretyve Alen høj og mosgroet. De kunde dog skjelne hver Del paa den og talte sammen om, hvem der vel kunde have blotet til denne store Gud. Da kvad Billedstøtten:

•For længe siden,
da i Leding de fo'r
paa Vovens Heste,
Vikingens Sønner,
over de sorte,
salte Bølger,
da blev jeg Herre
paa Højen her.

Sønder ved Søen
satte de mig,
Lodbrogs Sønner
de ledingslystne.
For Kæmpers Bane
bloted de til mig
paa søndre Side
af Samsøs Kyst.

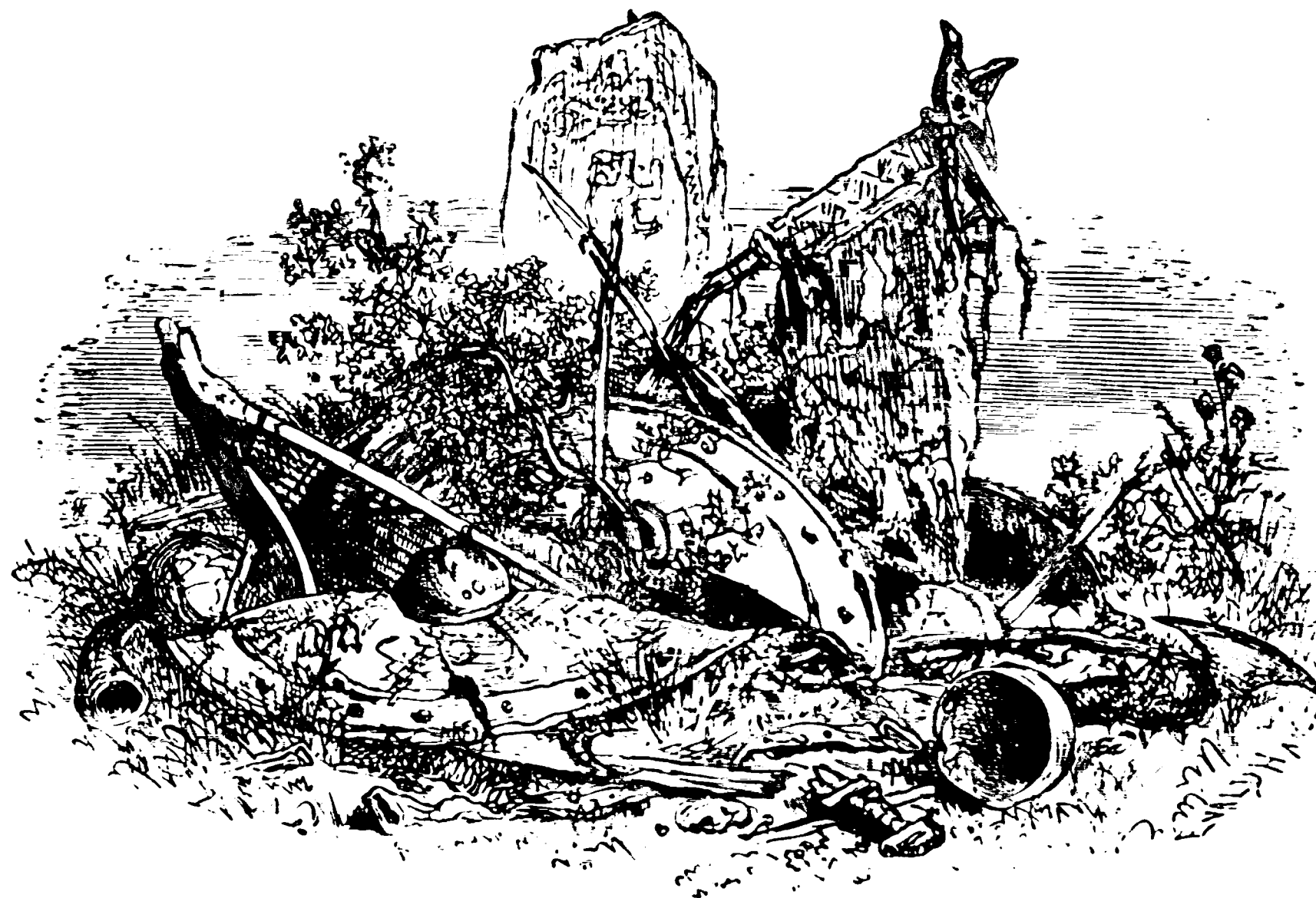

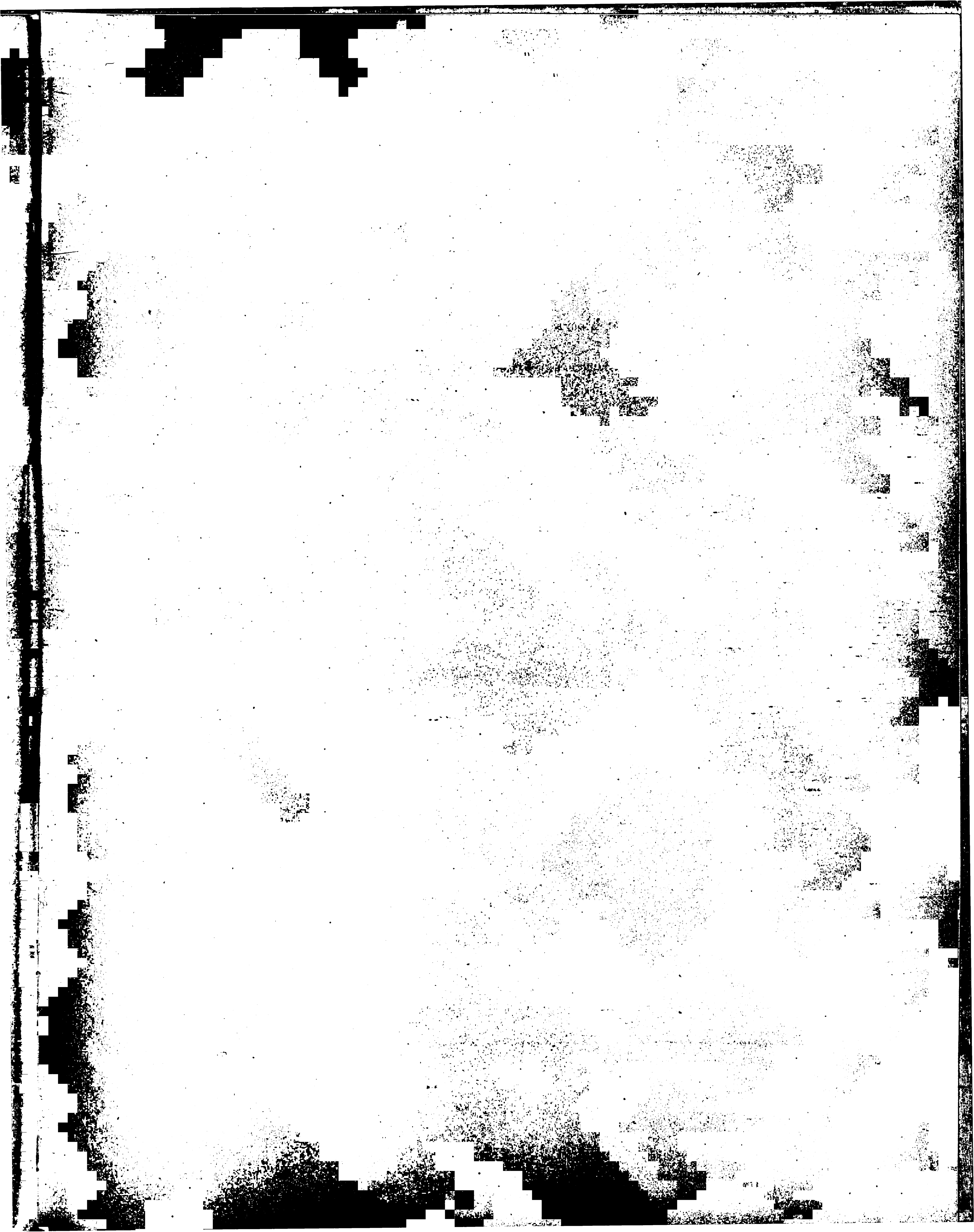
Til Stranden synker,
stande de bød
Manden ved Tjørnen,
mosbegroet.

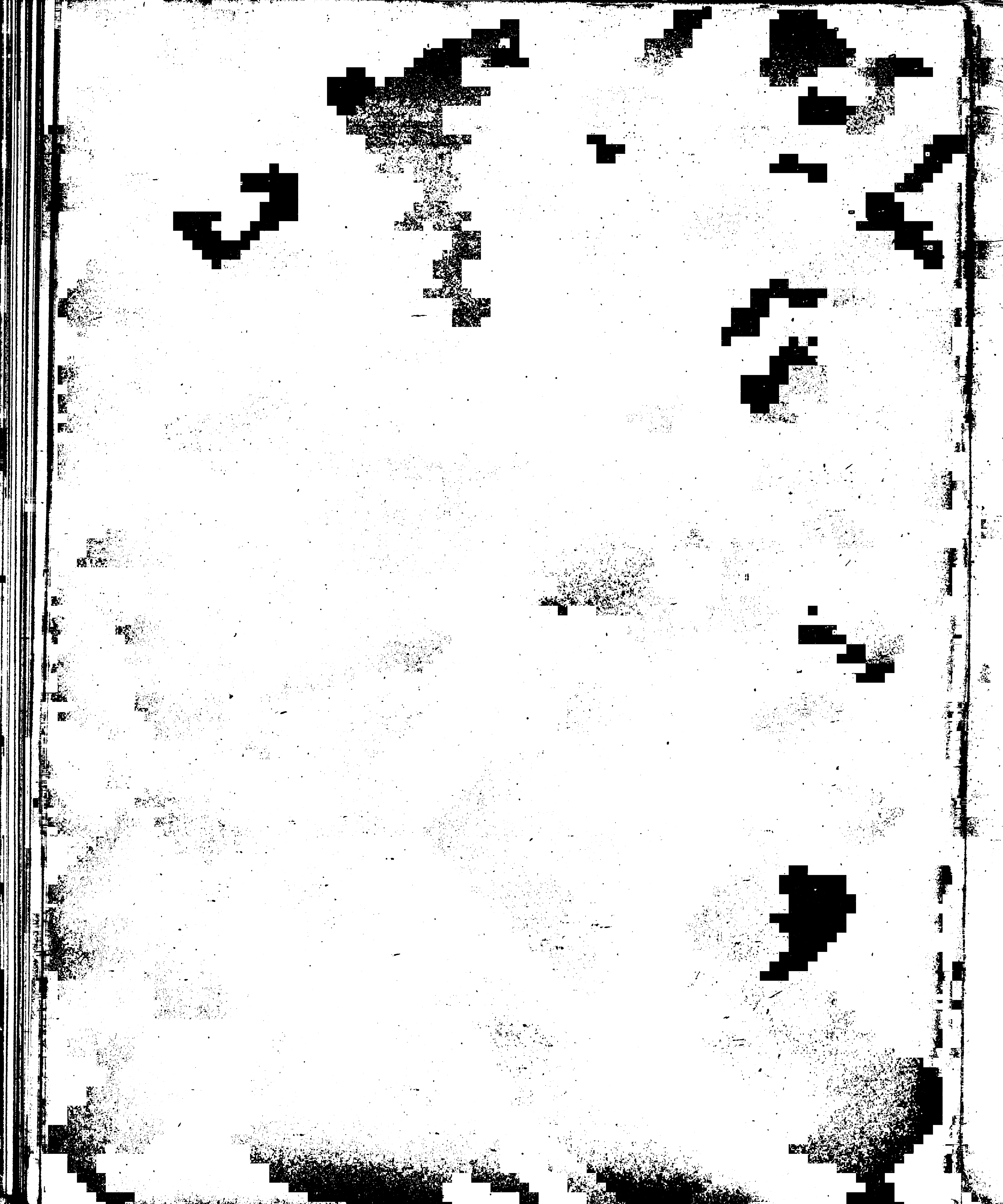
Nu skyller over mig
Skyernes Taarer,
jeg har ej Huld
ej heller Klæder.»

Dette tyktes Mændene sælsomt, og de fortalte det siden til andre.

Her ender Sagaen om Ragnar Lodbrog og hans Sønner.

168137

